

Notat 2006–14

Økonomien i jordbruket på Østlandet
Utviklingstrekk 2000–2004
Tabellsamling 2000–2004

Terje Haug

Tittel	Økonomien i jordbruket på Østlandet
Forfatter	Terje Haug
Utgiver	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgiversted	Oslo
Utgivelsesår	2006
Antall sider	77
ISBN	82-7077-651-3
ISSN	0805-9691

Litt om NILF

- Forskning og utredning angående landbrukspolitikk, matvaresektor og -marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innen landbruket; dette omfatter bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettnemnda for jordbruket og de årlige driftsgranskingene i jord- og skogbruk.
- Utvikler hjelpemidler for driftsplanlegging og regnskapsføring.
- Finansieres av Landbruks- og matdepartementet, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentlig og privat sektor.
- Hovedkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig regnskapsundersøkelse der det på landsbasis er med ca. 1 000 gårdsregnskap hvert år. Grunnlagsmaterialet for denne regnskapsundersøkelsen er omfattende, og mange data på distriktsnivå er det ikke mulig å få med i den landsdekkende publikasjonen.

Ett av formålene ved å utgi denne publikasjonen er å gjøre tall for enkeltproduksjoner og for fylker enkeltvis tilgjengelig. NILF lager også slike oversikter for andre deler av landet, som Rogaland og Agderfylkene, Vestlandet, Trøndelag og Nord-Norge.

En tabellsamling med tall for enkeltproduksjoner og fylker for 2000–2004 har en dominerende plass i notatet. Notatet inneholder en kortfattet tekstdel som diskuterer og framhever trender i utviklingen i økonomien i jordbruket de siste fem årene generelt, og utviklingen i 2004 spesielt. Tallene brukt i femårsoversiktene er deflaterede etter konsumprisindeksen, mens tallene som er brukt i tabellsamlingen er nominelle kroner for hvert år.

Det er noe utskifting av deltakerne i driftsgranskingerne fra år til år, men kontinuiteten er god, og derfor vil trendene over fem år gi en god oversikt over den økonomiske utviklingen i jordbruket i landsdelen. I tillegg er totaløkonomien på brukene godt dokumentert.

Terje Haug har skrevet notatet. Eva Øvren har bidratt med tallmateriale, råd og kvalitetssikring. Guri Tronbøl og Laila Wårum har arbeidet med tabelldelen. Anne Bente Ellevold har ferdigstilt notatet.

Oslo, april 2006
Ivar Pettersen

Innhold

1	INNLEDNING.....	1
2	HOVEDTRENDER I UTVIKLINGEN DE SISTE FEM ÅRENE	3
2.1	Kort om jordbruket og driftsgranskingene på Østlandet.....	3
2.2	Effektivitetsutviklingen i jordbruket de siste 5 åra	4
2.3	Produksjonsinntekter.....	6
2.4	Variable og faste kostnader	6
2.5	Økonomisk resultat	7
3	UTVIKLINGEN FOR NOEN VIKTIGE DRIFTSFORMER.....	11
3.1	Melk	11
3.2	Kornproduksjon.....	15
3.3	Kornproduksjon og melk.....	17
3.4	Kombinert kornproduksjon og svinehold.....	18
3.5	Sauehold	19
3.6	Ammekyr.....	21
3.7	Sammenligning av driftsformer	22
4	UTVIKLINGEN I 2004.....	25
4.1	Generelle trekk	25
4.2	Sammenligning av fylkene.....	26
5	TABELLSAMLING 2000–2004.....	29

Tabelloversikt

Tabell 2.1	Fylkesvis fordeling av bruk som var med i driftsgranskingene i 2003–2004.....	3
Tabell 2.2	Fordeling av driftsformer i 2003–2004.....	4
Tabell 2.3	Fordeling av størrelsesgrupper (% av bruk innenfor hver gruppe).....	4
Tabell 3.1	Gjennomsnittlig driftsoverskudd 2000 - 04 fordelt på driftsform i løpende priser.....	22
Tabell 3.2	Arbeidsforbruk og vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk for de ulike driftsformene, Østlandet (2004).....	22
Tabell 4.1	Arealer og avlingsnivå i fylkene	27
Tabell 4.2	Fylkesvis fordeling av bruk med ulike driftsformer 2004	27
Tabell 4.3	Arbeidsforbruk og vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk (2004).....	28

Figuroversikt

Figur 2.1 Totalarealet fordelt på eget og leid areal på Østlandets flatbygder	5
Figur 2.2 Totalarealet per bruk fordelt på eget og leid areal på Østlandets andre bygder	5
Figur 2.3 Produksjonsinntekter 2000-2004 (faste 2004-kr)	6
Figur 2.4 Faste og variable kostnader 2000-2004 (faste 2004-kr)	7
Figur 2.5 Produksjonsinntekt, faste og variable kostnader 2000–2004 (i 2004- kroner)	8
Figur 2.6 Nettoinvesteringer i snitt på alle bruk Østlandet (i 2004-kroner)	8
Figur 2.7 Gjeld og egenkapital Østlandet 2000–2004 (i 2004-kroner)	9
Figur 2.8 Ulike bidrag til nettoinntekt Østlandet (i 2004-kr per bruk)	10
Figur 3.1 Økonomiske nøkkeltall for melk andre bygder Østlandet (i 2004-priser)	12
Figur 3.2 Nettoinvesteringer på melkebruk Andre bygder Østlandet (i 2004-kr)	13
Figur 3.3 Inntekt og kostnader for kornproduksjon (i 2004-kr per bruk)	15
Figur 3.4 Investeringer på kornbruk Østlandet (faste 2004-kr)	17
Figur 3.5 Inntekter og kostnader for kornproduksjon og melk (i 2004-kr)	18
Figur 3.6 Inntekt og kostnader for kornproduksjon og svinehold (i 2004-kr)	19
Figur 3.7 Inntekt og kostnader for sauehold (i 2004-kr)	20
Figur 3.8 Areal og sauetall på sauebruk andre bygder Østlandet	20
Figur 3.9 Gjennomsnittlig driftsoverskudd og nettoinntekt 2000–2004	23
Figur 4.1 Driftsoverskudd for hvert fylke 2002-2004 (løpende kroneveri)	26

Tabellsamling

Tabell 1	Østlandet, alle bruk	30
Tabell 2	Østlandets melkeproduksjon, flatbygder	33
Tabell 3	Østlandet, melkeproduksjon, «Andre bygder»	36
Tabell 4	Østlandet, kornproduksjon og melk, flatbygder	39
Tabell 5	Østlandet, kornproduksjon, kombinert med svin, flatbygder	42
Tabell 6	Østlandet, kornproduksjon, flatbygder	45
Tabell 7	Østlandet, kornproduksjon, «Andre bygder»	48
Tabell 8	Østlandet, sauehold, andre bygder	51
Tabell 9	Fylkestall, Østfold, alle driftsformer	54
Tabell 10	Fylkestall, Akershus, alle driftsformer	57
Tabell 11	Fylkestall, Hedmark, alle driftsformer	60
Tabell 12	Fylkestall, Oppland, alle driftsformer	63
Tabell 13	Fylkestall, Buskerud, alle driftsformer	66
Tabell 14	Fylkestall, Vestfold, alle driftsformer	69
Tabell 15	Fylkestall, Telemark, driftsformer	72

1 Innledning

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig regnskapsundersøkelse der det inngår omtrent 1000 regnskap fra gårdsbruk over hele landet. Brukene er valgt ut slik at de best mulig skal representere et tverrsnitt av det yrkesmessig drevne landbruket. Regnskapsundersøkelsene tar spesielt for seg jord- og skogbruksvirksomheten, men ser også på gården som samlet bedrift. Vi tar derfor med eventuelle øvrige næringsgreiner og virksomhet som brukerfamilien deltar i. Fra Østlandet var det i 2004 til sammen med 368 bruk. Kontinuiteten blant deltakerne i driftsgranskningene er god, og derfor vil femårs-trendene gi et godt bilde av utvikling i økonomien i jordbruket. Derimot må vi være mer forsiktige med å sammenligne økonomien i jordbruket i ulike fylker, da vårt utvalg ikke er representativt på fylkesbasis.

Kapittel 2 i notatet ser på hovedtrender i utviklingen i økonomien i jordbruket på hele Østlandet i perioden 2000–2004. I kapittel 3 blir det fokusert på noen av de viktigste driftsformene: melk, korn, korn og melk, korn og svin, ammekyr og sau. Kapittel 4 ser nærmere på utviklingen i 2004 og sammenligner noen tall fra hvert av fylkene. Det siste kapitlet inneholder en omfattende tabellsamling for de siste fem årene.

Til slutt har vi tatt med en forklaring på noen av faguttrykkene som blir brukt i teksten og i tabellene.

2 Hovedtrender i utviklingen de siste fem arene

Alle verdier det blir referert til i teksten, figurene og tabellene i dette kapitlet er målt i faste 2004-kroner, med mindre noe annet er oppgitt.

2.1 Kort om jordbruket og driftsgranskingene på Østlandet

Østlandet var representert med til sammen 368 bruk i driftsgranskingene for regnskapsåret 2004 mot 358 i 2003. Tabell 2.1 gir en oversikt over hvor mange bruk som var med fra hvert fylke.

Tabell 2.1 Fylkesvis fordeling av bruk som var med i driftsgranskingene i 2003–2004

	2003	2004
Østfold	55	54
Akershus	34	37
Hedmark	80	84
Oppland	73	76
Buskerud	54	55
Vestfold	34	34
Telemark	28	28

De driftsformene som dominerer jordbruket på Østlandet er melk, korn, korn og melk, korn og svin, og sau. Disse driftsformene utgjør til sammen 247 av 368 bruk i 2004. Vi ser i praksis en tendens til at korn og storfehold tar over for korn og mjølk, men det har ennå ikke slått ut i statistikken nedenfor.

Tabell 2.2 gir en oversikt over hvilke driftsformer som er representert i driftsgranskingene, og hvor mange bruk som representerer hver driftsform. «Andre» driftsformer er en gruppe som for det meste består av ulike kombinerte driftsformer, og aller mest kornproduksjon kombinert med ulike husdyr- og planteproduksjoner.

Tabell 2.2 Fordeling av driftsformer i 2003–2004

Driftsform	2003	2004
Melk	104	107
Korn	70	76
Korn og melk	28	25
Korn og svin	27	28
Sauehold	23	30
Melk og sau	9	4
Melk og svin	8	8
Korn og storfe-slakt	12	9
Andre	77	81

Brukets størrelse har relativt mye å si for økonomien på grunn av forskjeller i produsert mengde, og på grunn av stordriftsfordeler. Det er derfor interessant å kjenne fordelingen av deltakerbrukene på størrelsesgrupper. For eksempel vil større bruk i gjennomsnitt ha større produksjonsinntekter, og oftest lavere kostnader per enhet, og derfor gi større driftsoverskudd. Samtidig vil et større bruk vanligvis kreve både større arbeidsinnsats og investeringer, men likevel ofte gi høyere arbeidsfortjeneste per årsverk. Tabell 2.3 viser fordelingen av størrelsesgrupper blant deltakerne i driftsgranskingene på Østlandet i 2000 og i 2004. Tabellen viser en klar tendens mot større bruksenheter.

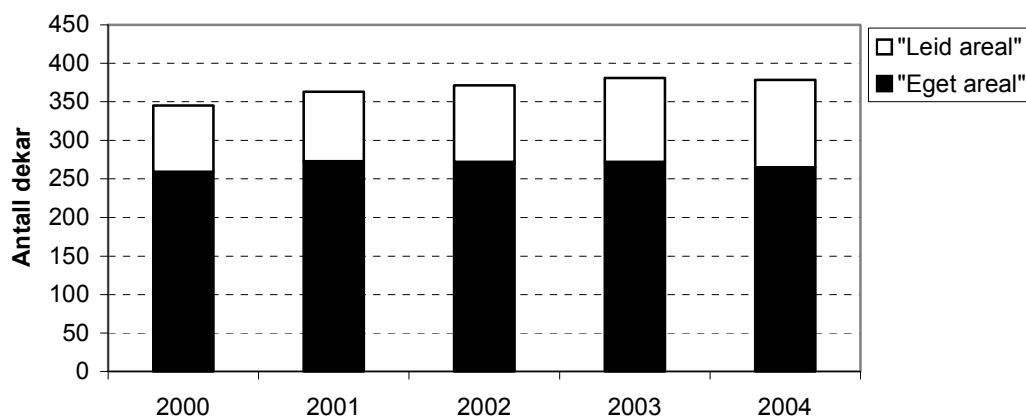
Tabell 2.3 Fordeling av størrelsesgrupper (% av bruk innenfor hver gruppe)

Størrelsesgrupper, daa	2000	2004
35–49,9	0	0
50–99,9	7	4
100–199,9	32	28
200–299,9	24	25
300–499,9	26	28
500–	11	15

2.2 Effektivitetsutviklingen i jordbruket de siste 5 ara

Tallene viser en klar tendens til at bruka blir større både når det gjelder areal og dyretall. Størst har denne utviklinga vært for bruk med korn og gris. Figurene under beskriver utviklinga på alle bruk i perioden.

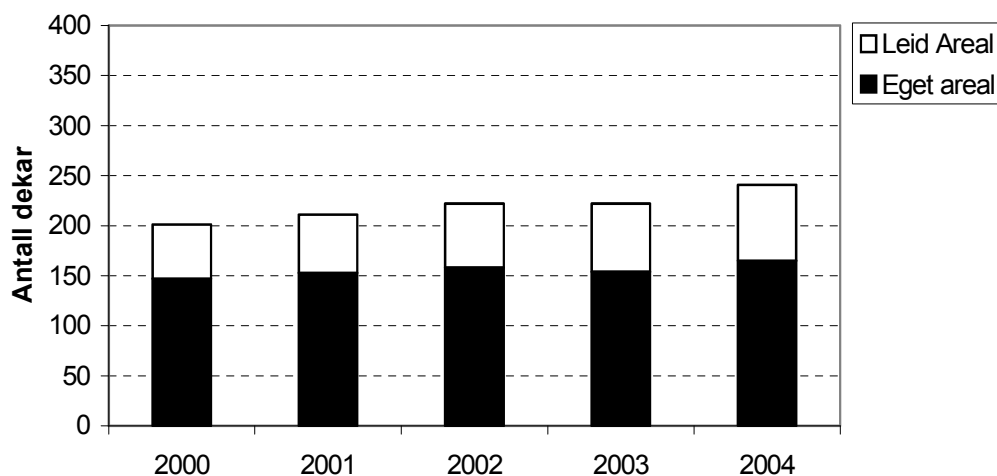
Østlandets flatbygder

Figur 2.1 Totalarealet fordelt på eget og leid areal på Østlandets flatbygder

Det er bruka på flatbygdene som har størst areal. Tendensen til økende bruksstørrelse er likt i begge landsdeler. Brukas egne arealer øker noe, men økningen i leid areal er større. Figuren nedenfor viser arealutviklinga på alle bruk på Østlandets andre bygder:

Østlandet andre bygder

Figur 2.2 Totalarealet per bruk fordelt på eget og leid areal på Østlandets andre bygder

2.3 Produksjonsinntekter

Produksjonsinntekter er inntekt fra produksjon (for salg eller eget forbruk) av husdyr- og planteprodukter, tilskudd og økningen i lagerbeholdning. Produksjonsinntektene viser en entydig oppadgående tendens for hele perioden (se figur 2.3). Fra å ha vært kr 743 800 i 2000, stiger inntektene mer eller mindre jevnt til kr 906 500 i 2003, for så å synke til kr 893 900 i 2004. Økningen i produksjonsinntektene i perioden er først og fremst å finne i økt produksjon. En økning i produksjonsinntektene på ca. 150 000 kroner fra 2000 til 2004 skyldes i første rekke økte salgsinntekter, og i noe mindre grad økte tilskudd. Et viktig moment er at omfanget av produksjonen har økt for de fleste bruk, det gjelder både jordbruksarealet og antallet husdyr per bruk med husdyrdrift. Isolert sett burde dette gi høyere produksjonsinntekter.

Figur 2.3 Produksjonsinntekter 2000-2004 (faste 2004-kr)

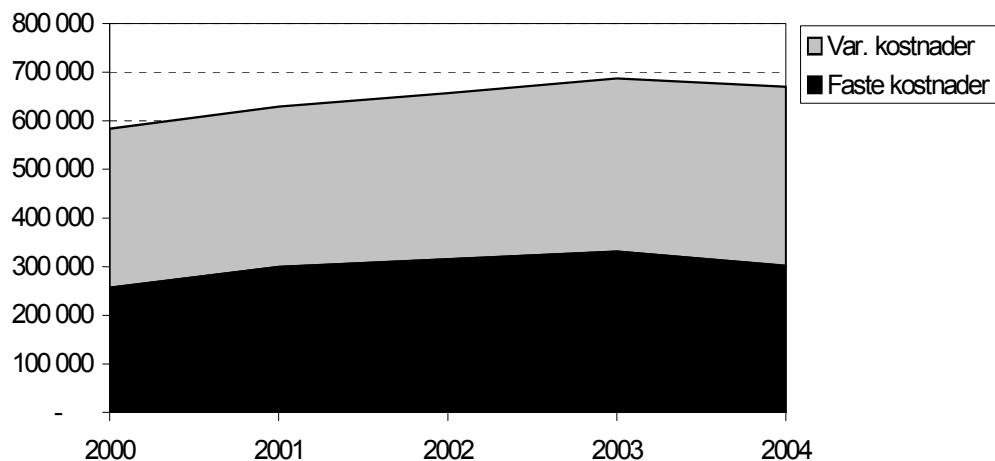
2.4 Variable og faste kostnader

De variable kostnadene stiger fra kr 238 900 i 2000 til kr 329 300 i 2003, og faller så til kr 301 400 i 2004. Noe av årsaken til denne variasjonen er at leasing øker som fenomen, og at kostnadene til leasing blir ført på en annen måte fra 2003. Ut fra hensynet til hva som er mest lønnsomt, burde leasing ikke være så aktuelt hos brukere som ikke har toppskatt på sin inntekt. Totalt for femårsperioden har de variable kostnadene steget med kr 62 481 eller 26 prosent. Mye av dette skyldes økt volum i produksjonene.

De faste kostnadene har økt jevnt over femårsperioden, fra kr 304 700 i 2000 til kr 369 000 i 2004. Det er en økning på kr 64 200 eller 21 prosent. Størst bidrag til økningen finner vi i Andre faste kostnader som har økt med kr 25 000 i perioden. Maskinleie har økt med kr 14 000. Avskrivninger på maskinparken har sunket med kr 2 000 i perioden mens avskrivninger på driftsbygg har økt med kr 8 000. For driftsbygg har vedlikeholdet også økt – her med kr 6 000.

Økt maskinsamarbeid og maskinleie mellom bruk kan forklare endringene i maskin-kostnader. Det økte volumet i produksjonen legger et press på driftsbygningene som gjerne bidrar til økte kostnader.

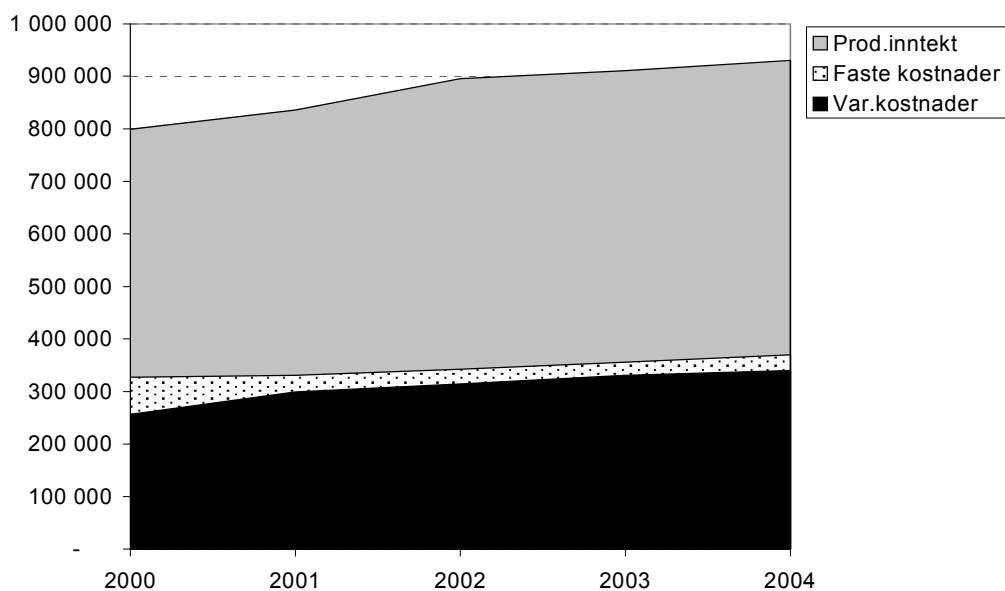
Faste og variable kostnader Østlandet

Figur 2.4 Faste og variable kostnader 2000-2004 (faste 2004-kr)

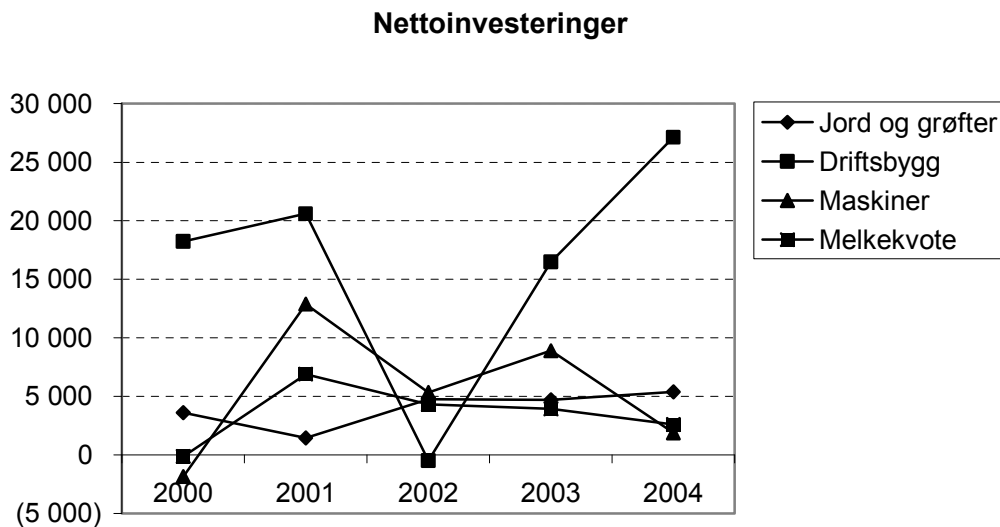
2.5 Økonomisk resultat

Om vi setter sammen tallene for produksjonsinntekt, variable og faste kostnader, får vi et visst inntrykk for hvordan driftsoverskuddet har endret seg i den siste femårsperioden. Figuren nedenfor viser at økningen i variable kostnader har vært større enn i de faste når tallene gjøres om til faste priser. Inntektene har hatt en liten økning i perioden med en utflating de siste to årene.

Figur 2.5 Produksjonsinntekt, faste og variable kostnader 2000–2004 (i 2004- kroner)

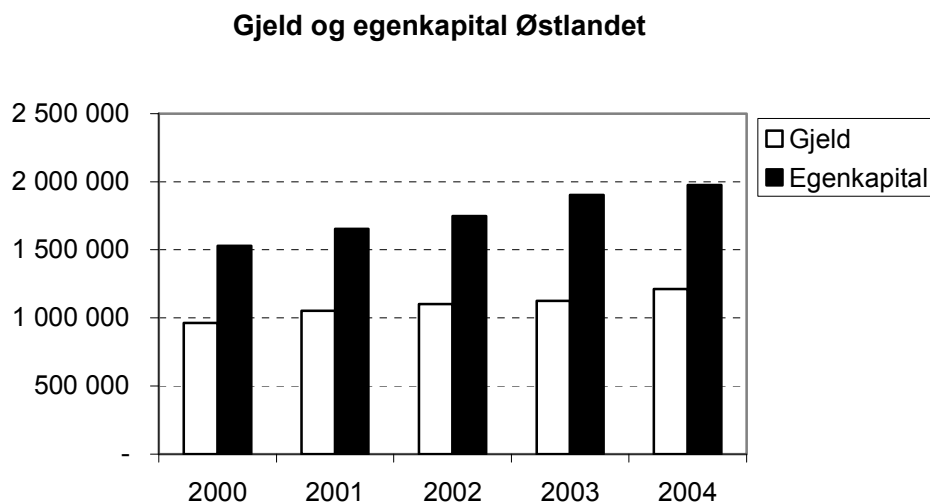
Østlandets jordbrukere kan antagelig velge mellom flere inntektskilder enn brukere i andre deler av landet. Det er ikke utenkelig at denne muligheten påvirker valgene den enkelte bruker foretar med hensyn på framtida. Noen velger å satse videre på jordbruket, mens andre avventer situasjonen. Dette kan vi få et inntrykk av i tallene for nettoinvesteringer, som er sum investert med fradrag for avskrivninger, nedskrivninger og frasalg. De er vist i figuren nedenfor:

Figur 2.6 Nettoinvesteringer i snitt på alle bruk Østlandet (i 2004-kroner)

Driftsbygg har hatt den største satsingen, med unntak av året 2002. Maskininvesteringene har ligger lavere og varierer også en del. Figuren viser at satsingen på mjølkekvoter skjøt fart fra 2001.

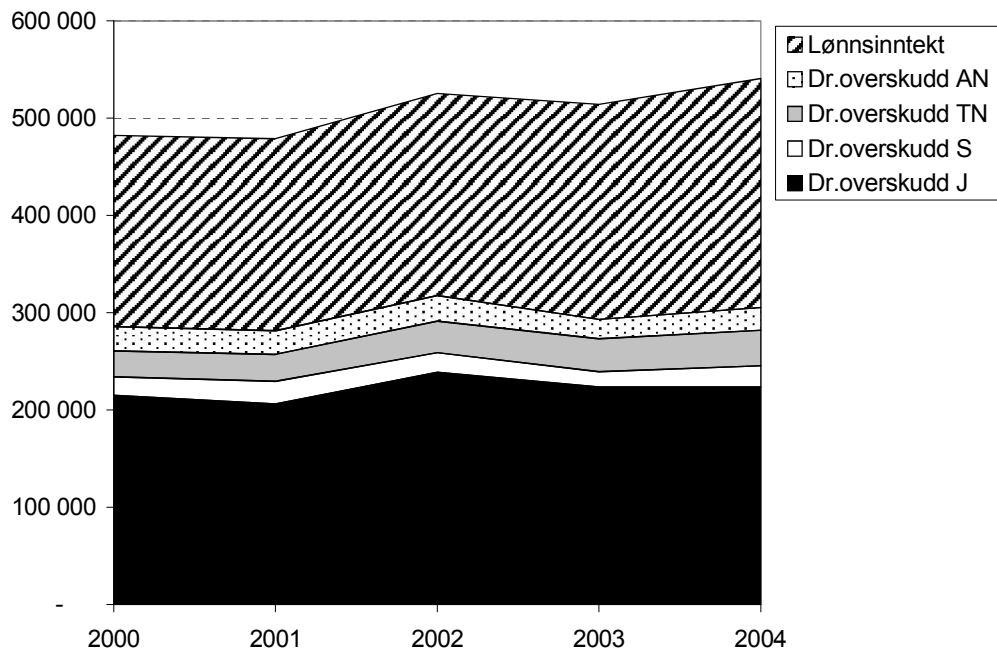
Synet på investeringer vil også være påvirket av forholdene omkring gjeld og egenkapital. Vi skal derfor se på hvordan disse faktorene i økonomien har endret seg siden 2000. Figur 2.7 viser at både sum gjeld og egenkapitalen har økt i denne perioden. Det lave rentenivået har nok bidratt til springen.

Figur 2.7 Gjeld og egenkapital Østlandet 2000–2004 (i 2004-kroner)

De samlede økonomiske resultatene på bruka blir presentert i figur 2.8 der det nederste feltet viser driftsoverskudd fra jordbruket, neste felt viser driftsoverskudd fra skogen, de to neste er overskudd fra tilleggsnæring (TN) og annen næring (AN), mens det øverste feltet viser lønnsinntekter. Forholdet mellom feltene viser hvordan lønnsinntekter har fått større og større betydning for brukas økonomi. Det ser ut for å være lettere å hente kontanter fra lønnsarbeid enn fra andre næringer enn jordbruk. Skogbrukets bidrag til nettoinntekten er lite, men viser en liten økning det siste året.

Bidraget fra Tilleggsnæring og Annen næring øker ikke særlig mye. Forklaringen kan være at tida bli brukt mer til lønnsarbeid enn å videreutvikle nye næringer.

Figur 2.8 Ulike bidrag til nettoinntekt Østlandet (i 2004-kr per bruk)

3 Utviklingen for noen viktige driftsformer

I dette kapitlet presenterer vi nøkkeltall for den økonomiske utviklingen de siste fem åra for de viktigste driftsformene på Østlandet. Først noen ord om den enkelte driftsformen:

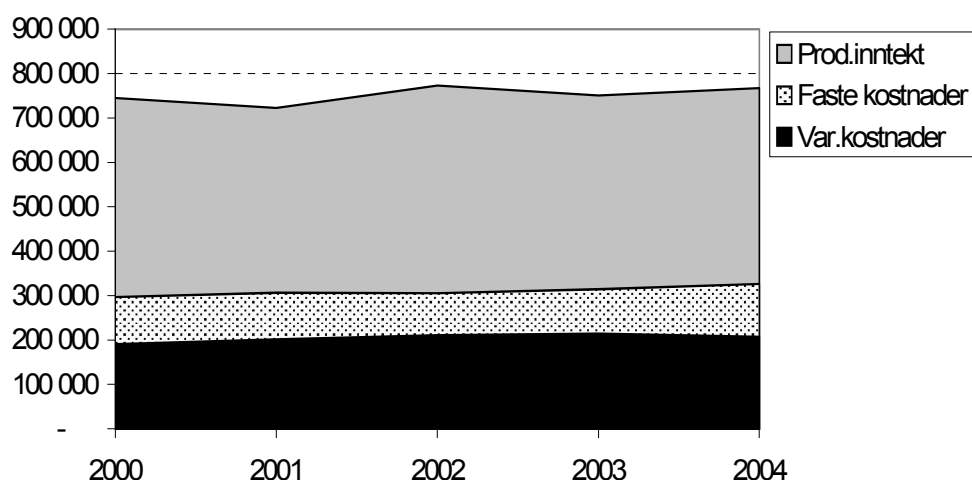
- Driftsformen «melk» er en kombinasjon av driftsformene melkeproduksjon, og melkeproduksjon og storfeslakt.
- Driftsformen «korn og melk» tilsvarer den kombinerte driftsformen kornproduksjon, melkeproduksjon og storfeslakt.
- Tallmaterialet for korn og svin er hentet kun fra flatbygder.
- Tallmaterialet for sauehold er hentet kun fra andre bygder.
- Tallmaterialet for ammekyr er hentet fra hele Østlandet.

En viktig generell kommentar som gjelder for alle driftsformer, er at gjennomsnittlig jordbruksareal (daa) og antall husdyr per bruk har økt i perioden. Isolert sett vil denne utviklingen gi en økning i både produksjonsinntekter og kostnader, men det økonomiske resultat avhenger også av prisnivået på produktene og innsatsfaktorene, og av tilskudd.

3.1 Melk

Figur 3.1 viser en viss økning i produksjonsinntektene for bruk med melkeproduksjon og storfeslakt fra 2000 til 2004. Selv om både faste og variable kostnader økte i denne perioden gikk driftsoverskuddet bare ubetydelig ned fra kr 240 000 i 2000 til kr 234 000 i 2004. Forklaringen på denne utviklingen finnes først og fremst i bedre priser på melk og kjøtt. Gjennomsnittlig mjølkepris var i 2000 kr 3,26, mot 3,44 i 2004. Storfeslakt gikk kraftig ned i pris i -99 pga overproduksjon, og hadde i 2000 en pris på kr 28,32 for okse og kvigeslakt. 5 år seinere er prisen kommet opp i kr 33,65.

Inntekt og kostnader mjølkebruk andre bygder Østlandet

Figur 3.1 Økonomiske nøkkeltall for melk andre bygder Østlandet (i 2004-priser)

I perioden er også mjølkesalget per bruk økt fra 75 438 liter til 84 159 liter. Kjøttsalget har økt med ca. 300 kg. Tilskuddene har i 5-årsperioden økt med kr 9 000 per bruk. Det kommer av økte arealer og flere dyr. Posten Driftstillegg, grunntilskudd og distriktstilskudd har derimot samlet gått ned med kr 5 125 per bruk. Dette kommer av kutt i driftstillegget og fjerning av grunntilskuddet i prisen på storfeslakt.

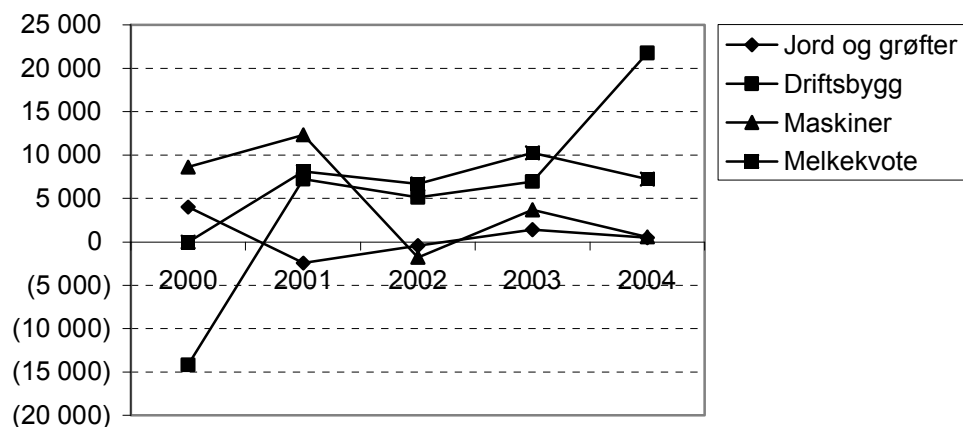
Mjølkebruka på flatbygdene – det er bare 30 bruk med i 2004-tallene – har produksjonsinntekter som ligger ca. kr 200 000 høyere enn for andre bygder. Årsaken er større bruk med ca. 40 tonn mer levert mjølk per bruk.

Variable kostnader øker sjuåst i takt med økt omfang av produksjonen. Men samtidig skjer det en årvisst prisøkning per enhet som øker totalkostnaden ytterligere. Fra 2000 til 2004 har sum variable kostnader økt med kr 29 489 eller 17 prosent på mjølkebruk i Andre bygder. Stort fokus på variable kostnader innenfor rådgivningen de siste 20 åra, har bidratt til bedre kontroll med denne faktoren. På flatbygdene har variable kostnader økt med kr 53 500 i perioden. Det skyldes en sterkere økning av både areal, mjølk- og kjøttmengde enn i Andre bygder.

De faste kostnadene som var kr 276 150 per bruk på Østlandets andre bygder i 2000, har økt med kr 50 000 til 2004, eller 18 prosent. Det tilsvarer en gjennomsnittlig prisstigning på 3,6 prosent i året. Samtidig har årskuttallet bare økt med 1,4 til 15,0 årskyr. På flatbygdbruka har de faste kostnadene økt med hele kr 76 000 i perioden, mens en på grunn av størrelsen på bruka kunne ha ventet en langt svakere vekst i faste kostnader. De største bidragene til denne økningen kommer fra Leid hjelp med kr 27 000, Andre faste kostnader med kr 29 000, og maskinleie med kr 14 000.

Figuren nedenfor viser at investeringene i på mjølkebruka har økt i femårsperioden. Det er særlig kjøp av melkekvote og driftsbygg som bidrar til økning. 2004 viser en tydelig investeringsvekst for driftsbygg som vi kjenner igjen særlig i form av økt satsing på nye samdriftsfjøs. Utvidelse og modernisering blir vanskeligere og vanskeligere på enkeltbruk fordi kostnaden blir for stor per årsku i forhold til inntjeningen.

Nettoinvesteringer

Figur 3.2 Nettoinvesteringer på melkebruk Andre bygder Østlandet (i 2004-kr)

Variasjoner mellom ulike bruk

Gjennomsnittstallene for mjølkebruka skjuler store variasjoner mellom ulike bruk. Sjø om de fleste bruka har noen lunde likt utgangspunkt for produksjonen, vil brukerens valg på alle nivåer komme til å prege resultatene i stor grad. For å belyse dette litt nærmere, har vi gruppert 59 mjølkebruk fra Østlandets andre bygder etter størrelsen på overskuddet per ku før avskrivninger. De 16 bruka med høyest overskudd utgjør Høy-gruppa, mens de 16 bruka med lavest overskudd før avskrivninger er Lav-gruppa.

Inntekt per arsku	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Mjølke	21 062	22 302
Livdyr og slakt	8 122	13 581
Grovforsalg mm	437	498
Arealtillegg	5 932	6 379
Husdyrtillegg	4 690	4 697
Sum inntekt per ku	40 243	47 458

Størst forskjell mellom gruppene viser inntekten fra livdyr og slakt – Høy-gruppa har kr 5 459 mer i inntekt per ku. Samlet er inntekten per ku kr 7 215 større i Høy-gruppa. Dette er 18 prosent mer enn Lav-gruppa. Vi har ikke tatt med driftstillegget i denne inntekten per ku da tillegget er et fast beløp uansett størrelsen på kuflokken ut over 5 kyr.

Variable kostnader omfatter de direkte forbrukspostene som varierer i takt med dyretallet. Her er det ikke så stor forskjell mellom gruppene, antagelig fordi brukerne er vel vant med å tenke kostnader på dette nivået.

Kostnader per årsku	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Kraftfor	7 219	7 861
Annet for	833	415
Kjøpt livdyr	473	783
Dyrlege, medisin	1 393	1 120
Forbruksartikler	1 824	1 542
Gjødsel, kalk, frø	1 741	1 992
Syre og plantevern	548	535
Sum kostnader	14 031	14 248

De faste kostnadene viser derimot større variasjon. Disse kostnadene er ikke så lette å forandre, da de følger av valg brukeren har gjort tidligere. Over flere år vil det likevel være mulig å påvirke disse kostnadene. Maskinsamarbeid har på mange bruk bidratt til lavere kostnader. Kjøring for andre vil også skaffe inntekter som så reduserer egne nettokostnader til mekanisering. Den store investeringsbølgen som nå er i gang for storfe-fjøs, vil føre til at kostnadene for driftsbygg gjør et hopp oppover. Der det bygges for langt større besetninger enn før, vil økt dyretall bidra til å senke kostnaden per enhet som likevel vil være større enn i fjøsa fra 70- og 80-tallet. Til gjengjeld får både dyr og røkter en helt annen standard på sitt innemiljø.

Faste kostnader per årsku	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Maskinkostnader i alt	6 274	5 785
Driftsbygg i alt	4 036	4 436
Andre anlegg	682	419
Leid arbeid netto	2 778	825
Maskin- og jordleie	2 474	1 341
Forsikring og strøm	2 622	2 220
Administrasjon	2 530	2 446
Sum faste per ku	21 396	17 471

Forskjellen mellom gruppene for faste kostnader er kr 3 925. Her er avskivningene tatt med, men de er ikke med i grunnlaget for sortering av bruka. Det er særlig kostnadene til leid arbeid som viser forskjell. Dette er bruttokostnadene til leid hjelp redusert med tilskudd til avløsning. Tallene viser at Lav-gruppa har leid en god del mer hjelp enn det avløsertilskuddet dekker.

Resultatmal, kr per årsku	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Dekningsbidrag m/tilskudd	26 212	33 210
Driftsoverskudd før avskrivning	9 794	20 974
Driftsoverskudd før dr. tillegg	4 816	15 739
Driftsoverskudd i alt J, m/driftstillegg	138 238	324 006

Dekningsbidraget per årsku i Høy-gruppa er 27 prosent større enn i Lav-gruppa, hovedsakelig på grunn av større inntekter. Når de faste kostnadene i Lav-gruppa er nesten kr 4 000 større per ku, må overskuddet preges av det. Forskjellen i overskudd per ku er på kr 10 923, og det samla overskuddet fra jordbruket blir hele 134 prosent større i Høy-gruppa, sjøl om kutallet bare er 1,7 årskyr større.

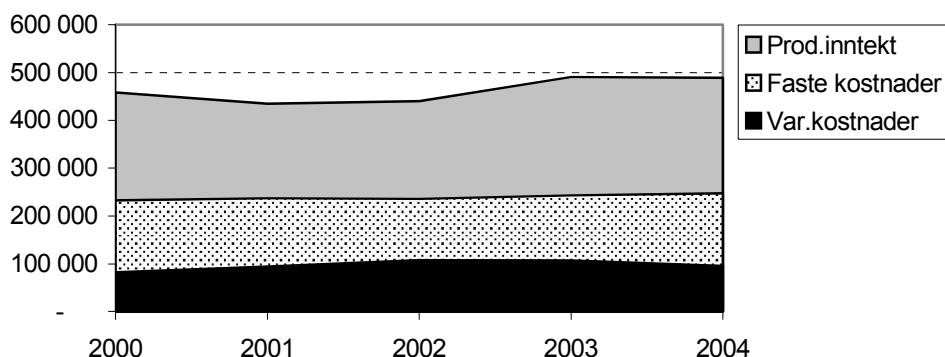
3.2 Kornproduksjon

Produksjonsinntektene for kornproduksjon er naturlig nok påvirket av årlige variasjoner i avlingsnivå og priser. I denne femårsperioden har avlingene vært særlig lave bare i 2002. 2004 ga avlinger på litt over normalt nivå. Prisene på både bygg og havre har sunket i perioden, mens hveteprisen har ligget noen øre høyere de to siste åra.

De variable kostnadene har økt fra kr 76 600 i 2000 til kr 95 000 i 2004. Den årlige kostnaden til såvarer viser en økning fra 2000 til 2004 på 24 prosent, mens plantevernmidlene har økt med 53 prosent. Økning viser også gjødsel og kalk som økte fra kr 33 800 i 2000 til kr 40 400 i 2004. Kornarealet har i samme periode økt fra 330 daa til 365 daa hvorav det meste er økt hveteareal.

De faste kostnadene i kornproduksjon har steget jevnt i femårsperioden, fra kr 216 300 i 2000 til kr 247 100 i 2004. Samtidig har arealet på bruka økt med 35 daa, eller mer enn 10 prosent. Dette skulle gi økte stordriftsfordeler, men kostnadsøkningen på teknisk utstyr gjør at mekaniseringskostnaden per dekar er den samme i 2004 som i 2001. Økte priser på maskiner og maskinvedlikehold er blitt møtt med litt økt bruk av maskinleie.

Inntekt og kostnader på kornbruk

Figur 3.3 Inntekt og kostnader for kornproduksjon (i 2004-kr per bruk)

Variasjoner mellom bruka

Som i mjølkeproduksjonen skjuler gjennomsnittstallene for kornbruka store variasjoner mellom bruka. Også her har vi sett på forskjellen mellom yttergrupper. Utgangspunktet er 83 kornbruk over 100 dekar på Østlandets flatbygder. Bruka er sortert etter overskudd per dekar før avskrivninger. De 24 laveste bruka er Lav-gruppa, mens de 24 høyeste er Høy-gruppa.

Inntekter, kr per dekar	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Korninntekt	708	1 108
Annen inntekt	49	65
Tilskudd	289	289
Sum inntekt	1 047	1 462

Tallene viser at korninntekten per dekar er svært ulik. Litt av forklaringen er at Lav-gruppa ligger litt mindre gunstig til rent klimatisk. Dette slår ut på avlingene som i snitt er 440 kg per dekar i Lav-gruppa, mot 541 kg per dekar i Høy-gruppa. En følge av gunstigere klima, er større andel hvete i Høy-gruppa. Dette trekker inntektene opp.

De variable kostnadene viser mindre variasjon mellom gruppene. Både gjødselbruk og behov for plantevern er noe høyere i hvetedyrkinga. Dermed trekkes kostnaden noe opp i Høy-gruppa. Prosentvis er hveteearealet 15 prosent i Lav-gruppa mot 30 prosent i Høy-gruppa. Totalt kornareal er henholdsvis 301 dekar og 435.

Variable kostnader, kr per dekar	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Sakorn og frø	83	86
Gjødsel og kalk	105	118
Div forbruksartikler	9	9
Plantevern	46	62
Sum variable per dekar	242	275

De faste kostnadene i korndyrkinga har vært under press de siste åra med synkende lønnsomhet. Likevel har mange bruk blitt hengende igjen med gamle høye kostnader og det samme arealet. Store innleide arealer kan gi grunnlag for reduserte kostnader per enhet, men det er ikke alle bruk som har tilpasset seg på denne måten av ulike årsaker.

Faste kostnader per dekar	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Maskinkostnader i alt	250	239
Driftsbygg i alt	115	106
Andre anlegg	24	19
Leid arbeid netto	9	14
Maskinleie- og jordleie	100	37
Strøm og forsikring	104	77
Administrasjon	115	84
Sum faste kostnader	718	574

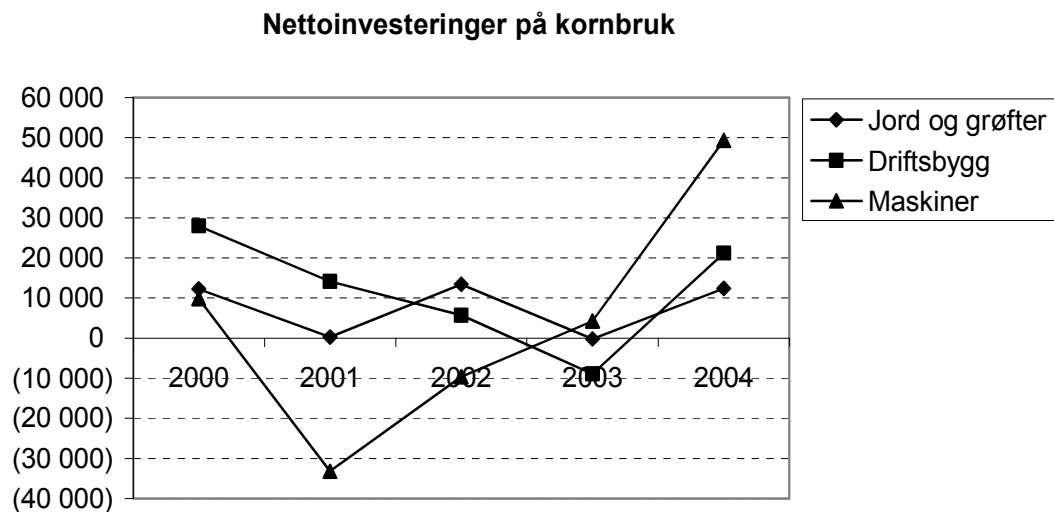
Faste kostnader per dekar i Lav-gruppa utgjør kr 144 mer enn Høy-gruppa, eller 25 prosent mer. Det gir utslag på overskuddet når inntektene også er betydelig bedre i Høy-gruppa.

Resultatene for korngruppene viser den store forskjellen som følger av både ulik inntekt og ulike faste kostnader:

Resultatmal per dekar	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Dekningsbidrag m/tilskudd	804	1 188
Driftsoverskudd for avskrivning	264	838
Driftsoverskudd	87	613
Driftsoverskudd J i alt	26 888	274 530

Vi bør vel også ta med at 7 av bruka i dette materialet gikk med underskudd på grunn av svak inntjening i sin kornproduksjon. Dette forholdet har pågått noen år, men økt i omfang.

Investeringene på kornbruka viser store variasjoner fra år til år – det kan ha noe med avlingsnivå å gjøre. Figuren nedenfor viser investeringene fordelt på ulike grupper av eiendeler. Maskingruppa tar et kraftig steg oppover i 2004 etter å ha ligget lavt i fire år. Driftsbyggene ligger overraskende høyt både i 2000 og i 2004, men det kan komme av behov for utvidelser på de bruka som øker aktiviteten ved stadig å leie mer areal.

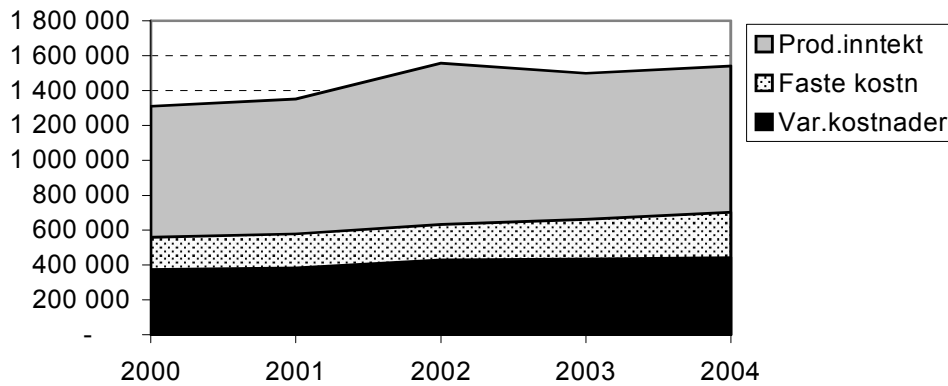

Figur 3.4 Investeringer på kornbruk Østlandet (faste 2004-kr)

3.3 Kornproduksjon og melk

Produksjonsinntektene for driftsformen korn og melk viser økning til 2002, deretter en liten nedgang i 2003 og så en økning til ny topp i 2004. Økningen i femårsperioden er kr 322 100 – en økning på hele 26 prosent. Årsaken er en kraftig vekst i kornarealet (+110 daa) og i areal til grovfôr (+40 daa). Mye av denne økningen er dekket opp ved leid areal (+91 daa). Husdyrproduksjonen har også bidratt til økningen. Mjølkmengden er gått opp med 24,6 tonn mens slaktemengden har økt med 700 kg. Bedre priser på storfekjøtt bidrar til økningen i inntekt.

Inntekt og kostnader korn og mjølke

Figur 3.5 Inntekter og kostnader for kornproduksjon og melk (i 2004-kr)

De variable kostnadene viser en jevn økning som i kroner er på 94 000. Dette er ikke uventet ut fra økningen i produksjon og priser. Derimot er økningen i faste kostnader mindre logisk. Den er på kr 182 000 i løpende priser. Her er det Andre faste som bidrar mest (+ kr 65 300), maskinleie + kr 32 000, mens vedlikehold maskiner øker med kr 31 000. Det totale jordbruksarealet har økt med 152 daa eller 34 prosent, mens de faste kostnadene har økt med 35 prosent. Disse bruka har i følge tallene ikke hentet noe særlig av stordriftsfordelene ut av det økte arealet. Men behov for fornyelser kan ligge bak.

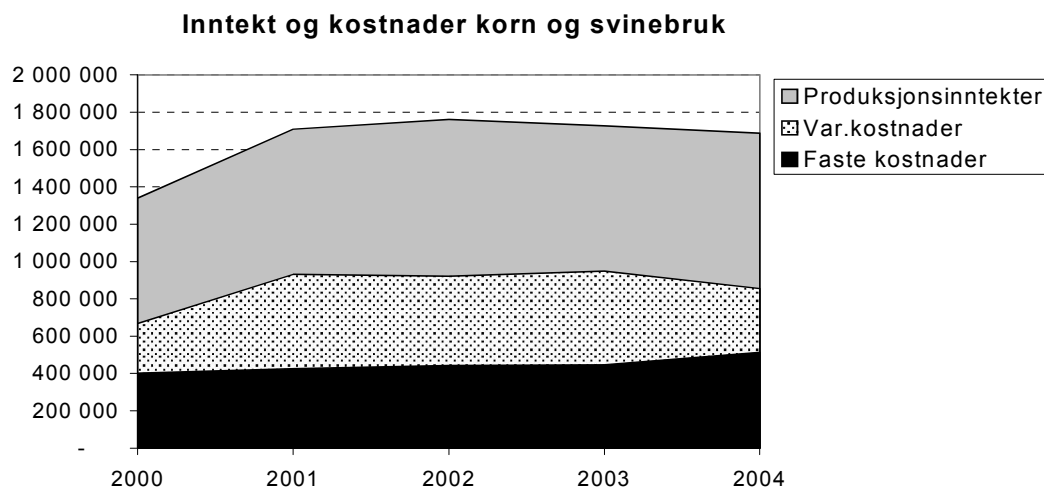
3.4 Kombinert kornproduksjon og svinhold

Lønnsomheten i kombinasjonen kornproduksjon og svinhold er følsom for svingninger i årsvekst, kornpriser og markedet for svinestjøtt. Kornavlingene på disse bruka var middels i 2000 til 2003, med en topp i 2004. Kornprisene lå på ca. kr 1,84–1,80 i 2000 til 2001, økte til kr 1,91 i 2002 og -03, for så å falle til kr 1,81 i 2004. Prisen på svinestjøtt har steget svakt i perioden med et lite tilbakefall i 2004. Fôrforbruket per kg tilvekst har fortsatt å synke svakt, mens prisen på kraftfôr har vært relativt stabil i perioden. Besetningene har økt med 6 avlsgris i perioden og salgbare smågris har økt fra 527 per bruk til 774, en økning på 47 prosent.

De variable kostnadene har hatt en sterk stigning til kr 855 322 per bruk i 2004. Økningen er i takt med antall purker og salgbare smågris. Økt kornareal bidrar også til økningen. Som en følge av økt driftsomsfang, har kostnaden til innkjøpt kraftfôr økt fra kr 383 300 i 2000, til kr 535 400 i 2004.

De faste kostnadene viser også klar stigning, fra kr 373 700 i 2000, til kr 512 800 i 2004. Dette skyldes flere investeringer for å tilfredsstille nye husdyrforskrifter og økte priser på teknikk og vedlikehold. Også maskinleia har økt sterkt, fra kr 12 800 i 2000 til kr 46 100 2004. Netto mekaniseringskostnader per daa er for eksempel økt fra kr 382 til kr 479. Dette kan komme av overgang til nye tekniske løsninger med økte volumer.

Figur 3.6 Inntekt og kostnader for kornproduksjon og svinehold (i 2004-kr)

Driftsoverskuddet har ofte ligget høy for denne driftsformen, men i 2000 var det relativt lavt pga lave priser på svinekjøtt og smågris. I 2004 var driftsoverskuddet i kr 318 700, mens det i 2002 var på kr 385 800. Nedgangen de siste to åra er på kr 67 100.

Økningen i produserte mengder har følgelig ikke greid å demme opp for prisnedgangen. Et positivt trekk er det likevel at kostnaden til innkjøpt gris har gått ned med ca. 25 prosent.

Investeringene på disse bruka ligger høyest av alle gruppene på Østlandet. Posten Driftsbygg hadde nettoinvesteringer på kr 89 500 i 2000, og dette er økt til kr 124 400 i 2003 og kr 244 200 i 2004. Med bare 30 bruk i gruppa, vil store investeringer på enkeltbruk slå ut i gjennomsnittstallene. Økningen henger nok sammen med nedgangen i antall svinebruk som har gitt grunnlag for en produksjonsøkning hos fortsatt aktive bruk.

Tallene for kombinert kornproduksjon og svinehold kommer kun fra Østlandets flatbygder da denne driftsformen er lite utbredt i andre bygder.

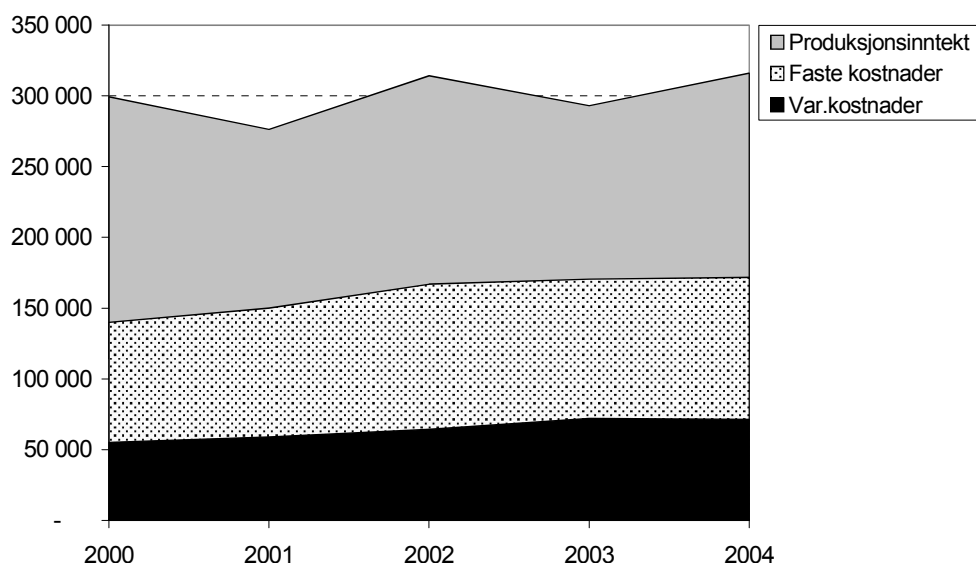
3.5 Sauehold

Sauehold er den driftsformen som har lavest produksjonsinntekt og driftsoverskudd gjennom hele perioden. Produksjonsinntektene går både opp og ned i perioden, men fra kr 278 600 i 2000 stiger de til kr 316 100 i 2004. Dette på tross av en nedgang i prisene: for lammekjøtt fra 34,93 i 2000 til 33,10 i 2004. Sauekjøttet derimot har sunket fra kr 20,74 per kg i 2000, til kr12,46 i 2004. Inntektsøkningen kommer fra en økning i antall vinterføra sau, økt slaktevekt og økt lammetall.

Variable kostnader har økt i perioden som følge av flere dyr. Økningen er på kr 20 000 for hele perioden. Det største bidraget til økning kommer fra kraftfôr og gjødselkjøp. Likevel er ikke antall FEm av eget grovfôr per sau mer enn nødvendig siste året, men det henger sammen med dårlige avlinger.

Faste kostnader har økt fra kr 130 300 i 2000 til kr 171 700 i 2004 med sterkest økning fra 2000 til 2002, med 24 prosent. De to siste årene har økningen bare vært 6 prosent, målt i løpende kroneverdi. Størst betydning for overskuddet har økningen i kostnader til vedlikehold av traktor og maskiner. Økning er på kr 7 104 eller 48 prosent.

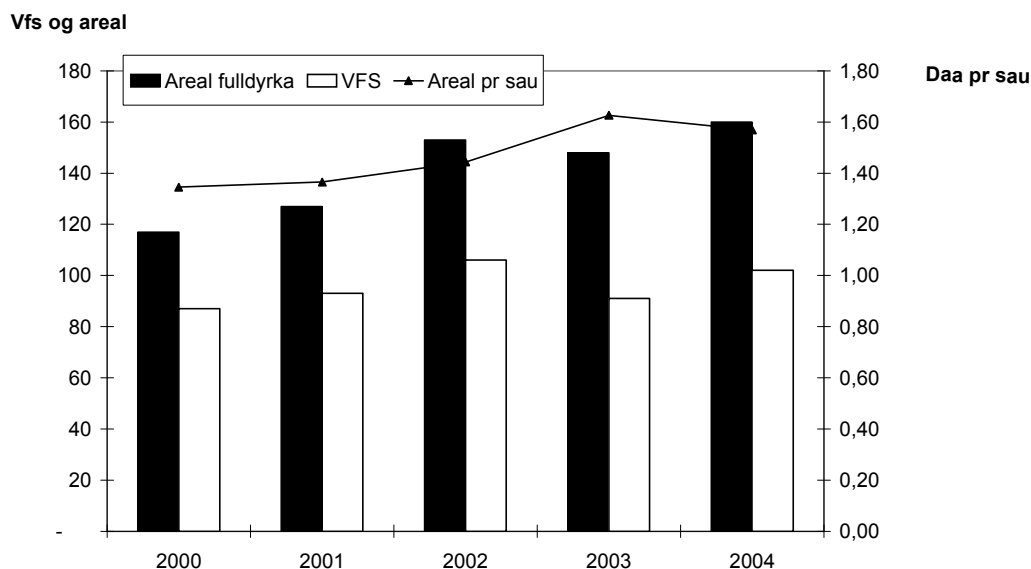
Inntekt og kostnader på sauebruk

Figur 3.7 Inntekt og kostnader for sauehold (i 2004-kr)

Det har vært en økning i arealet og dyretallet på sauebruka, men ikke så stor som en kanskje kunne vente. Den relativt svake utviklingen i lønnsomheten har ikke ansporet alle til å satse videre. Dessuten gir rovdyrproblemer i de østlige og nordlige Østlandsområdene mange sauebrukere en god grunn for å slutte med sau.

Areal og sauetall på sauebruk

Figur 3.8 Areal og sauetall på sauebruk andre bygder Østlandet

Investeringene på sauebruk ligger relativt lavt, men likevel høyere enn det en kanskje skulle tro ut fra lønnsomhet og produksjonsomfang. I denne femårsperioden har nettoinvesteringer

i maskiner vært negativ i både 2000 og 2001. Men så øker beløpet til kr 23 800 i 2002 og helt opp til kr 68 000 i 2004.

Det forholdsvis lavere arbeidsbehovet på sauebruk enn for andre driftsformer (noe som skyldes at brukene i gjennomsnitt er mindre), gir brukerfamilien på sauebrukene større muligheter til å skaffe seg lønnsinntekter eller andre næringsinntekter i tillegg til jordbruket. Dette fører til at jordbruksoverskuddet utgjør en stadig mindre andel av inntektsgrunnlaget. I 2000 var jordbruksoverskuddet 27 prosent av nettoinntekt, mens det 5 år seinere bare er 15 prosent. Sauebrukene har en kraftig økning i overskuddet fra tilleggsnæringer; det øker fra kr 9 400 i 2000 til kr 40 100 i 2004. Derimot er overskuddet fra andre næringer på stedet hvil. Bidraget fra lønnsinntekter betyr mest for økonomien på sauebruka. Det har steget fra kr 197 400 til kr 302 100 i perioden.

Tallmaterialet kommer fra Østlandets andre bygder da det finnes få sauebruk på flatbygdene.

3.6 Ammekyr

Opphør av mjølkeproduksjon kombinert med god tilgang på halm og beiter, har lagt grunnlaget for økt satsing på storfekjøtt på mange bruk. Driftsstatistikken begynner å fange opp dette, slik at vi nå kan vise tall for 11 bruk med ammekyr på Østlandet i 2003 sammenlignet med 15 bruk fra 2004. Antall bruk er sjølsagt for lite til å trekke klare konklusjoner, men tallene kan gi oss en liten antydning om hvor lønnsomheten ligger i en oppbyggingsfase. Begrepet *kuenhet* omfatter ei ammende ku med alle sine ungdyr. Hanndyra krever mer arbeid i en slik besetning fra de er kjønnsmodne. Derfor vil nok noen brukere selge oksekalvene på ett eller annet tidspunkt for å forenkle drifta. Derfor vil antall dyr per kuenhet variere noe fra bruk til bruk.

Tall per kuenhet	11 bruk 2003	15 bruk 2004
Inntekter	21 262	21 834
Variable kostnader	8 032	9 343
Dekningsbidrag	13 230	12 491
Faste kostnader før avskrivninger	9 515	7 769
Driftsoverskudd før avskrivninger	3 716	4 721

De 11 bruka i 2003 hadde 19,4 kuenheter i gjennomsnitt, med 2,9 dyr per kuenhet. Solgt slakt per kuenhet var 291 kg i 2003 mot 379 kg i -04. Inntekten fra tilskudd til dyr og areal utgjør 45 prosent av inntekten i 2003 og 40 prosent i 2004. Her bidrar driftstillegget for ammekyr med kr 1 000 per kuenhet begge åra.

De variable kostnadene domineres av tre poster: kraftfôrkjøp, livdyrkjøp og kostnader til grovfôrproduksjon. Kraftfôrposten utgjør 31 prosent i 2003, og 46 prosent i 2004. Prisene på kjøpte livdyr ligger på ca. kr 19 000 i 2003 mot kr 13 600 i 2004. Dette er langt høyere enn prisene på de solgte livdyra. Slike priser belaster økonomien kraftig når dyretallet er beskjedent og besetningen er under oppbygging. Kornarealet på bruka var 133 dekar, mens 191 dekar ble brukt til grovfôr i 2003. Inntektene fra kornet er ikke med i storfetallene, og kostnadene til plantedyrkinga er fordelt mellom korn og grovfôr etter arealet. Dyretallene for 2004-bruka var 20,2 kuenheter med 3,4 dyr per enhet. Bruka hadde 106 dekar til korn og 194 dekar grovfôr.

De faste kostnadene er fordelt mellom grovfôr og korn etter arealet. Dette gir ingen helt korrekt fordeling, men fungerer som en pekepinn. Kostnaden før avskrivninger per kuenhet domineres av fire poster: teknisk vedlikehold, maskin- og jordleie, forsikring og strøm og «andre faste»; alle fra kr 1 800 til 1 200 per kuenhet. De øvrige postene ligger fra kr 600 per kuenhet og nedover i 2004.

I tillegg til inntektene fra jordbruket hadde disse brukerne betydelige inntekter fra lønnsarbeid og annen virksomhet begge åra. Dette er nok nødvendig da oppbygging av en stamme av ammekyr krever mye kapital og tar lang tid.

3.7 Sammenligning av driftsformer

Lønnsomheten i jordbruket kan variere mye fra år til år, men varierer også mellom de ulike driftsformene. Tabell 3.1 er en direkte sammenligning av gjennomsnittlig driftsoverskudd for de ulike driftsformene på Østlandet i perioden 2000–2004. Tabellen viser at det tilsynelatende er svært store forskjeller i lønnsomheten til de ulike driftsformene (se kolonnen for prosent av gjennomsnittlig driftsoverskudd). Tabell 3.2 viser hvordan dette slår ut ved fordeling på årsverkene, og da blir forskjellen mellom driftsformene mye mindre.

Tabell 3.1 Gjennomsnittlig driftsoverskudd 2000 - 04 fordelt på driftsform i løpende priser

Driftsform	Snitt 2000-04	% av gjennomsnitt
Alle	223 600	100
Melk	243 400	109
Korn	115 700	52
Korn og melk	397 300	178
Korn og svin	318 700	143
Sau	73 000	33

Driftsformen sau gir et driftsoverskudd som er under 1/5 av driftsoverskuddet for korn og melk, mens ren kornproduksjon bare oppnår halvparten av gjennomsnittlig overskudd. Her må vi huske at størrelsen på produksjonene er langt fra lik slik at behovet for arbeidskraft er forskjellig. Det kommer fram i tabellen nedenfor. Der kommer det også fram at betalingen for årsverket ikke blir fullt så ulikt som tabellen ovenfor kan antyde.

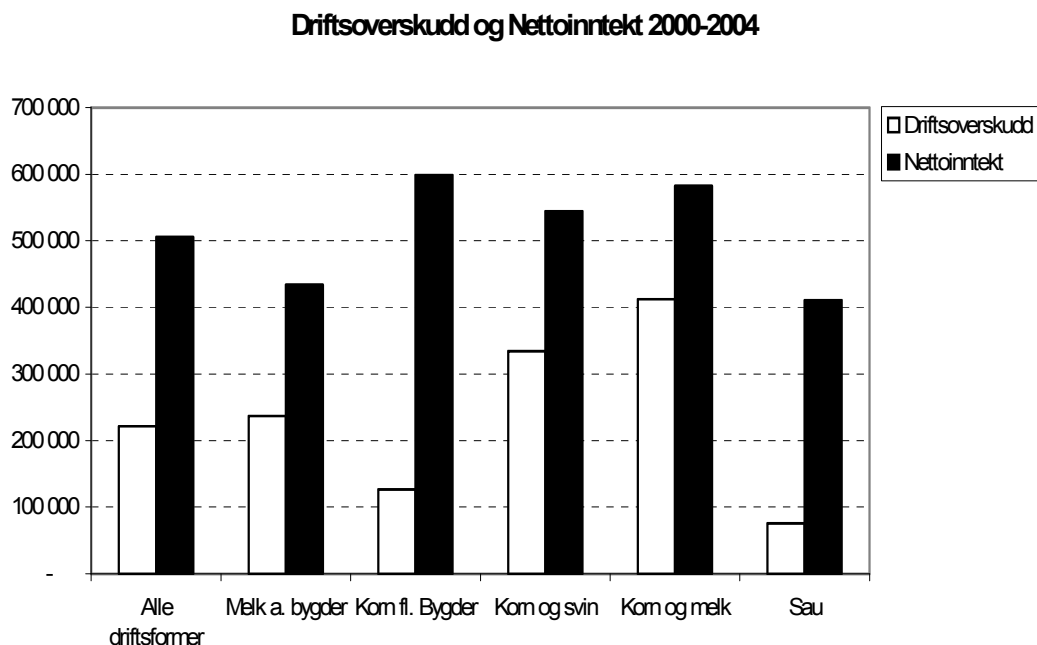
Tabell 3.2 Arbeidsforbruk og vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk for de ulike driftsformene, Østlandet (2004)

Driftsform	Arbeidsforbruk (timer)	Vederlag per årsverk (kroner)
Alle	2 611	182 800
Melk, flatbygder	3 574	175 900
Korn	1 081	243 700
Korn og melk	3 982	226 800
Korn og svin	2 892	198 200
Sau, andre bygder	2 008	87 700

En driftsform som krever relativt lavt arbeidsforbruk, gir brukerfamilien større muligheter til å skaffe seg inntekt fra lønnsarbeid eller andre næringer, og en sammenligning av

nettoinntekten for brukerfamilien gir et bilde av den totale inntektssituasjonen mellom familier som driver bruk med de ulike driftsformene. Se også figur 2.7 i kapittel 2 som viser forholdet mellom driftsoverskuddet og nettoinntekten.

I figur 3.6 nedenfor har vi satt det gjennomsnittlige driftsoverskuddet fra jordbruket opp mot nettoinntekten til brukerfamilien for hele perioden 2000 til 2004. Det er verd å merke seg at nettoinntekten varierer med ca. kr 200 000 fra sau til korn.

Figur 3.9 Gjennomsnittlig driftsoverskudd og nettoinntekt 2000–2004

Figur 3.9 bekrefter at brukerfamiliene på bruk med sauehold kommer dårligst ut rent økonomisk, bare litt etter melkebruk i andre bygder. Driftsformene med korn har avgjort best nettoinntekt, mens driftsoverskuddet varierer sterkt mellom de tre variantene. Når de rene kornbruka kommer så høyt i nettoinntekt, henger det sammen med at de pga arbeidsbehovet i jordbruket kan hente vesentlig mer lønnsinntekt enn de andre. Kornbruka har en lønnsinntekt i gjennomsnitt på kr 349 000. Kombinasjonen korn-svin har lønnsinntekter på bare 59 prosent av dette, mens korn-melk-bruka bare har 36 prosent av kornbrukas lønnsinntekter.

Hva har så de tre gruppene av kornbruk gjort med sin gode nettoinntekt? De rene kornbruka har økt gjelda med kr 34 600 og har nettoinvesteringer på kr 23 200 i gjennomsnitt for perioden. Bruka med korn og melk har redusert gjelda med kr 3 100 og har nettoinvesteringer for kr 26 100. Korn- og svinebøndene har økt gjelda med kr 151 500 og nettoinvestert for kr 147 400. Dette antyder at disse tre bruksgruppene har litt ulike syn på brukas framtid.

4 Utviklingen i 2004

4.1 Generelle trekk

2004 var et relativt godt år for jordbruket på Østlandet. I gjennomsnitt for alle brukene var driftsoverskuddet ubetydelig høyere enn for 2003. Produksjonsinntektene viser en nedgang på kr 12 600, mens variable kostnader sank med kr 27 900. De faste kostnadene økte imidlertid med kr 14 600. Avlingene av grovfôr ligger litt lavere enn snittet for perioden, mens kornavlingene lå godt over snittet.

Bruk med melkeproduksjon fikk en økning i driftsoverskuddet på 6 prosent fra 2003. Økningen skyldes både høyere priser og økt produksjon av både kjøtt og melk. Under-skudd på storfekjøtt ligger bak prisøkningen på kr 2,54 per kg for oksekjøtt.

For bruk med kornproduksjon økte kornarealet med 12,5 dekar i forhold til året før, og økte avlinger per dekar bidro til at driftsoverskuddet ble 4 prosent høyere. Her kom også økt arealtilskudd inn med et bidrag på kr 5 756 per bruk i snitt. Økningen var en kompensasjon for reduserte kornpriser.

Bruk med driftsformen korn og melk har opplevd en nedgang i både korn- og melkepriser. Kornarealet har derimot økt med 30 dekar, og årets avlinger på disse brukene ble godt over snittet. Resultatet var et driftsoverskudd i 2004 på kr 397 300 – som er ubetydelig lavere enn for 2003.

Bruk med kornproduksjon og svinehold opplevde at driftsoverskuddet gikk ned med 4 prosent fra året før. Gode kornavlinger per arealenhet greide ikke å demme opp for lavere priser på svinekjøtt og smågriser, samt et kraftig fall i prisen på oljefrø. Variable kostnader gikk noe ned, men de faste kostnadene steg.

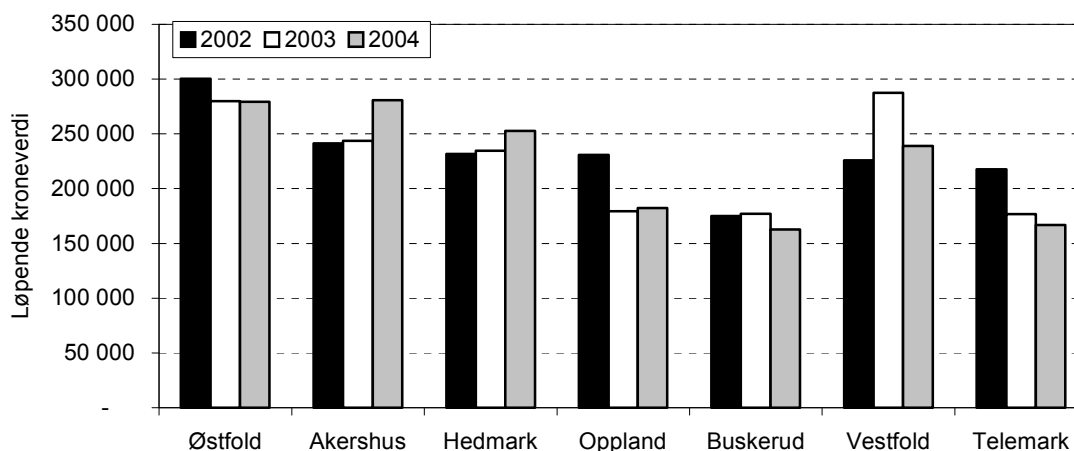
Saueholdet er den driftsformen som fortsatt viser dårligst lønnsomhet, men sauebøndene opplevde en økning i driftsoverskuddet i 2004. Produksjonsinntektene økte med 8 prosent, mest som følge av flere sauer som ga mer kjøtt og større tilskudd. Dette året ga for første gang tilskudd for gode lammeslakt: slakteklasse fra O og oppover fikk kr 120 per slakt, mens klasse O- og lavere fikk kr 60 per slakt. Nyordningen var ment å stimulere

til større fokus på produksjon av kjøttfulle lam. De variable kostnadene var som året før, mens de faste kostnadene bare økte med kr 2 000.

4.2 Sammenligning av fylkene

Det er ikke faglig forsvarlig å sammenligne gjennomsnittstall for ulike driftsformer og størrelsesgrupper i hvert fylke, da kombinasjonen av produksjoner og bruksstørrelser vil avhenge mer av vårt utvalg av bruk (som ikke nødvendigvis er representativt på fylkesnivå) enn av den faktiske fordelingen. NILF har lagt vekt på at utvalget av bruk skal være representativt for flatbygdene og for andre bygder på Østlandet, men har ikke lagt stor vekt på at utvalget i hvert enkelt fylke skal være representativt. Derimot kan vi sammenligne noen viktige resultater for hvert fylke så lenge vi tar hensyn til de forhold som er ulike for hvert fylke.

Figuren nedenfor viser det gjennomsnittlige driftsoverskuddet for hvert av de tre siste årene i de aktuelle fylkene. Disse tallene er imidlertid sterkt preget av hvilke produksjoner og gardsstørrelser som dominerer det enkelte fylket. Avlings- og prisvariasjoner vil også slå ut, særlig i plantedominerte fylker som Vestfold.

Figur 4.1 Driftsoverskudd for hvert fylke 2002-2004 (løpende kroneverdi)

Jordressursene er ulike i fylkene, noe vi kan forklare ut fra topografi og geografiske forhold. I tillegg er fordelingen av de ulike produksjonsformene mellom fylkene preget av historiens gang. Kornproduksjonen tok over for husdyra i de beste jordbruksområdene allerede fra 60-tallet, og innstrammingene i kornøkonomien slår ut på driftsoverskuddet i disse fylkene. Derimot kan bidrag fra grønnsakbruk trekke opp inntektene.

Økningen i jordleien går sin gang over hele landet, men arealet som leies inn er ulikt i fylkene. Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig jordbruksareal i fylkene i 2004 samt andelen som er leid:

Tabell 4.1 Arealer og avlingsniva i fylkene

Fylke	Jordbruksareal	Herav leid areal	Avling i FEm/daa
Østfold	410	131	466
Akershus	450	112	450
Hedmark	313	79	434
Oppland	238	64	363
Buskerud	260	80	371
Vestfold	328	127	409
Telemark	229	129	344

Kolonnen til høyre viser avlingen i FEm per dekar i gjennomsnitt for alle vekster på bruka. Tallene sier noe om variasjonen i de naturgitte forholdene, men avlingene påvirkes også av brukernes interesse og av produksjonsmiljøet. Økt fokus på grovførkvaliteten kan føre til en viss avlingsnedgang i mjølkeproduksjonen. Når avdråttene nå øker mer enn før, vil behovet for bedre grovfør få økt oppmerksomhet.

For å forstå bedre bakgrunnen for variasjonen i driftsoverskuddet i fylkene, kan det være nyttig å ha for øyet hvordan de ulike driftsformene fordeler seg på fylkene. I tabellen nedenfor er dette vist med hovedformene:

Tabell 4.2 Fylkesvis fordeling av bruk med ulike driftsformer 2004

Fylke	Melk	Korn	Korn-melk	Korn-svin	Sau
Østfold	6	18	6	10	0
Akershus	4	14	6	4	0
Hedmark	29	13	6	4	11
Oppland	34	4	2	1	7
Buskerud	20	13	2	1	6
Vestfold	5	11	2	6	0
Telemark	9	3	1	3	6

I tillegg til disse driftsformene er det mange bruk med andre varianter av korn og husdyr eller flere husdyrslag, samt bruk med bare planteproduksjon.

Familiens arbeidsforbruk varierer mellom ulike brukstyper og størrelser. Etter hvert som bruka blir større, kan den økte arbeidsmengden dekkes ved økt mekanisering eller mer leid arbeid. Mange brukere er også flinke til å utnytte mulighetene for å arbeide smartere og mer effektivt. På den måten kan vederlaget til eget arbeid og kapital holdes oppe. Tabell 4.3 viser hvordan arbeidsforbruket og vederlaget for arbeid og kapital varierer mellom fylkene:

Tabell 4.3 Arbeidsforbruk og vederlag til arbeid og egenkapital per arsverk (2004)

Fylke	Arbeidsforbruk (timer)	Vederlag per arsverk (kroner)
Østfold	2 489	228 100
Akershus	2 618	226 000
Hedmark	2 751	189 900
Oppland	2 868	144 800
Buskerud	2 472	153 400
Vestfold	2 294	205 900
Telemark	2 374	159 600

5 Tabellsamling 2000–2004

---

1. Østlandet, alle bruk.
2. Østlandet, melkeproduksjon, flatbygder
3. Østlandet, melkeproduksjon, «Andre bygder»
4. Østlandet, kornproduksjon og melk, flatbygder
5. Østlandet, kornproduksjon, kombinert med svin. flatbygder
6. Østlandet, kornproduksjon, flatbygder
7. Østlandet, kornproduksjon, «andre bygder»
8. Østlandet, sauehold, andre bygder
9. Fylkestall, Østfold, alle driftsformer
10. Fylkestall, Akershus, alle driftsformer
11. Fylkestall, Hedmark, alle driftsformer
12. Fylkestall, Oppland, alle driftsformer
13. Fylkestall, Buskerud, alle driftsformer
14. Fylkestall, Vestfold, alle driftsformer
15. Fylkestall, Telemark, alle driftsformer

Tabellsamlinga inneholder tabeller med tall fra driftsgranskingene for de siste fem årene. Det er presentert gjennomsnittstall for hele landsdelen, for driftsformer i underområder og for hvert enkelt fylke (med unntak av Oslo). Tabellene er nummerert fortløpende, og hver tabell består av seks deler, fordelt på tre sider.

- Del a, produksjonstekniske data og oppnådde priser
- Del b, nettoinvesteringer
- Del c, produksjonsinntekter per bruk
- Del d, kostnader per bruk
- Del e, resultatregning
- Del f, balanse og arbeidskapital

Hver deltabell inneholder ikke de samme postene for hver driftsform eller for hvert fylke. Kun de mest relevante postene er tatt med, slik at for eksempel i tabellen for kornproduksjon er inntekter fra korn spesifisert på flere ulike poster, mens inntekter fra alle typer husdyrhold er summert i kun en post.

Østlandet, alle bruk

Tabell 1a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2000	2001	2002	2003	2004
Antall bruk	393	377	371	358	368
Brukers alder	48	48	48	49	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	160,8	169,4	171,5	174,8	174,9
Grovfôr, daa	107,7	113,3	121,0	123,0	125,1
Annet areal, daa	11,1	10,3	9,3	9,4	12,7
Jordbruksareal, daa	279,6	293,0	301,8	307,2	312,7
- herav leid areal, daa	71,9	75,3	82,4	90,1	95,3
Korn, FEm pr daa ¹⁾	416	404	374	419	472
Grovfôr, FEm pr daa	391	374	369	359	346
Jordbruksareal, FEm pr daa	404	392	374	396	415
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	7,1	7,2	7,5	7,5	6,9
Kumelk, liter omsatt	39 667	39 937	41 986	43 088	40 329
Melkekvote	41 284	40 852	42 924	43 767	40 932
Produsert melk pr årsku, kg	6 344	6 337	6 371	6 465	6 629
Storfekjøtt, kg omsatt	2 541	2 409	2 431	2 338	2 288
Antall avlsgriser	3,3	3,6	3,4	3,9	3,2
Salgbare smågriser	55	69	71	76	72
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	3 784	4 658	4 446	4 505	4 229
Antall vinterfôra sauer (vfs)	8	9	11	9	12
Kg kjøtt pr vfs	29	29	25	31	31
Ull, kg omsatt pr vfs	5,9	4,4	4,9	5,2	5,7
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1761	1780	1797	1769	1707
Ektefelle	375	362	347	355	349
Barn under 17 år	20	12	14	27	18
Sum familie	2156	2154	2158	2151	2074
Leid arbeid, betalt	512	476	438	425	442
Leid arbeid, ubetalt	74	82	123	117	95
Sum timer i jordbruket	2742	2712	2719	2693	2611
Sum timer i skogbruket	75	66	69	51	61
Sum timer i tilleggsnæring	126	110	128	136	150
Familiens arbeid på nyanlegg	54	36	16	13	29
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1357	1323	1206	1276	1353
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,87	1,83	1,89	1,90	1,84
Havre, kr pr kg	1,67	1,61	1,66	1,69	1,59
Kumelk, ekskl. driftstillegg, kr pr l	3,38	3,52	3,74	3,48	3,47
Kukjøtt, kr pr kg	23,96	25,26	25,31	26,46	28,45
Annet storfekjøtt, kr pr kg	29,00	30,93	31,15	31,86	34,10
Smågris for salg, kr pr stk.	635	779	796	818	706
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	18,73	20,14	21,92	21,56	20,53
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	31,79	30,76	29,57	30,62	28,87
Ull, kr pr kg	32,37	32,30	33,20	33,65	31,58

Tabell 1b. Nettoinvesteringer

År	2000	2001	2002	2003	2004
Jord, grøfter og vannanlegg	3 355	1 379	4 618	4 687	5 372
Driftsbygninger	16 986	19 761	-471	16 403	27 130
Maskiner og redskap	-1 704	12 358	5 175	8 869	1 882
Melkekvote (ku og geit)	-114	6 619	4 199	3 913	2 594
Sum nettoinvesteringer	18 523	40 117	13 521	33 872	36 978

1) Inkl. nyttet halm

Østlandet, alle bruk

Tabell 1c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Korn	128 819	134 442	131 347	149 355	160 709
Andre planteprodukter	33 806	36 029	40 692	46 275	59 804
Planteprodukter i alt	162 625	170 471	172 039	195 630	220 513
Storfe, mjølk	133 986	140 540	156 879	149 978	140 094
Storfe, livdyr	10 019	9 745	9 832	9 726	10 203
Kuslakt	20 402	21 981	22 962	25 717	23 291
Annet storfeslakt	49 177	44 932	50 717	49 895	47 357
Smågriser	13 402	27 154	27 720	30 553	24 119
Slaktegriser	68 966	95 025	97 049	99 407	83 240
Avlsgriser	8 640	9 190	10 708	15 582	8 563
Sauer, livdyr og slakt	8 523	8 415	9 548	9 337	11 651
Ull	1 198	1 317	1 850	1 741	1 961
Andre inntekter, husdyrholdet	25 436	45 659	53 366	69 985	72 356
Husdyrprodukt i alt	339 749	403 958	440 631	461 921	422 835
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	34 989	34 664	38 141	38 980	39 063
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	35 284	41 201	45 123	46 226	50 340
Produksjonstillegg, husdyr	43 610	45 522	50 928	52 369	51 393
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	52 018	48 802	52 374	47 972	45 322
Refunderte avløserutgifter	30 205	31 520	34 242	29 113	29 235
Andre tilskudd	18 887	9 850	20 221	19 254	21 147
Bunnfradrag ¹⁾			-5 685	-5 849	-6 046
Tilskudd i alt	214 993	211 559	235 344	228 065	230 454
Leieinntekter, traktor og redskap	8 687	9 169	11 063	13 198	13 322
Andre inntekter	17 779	6 859	11 439	7 715	6 774
Produksjonsinntekter i alt	743 833	802 016	870 516	906 529	893 898

Tabell 1d. Kostnader pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kraftfôr	117 377	142 507	150 878	163 773	148 732
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	7 962	8 179	6 300	7 959	7 295
Såvarer	15 125	18 004	18 397	18 819	18 575
Handelsgjødse og kalk	29 392	30 473	36 071	35 148	34 055
Plantevernmidler	7 937	9 562	12 560	12 596	13 739
Konserveringsmidler	3 454	3 100	3 742	3 618	3 517
Andre forbruksartikler m.v.	27 550	30 072	32 734	33 302	34 147
Kjøp av dyr	30 069	44 920	45 001	54 074	41 287
Sum variable kostnader	238 866	286 817	305 683	329 289	301 347
Leid arbeid	56 403	54 867	57 689	57 693	60 444
Drivstoff	16 005	17 805	16 732	17 140	18 487
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 614	7 232	7 465	6 471	6 917
Vedl.h. driftsbygninger	14 900	18 116	20 153	22 446	20 515
Vedl.h. traktor og maskiner	39 090	38 700	41 447	43 031	45 523
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 474	2 325	2 131	2 293	2 153
Avskr. driftsbygninger	30 511	32 393	33 693	37 915	38 856
Avskr. traktor og maskiner	47 112	46 330	46 690	45 389	45 334
Maskinleie	17 074	17 374	20 203	24 458	31 182
Andre faste kostnader	74 560	82 121	86 651	97 551	99 569
Sum faste kostnader	304 743	317 263	332 854	354 387	368 980
Kostnader i alt	543 609	604 080	638 537	683 676	670 327
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,10	1,10	1,17	1,12	1,07
Netto mekaniseringskostnader pr daa	444	431	438	419	445

1) Bunnfradrag før 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Østlandet, alle bruk
Tabell 1e. Resultatregning

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	200 224	197 936	231 979	222 853	223 571
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	87 825	95 401	101 556	75 817	61 986
Familiens arbeidsfortjeneste	112 399	102 535	130 423	147 036	161 585
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	92 994	84 605	105 493	119 613	137 448
Lønnsevne	168 802	157 402	188 112	204 729	222 029
Lønnsevne pr. time	61,56	58,04	69,18	76,02	85,04
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	151 861	147 722	170 289	169 777	182 815
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	140 063	133 896	156 326	154 659	168 655
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	200 224	197 936	231 979	222 853	223 571
Driftsoverskudd, skogbruk	17 729	22 227	19 677	15 482	21 899
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	24 999	26 657	31 495	33 672	36 592
Driftsoverskudd, andre næringer	23 245	23 201	25 605	19 825	23 382
Lønnsinntekt	183 071	189 569	201 858	220 087	235 425
Pensjoner og sykepenger	24 054	26 741	30 054	32 741	34 027
Gevinst/utbytte verdipapir	10 558	4 159	8 476	12 218	10 532
Årlige erstatninger og lignende	4 284	4 452	4 937	4 341	6 261
Familiens arbeid på nyanlegg	6 619	4 652	2 170	1 888	4 138
Renteinntekter	13 990	17 469	19 763	13 034	5 980
- Renteutgifter	52 014	60 693	66 535	55 392	41 829
- Kårutgifter	7 954	8 587	9 158	8 733	9 039
Nettoinntekt	448 805	447 783	500 321	512 016	550 939
Privatforbruk ekskl. skatt	300 229	304 493	323 422	327 733	340 918
Betalte skatter	137 788	141 017	146 688	145 876	148 065

Tabell 1f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kontanter og bankinnskudd	262 965	278 574	316 725	332 852	364 273
Andre krav	101 080	106 422	110 395	112 540	120 107
Omløpsmidler, jordbruk	182 373	195 168	196 741	207 712	198 346
Omløpsmidler, skogbruk	768	1 331	450	643	532
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 092	1 495	2 686	4 494	4 523
Omløpsmidler, andre næringer	103 356	110 836	112 378	133 977	143 258
Omløpsmidler i alt	651 634	693 826	739 375	792 218	831 039
Anleggsmidler, jordbruk	1 088 456	1 188 367	1 259 744	1 332 570	1 365 500
Anleggsmidler, skogbruk	152 197	156 942	163 856	184 991	217 831
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	53 061	58 332	67 095	73 518	88 886
Anleggsmidler, andre næringer	34 906	48 647	47 596	44 211	57 123
Privat hovedbygninger	399 502	439 366	464 124	459 664	481 473
Privat, annet	110 186	122 308	143 889	140 981	144 898
Anleggsmidler i alt	1 838 308	2 013 962	2 146 304	2 235 935	2 355 711
Eiendeler i alt	2 489 942	2 707 788	2 885 679	3 028 153	3 186 750
Eiendeler i jordbruket	1 270 829	1 383 535	1 456 485	1 540 282	1 563 846
Kortsiktig gjeld	276 869	299 057	300 477	294 708	285 759
Langsiktig gjeld	684 195	752 183	800 582	829 823	925 517
Gjeld i alt	961 064	1 051 240	1 101 059	1 124 531	1 211 276
Endring i året, kroner	52 171	74 991	18 455	34 746	25 104
Egenkapital	1 528 878	1 656 548	1 784 620	1 903 622	1 975 474
Egenkapitalprosent	61	61	62	63	62
Endring i året (sparing)	63 237	45 639	79 311	80 893	91 997
Arbeidskapital	374 765	394 769	438 898	497 510	545 280
Endring i året	38 481	4 641	39 948	62 413	59 783
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	7,0 %	7,0 %	5,0 %	4,0 %

Østlandet Melkeproduksjon, flatbygder

Tabell 2a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Antall bruk	41	36	36	33	30
Brukers alder	46	47	47	46	50
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	64,1	69,6	70,8	67,4	71,9
Grovfôr, daa	203,7	216,3	235,0	243,7	241,5
Annet areal, daa	0,9	0,5	0,1	0,1	0
Jordbruksareal, daa	268,7	286,4	305,9	311,2	313,4
- herav leid areal, daa	81,0	86,5	102,8	118,3	114,5
Korn, FEm pr daa ¹⁾	400	401	343	381	454
Grovfôr, FEm pr daa	411	402	410	389	405
Jordbruksareal, FEm pr daa	407	401	395	387	416
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	17,8	18,8	19,8	20,2	20,9
Kumelk, liter omsatt	102 484	108 740	115 408	119 888	123 806
Melkekvote	105 066	108 869	116 070	119 737	121 843
Produsert melk pr årsku, kg	6 550	6 574	6 581	6 629	6 765
Storfekjøtt, kg omsatt	5 282	5 478	5 042	5 620	5 620
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 159	2 266	2 329	2 370	2 147
Ektefelle	704	607	370	378	522
Barn under 17 år	30	21	8	62	10
Sum familie	2 893	2 894	2 707	2 810	2 679
Leid arbeid, betalt	809	726	695	725	852
Leid arbeid, ubetalt	92	81	138	200	43
Sum timer i jordbruket	3 794	3 701	3 540	3 735	3 574
Sum timer i skogbruket	70	38	57	40	35
Sum timer i tilleggsnæring	100	101	175	128	114
Familiens arbeid på nyanlegg	26	49	40	27	33
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	941	897	717	1 064	835
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,82	1,78	1,87	1,83	1,73
Havre, kr pr kg	1,55	1,42	1,53	1,61	1,56
Kumelk, kr pr l	3,43	3,53	3,75	3,57	3,54
Kukjøtt, kr pr kg	24,17	25,80	25,83	27,28	28,58
Annet storfekjøtt, kr pr kg	29,46	31,16	31,61	32,83	34,03

Tabell 2b. Nettoinvesteringer

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Jord, grøfter og vannanlegg	72	-2 627	13 114	14 533	6 295
Driftsbygninger	33 074	-4 932	12 508	-8 371	1 432
Maskiner og redskap	10 207	20 736	1 808	28 167	-1 230
Melkekvote (ku og geit)		18 557	14 094	11 697	8 529
Sum nettoinvesteringer	43 353	31 734	41 524	46 026	15 026

1) Inkl. nyttet halm

Østlandet melkeproduksjon, flatbygger

Tabell 2c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2000	2001	2002	2003	2004
Korn	42 743	49 736	40 680	44 335	54 627
Andre planteprodukter	4 601	4 198	13 378	17 699	12 035
Planteprodukter i alt	47 344	53 934	54 058	62 034	66 662
Storfe, melk	351 924	384 382	432 378	427 719	438 019
Storfe, livdyr	22 274	30 339	34 877	24 064	25 931
Kuslakt	55 426	52 362	60 341	55 815	66 943
Annet storfeslakt	88 945	104 177	99 427	124 862	94 751
Andre inntekter, husdyrholdet	3 052	6 163	10 547	13 970	13 647
Husdyrprodukt i alt	521 621	577 423	637 570	646 430	639 291
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	54 965	56 526	61 490	59 448	60 980
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	15 864	18 723	19 749	18 674	22 527
Produksjonstillegg, husdyr	76 136	83 174	86 722	94 918	94 268
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	95 960	91 545	96 415	81 189	77 939
Refunderte avløserutgifter	55 013	53 967	56 250	45 807	55 401
Andre tilskudd	9 573	7 122	24 360	21 632	18 031
Bunnfradrag 1)			-5 833	-6 000	-6 200
Tilskudd i alt	307 511	311 057	339 153	315 668	322 946
Leieinntekter, traktor og redskap	14 290	14 453	17 745	20 251	15 373
Andre inntekter	8 384	7 170	4 976	6 770	7 589
Produksjonsinntekter i alt	899 150	964 037	1 053 502	1 051 153	1 051 861

Tabell 2d. Kostnader pr bruk

År	2000	2001	2002	2003	2004
Kraftfôr	142 235	153 495	165 879	177 886	155 715
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	17 746	20 284	15 263	18 953	21 698
Såvarer	12 541	14 772	14 791	16 222	15 265
Handelsgjødsel og kalk	28 149	29 148	30 804	30 596	32 966
Plantevernmidler	3 404	3 656	4 192	4 472	5 649
Konserveringsmidler	6 629	6 198	6 828	6 933	7 300
Andre forbruksartikler m.v.	42 599	46 179	51 407	51 003	60 846
Kjøp av dyr	12 692	21 158	23 070	27 701	20 058
Sum variable kostnader	265 995	294 890	312 234	333 766	319 497
Leid arbeid	93 838	90 465	96 833	102 996	120 829
Drivstoff	16 695	18 867	19 568	19 524	18 079
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 489	7 503	10 801	7 747	8 758
Vedl.h. driftsbygninger	19 650	26 291	26 101	31 363	25 737
Vedl.h. traktor og maskiner	52 360	56 711	56 091	58 258	54 990
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 072	1 733	1 756	2 209	1 795
Avskr. Driftsbygninger	41 079	43 202	48 359	47 007	42 847
Avskr. Traktor og maskiner	51 645	51 357	50 967	47 837	42 364
Maskinleie	32 307	38 907	41 982	43 036	46 431
Andre faste kostnader	88 843	95 616	100 988	118 325	117 819
Sum faste kostnader	403 978	430 652	453 446	478 302	479 649
Kostnader i alt	669 973	725 542	765 680	812 068	799 146
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,45	1,49	1,42	1,36	1,23
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,54	1,57	1,49	1,34	1,30
Netto mekaniseringskostnader pr daa	588	598	562	525	512

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Østlandet, melkeproduksjon, Flatbygder

Tabell 2e. Resultatregning

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	229 177	238 495	287 822	239 085	252 715
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	106 914	112 625	120 564	89 824	71 343
Familiens arbeidsfortjeneste	122 263	125 870	167 258	149 261	181 372
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	75 570	78 061	108 468	91 491	122 936
Lønnsevne	216 101	216 335	264 091	252 257	302 201
Lønnsevne pr. time	56,96	58,45	74,60	67,54	84,56
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	134 370	139 271	171 291	149 056	175 931
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	112 787	117 154	150 338	121 826	149 099
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	229 177	238 495	287 822	239 085	252 715
Driftsoverskudd, skogbruk	14 434	9 741	14 241	20 172	22 604
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	19 968	25 821	45 326	36 739	41 043
Driftsoverskudd, andre næringer	39 080	42 446	59 218	987	3 261
Lønnsinntekt	105 810	118 758	123 434	226 548	143 834
Pensjoner og sykepenger	30 459	35 335	43 262	45 240	51 851
Gevinst/utbytte verdipapir	14 095	5 044	-2 398	6 499	5 028
Årlige erstatninger og lignende	4 501	6 460	7 216	1 905	9 679
Familiens arbeid på nyanlegg	3 195	6 373	5 471	3 874	4 853
Renteinntekter	8 699	11 324	17 442	10 215	4 705
- Renteutgifter	65 387	73 305	83 626	63 623	49 717
- Kårutgifter	9 868	9 513	10 745	7 495	6 738
Nettoinntekt	394 163	416 979	506 663	520 146	483 118
Privatforbruk ekskl. skatt	279 271	297 517	342 533	364 710	338 109
Betalte skatter	128 738	131 261	140 934	155 715	128 079

Tabell 2f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kontanter og bankinnskudd	188 128	183 619	238 991	291 443	210 760
Andre krav	91 431	93 720	128 356	112 790	142 788
Omløpsmidler, jordbruk	160 013	171 926	166 718	183 884	157 209
Omløpsmidler, skogbruk		3 400	541	1 373	533
Omløpsmidler, tilleggsnæringer					33
Omløpsmidler, andre næringer	77 547	95 073	85 276	88 483	65 980
Omløpsmidler i alt	517 119	547 738	619 882	677 973	577 303
Anleggsmidler, jordbruk	1 391 024	1 449 936	1 576 871	1 640 797	1 633 718
Anleggsmidler, skogbruk	84 247	90 781	123 847	168 479	226 529
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	12 329	14 994	41 323	61 763	46 589
Anleggsmidler, andre næringer	45 899	64 678	40 376	38 895	35 833
Privat hovedbygninger	353 523	456 201	441 183	484 622	466 180
Privat, annet	110 873	115 476	141 795	156 056	120 938
Anleggsmidler i alt	1 997 895	2 192 066	2 365 395	2 550 612	2 529 787
Eiendeler i alt	2 515 014	2 739 804	2 985 277	3 228 585	3 107 090
Eiendeler i jordbruket	1 551 037	1 621 862	1 743 589	1 824 681	1 790 927
Kortsiktig gjeld	358 511	394 426	420 470	392 731	376 794
Langsiktig gjeld	905 296	975 547	1 073 160	1 068 232	1 160 048
Gjeld i alt	1 263 807	1 369 973	1 493 630	1 460 963	1 536 842
Endring i året, kroner	75 336	73 272	49 695	45 912	13 173
Egenkapital	1 251 207	1 369 831	1 491 647	1 767 622	1 570 248
Egenkapitalprosent	50	50	50	55	51
Endring i året (sparing)	32 325	32 338	116 131	76 033	50 397
Arbeidskapital	158 608	153 312	199 412	285 242	200 509
Endring i året	-5 640	-28 126	36 294	85 331	53 990
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	7,0 %	7,0 %	5,0 %	4,0 %

Østlandet Melkeproduksjon, andre bygder

Tabell 3a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

	2000	2001	2002	2003	2004
Antall bruk	65	66	70	72	77
Brukers alder	49	48	48	49	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	11,3	10,4	10,6	4,7	5,5
Grovfôr, daa	190,6	202,6	207,7	213,0	219,9
Annet areal, daa	1,6	0,6	0,8	0,7	1,8
Jordbruksareal, daa	203,5	213,6	219,1	218,4	227,2
- herav leid areal, daa	61,5	68,4	70,7	73,7	73,1
Korn, FEm pr daa ¹⁾	383	335	261	295	339
Grovfôr, FEm pr daa	366	358	349	344	343
Jordbruksareal, FEm pr daa	368	357	344	343	343
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	13,6	14,7	15,0	14,9	15,0
Kumelk, liter omsatt	74 414	77 561	78 807	82 945	84 530
Melkekvote	75 438	78 065	79 091	81 985	84 159
Produsert melk pr årsku, kg	6 222	6 071	6 030	6 279	6 498
Storfekjøtt, kg omsatt	3 548	3 386	3 466	3 600	3 851
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 194	2 160	2 141	2 123	2 064
Ektefelle	604	601	615	621	594
Barn under 17 år	20	20	20	44	29
Sum familie	2 818	2 781	2 776	2 788	2 687
Leid arbeid, betalt	523	585	445	483	512
Leid arbeid, ubetalt	95	83	257	175	152
Sum timer i jordbruket	3 436	3 449	3 478	3 446	3 351
Sum timer i skogbruket	73	57	64	51	55
Sum timer i tilleggsnæring	97	112	124	128	109
Familiens arbeid på nyanlegg	39	43	10	7	18
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 048	993	1 025	1 098	1 165
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,81	1,67	1,85	1,64	1,60
Havre, kr pr kg	1,62	1,39	1,59	1,44	1,39
Kumelk, kr pr l	3,26	3,38	3,59	3,43	3,44
Kukjøtt, kr pr kg	23,58	24,90	25,09	26,03	28,18
Annet storfekjøtt, kr pr kg	28,32	30,68	30,58	31,11	33,65

Tabell 3b. Nettoinvesteringer

Ar	2000	2001	2002	2003	2004
Jord, grøfter og vannanlegg	3 724	-2 340	-407	1 390	460
Driftsbygninger	-13 181	6 938	4 983	6 915	21 788
Maskiner og redskap	8 045	11 840	-1 738	3 675	581
Melkekvote (ku og geit)		7 762	6 489	10 211	7 237
Sum nettoinvesteringer	-1 412	24 200	9 327	22 191	30 066

Østlandet, melkeproduksjon, andre bygder

Tabell 3c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2000	2001	2002	2003	2004
Korn	5 423	3 734	3 761	1 795	1 877
Andre planteprodukter	9 381	6 362	10 580	9 636	8 996
Planteprodukter i alt	14 804	10 096	14 341	11 431	10 873
Storfe, melk	242 909	262 085	283 058	284 738	290 731
Storfe, livdyr	10 248	8 871	10 934	13 447	15 300
Kuslakt	35 535	37 055	36 735	41 203	44 109
Annet storfeslakt	62 469	61 996	72 335	68 758	73 288
Andre inntekter, husdyrholdet	405	562	1 713	3 434	5 122
Husdyrprodukt i alt	351 566	370 569	404 775	411 580	428 550
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	64 437	70 047	73 560	77 052	76 622
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	2 869	3 517	3 504	1 599	1 651
Produksjonstillegg, husdyr	61 148	60 919	68 686	68 818	72 660
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	113 200	106 883	114 052	108 649	108 075
Refunderte avløserutgifter	47 935	46 668	54 905	48 525	48 575
Andre tilskudd	19 390	13 656	12 098	14 561	16 399
Bunnfradrag ¹⁾			-5 731	-6 000	-6 000
Tilskudd i alt	308 979	301 690	321 074	313 204	317 982
Leieinntekter, traktor og redskap	5 518	7 961	9 466	10 287	8 371
Andre inntekter	12 826	2 303	1 673	1 009	1 403
Produksjonsinntekter i alt	693 693	692 619	751 329	747 511	767 179

Tabell 3d. Kostnader pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kraftfôr	100 086	114 554	116 094	117 439	115 505
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	7 331	10 192	10 086	13 958	10 421
Såvarer	5 450	5 165	5 568	4 671	4 262
Handelsgjødsel og kalk	16 938	16 481	18 637	17 654	18 773
Plantevernmidler	475	708	1 026	941	942
Konserveringsmidler	5 993	5 075	5 492	6 385	6 875
Andre forbruksartikler m.v.	33 104	35 775	37 271	39 792	41 189
Kjøp av dyr	8 162	5 676	10 107	12 305	9 062
Sum variable kostnader	177 539	193 626	204 281	213 145	207 029
Leid arbeid	59 154	61 979	59 315	67 504	68 826
Drivstoff	11 986	13 522	14 101	13 000	14 408
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 459	6 133	5 725	4 730	5 707
Vedl.h. driftsbygninger	17 355	21 495	20 455	24 797	26 074
Vedl.h. traktor og maskiner	33 870	33 071	40 468	37 995	36 867
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 027	1 930	1 431	1 612	1 235
Avskr. Driftsbygninger	28 569	30 357	29 359	31 517	33 012
Avskr. Traktor og maskiner	40 342	41 017	39 873	37 144	42 208
Maskinleie	13 739	14 220	13 567	13 577	17 985
Andre faste kostnader	63 649	70 326	72 543	80 803	79 819
Sum faste kostnader	276 150	294 050	296 837	312 679	326 141
Kostnader i alt	453 689	487 676	501 118	525 824	533 170
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,41	1,42	1,52	1,39	1,46
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,42	1,40	1,46	1,25	1,35
Netto mekaniseringskostnader pr daa	519	508	524	476	502

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Østlandet, melkeproduksjon, andre bygder

Tabell 3e. Resultatregning

År	2000	2001	2002	2003	2004
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	240 004	204 943	250 211	221 687	234 009
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	76 411	81 444	81 242	59 161	49 226
Familiens arbeidsfortjeneste	163 593	123 499	168 969	162 526	184 783
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	103 615	79 559	102 785	101 202	120 086
Lønnsevne	222 747	185 478	228 284	230 030	253 609
Lønnsevne pr. time	64,83	53,78	65,64	66,75	75,68
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	130 604	146 041	126 533	150 467	155 638
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	116 587	135 944	109 016	132 961	138 979
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	240 004	204 943	250 211	221 687	234 009
Driftsoverskudd, skogbruk	9 303	14 490	10 668	8 316	5 180
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	12 997	17 984	20 333	27 430	22 703
Driftsoverskudd, andre næringer	8 838	9 562	2 933	7 344	10 078
Lønnsinntekt	130 476	129 770	162 158	164 000	182 305
Pensjoner og sykepenger	15 377	17 704	14 932	29 763	23 503
Gevinst/utbytte verdipapir	7 869	5 693	5 821	4 660	16 112
Årlige erstatninger og lignende	10 084	4 381	5 570	5 394	6 147
Familiens arbeid på nyanlegg	4 654	5 444	1 306	1 018	2 485
Renteinntekter	11 541	14 626	17 420	11 810	5 396
- Renteutgifter	41 986	45 721	47 339	40 351	30 695
- Kårutgifter	6 790	7 922	7 983	7 741	9 690
Nettoinntekt	402 367	370 954	436 030	433 330	467 533
Privatforbruk ekskl. skatt	272 154	277 567	292 932	289 355	312 241
Betalte skatter	117 188	124 071	124 721	123 057	130 077

Tabell 3f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kontanter og bankinnskudd	223 607	228 055	260 411	326 822	380 651
Andre krav	78 077	84 959	95 718	81 612	76 337
Omløpsmidler, jordbruk	116 435	115 564	117 706	112 136	117 879
Omløpsmidler, skogbruk	54	3 239	36	87	547
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 607	1 076	886	736	1 556
Omløpsmidler, andre næringer	108 043	127 162	133 274	135 927	227 643
Omløpsmidler i alt	527 823	560 055	608 031	657 320	804 613
Anleggsmidler, jordbruk	982 751	1 058 174	1 051 800	1 083 306	1 125 931
Anleggsmidler, skogbruk	93 594	93 191	98 588	94 106	90 179
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	35 749	48 460	33 772	51 921	35 214
Anleggsmidler, andre næringer	17 853	16 656	21 736	17 554	23 647
Privat hovedbygninger	325 685	328 506	342 874	321 533	349 449
Privat, annet	90 887	103 995	122 734	122 394	130 781
Anleggsmidler i alt	1 546 519	1 648 982	1 671 504	1 690 814	1 755 201
Eiendeler i alt	2 074 342	2 209 037	2 279 535	2 348 134	2 559 814
Eiendeler i jordbruket	1 099 186	1 173 738	1 169 506	1 195 442	1 243 810
Kortsiktig gjeld	202 615	194 599	185 958	210 964	198 360
Langsiktig gjeld	526 921	536 361	552 730	533 208	554 185
Gjeld i alt	729 536	730 960	738 688	744 172	752 545
Endring i året, kroner	38 118	20 736	8 862	11 086	47 312
Egenkapital	1 344 806	1 478 077	1 540 847	1 603 962	1 807 269
Egenkapitalprosent	65	67	68	68	71
Endring i året (sparing)	38 789	1 275	43 128	59 388	129 738
Arbeidskapital	325 208	365 456	422 073	446 356	606 253
Endring i året	69 149	16 606	31 424	34 468	137 791
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	7,0 %	7,0 %	5,0 %	4,0 %

Østlandet, Korn- og melkeproduksjon Flatbygder

Tabell 4a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2000	2001	2002	2003	2004
Antall bruk	30	26	23	21	18
Brukers alder	47	48	48	49	49
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	124,8	144,7	145,7	147,6	142,2
Havre, daa	47,1	67,2	34,9	35,0	38,4
Hvete, daa	86,8	68,3	122,1	142,3	175,1
Annet korn, daa	3,0	0,0	1,3	3,8	1,1
Oljefrø, daa	5,1	28,8	25,1	17,6	19,7
Korn i alt, daa	266,8	309,0	329,1	346,3	376,5
Grovfôr, daa	171,6	184,9	202,1	211,3	211,7
Annet areal i alt, daa	3,2	0,7	5,5	1,9	5,3
Jordbruksareal, daa	441,6	494,6	536,7	559,5	593,5
herav leid areal, daa	116,1	138,0	165,1	171,6	205,5
Bygg, kg pr daa	425	432	410	445	517
Havre, kg pr daa	491	432	454	454	458
Hvete, kg pr daa	476	423	441	478	492
Oljefrø, kg pr daa	178	195	193	143	165
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	438	406	416	446	477
Grovfôr, FEm pr daa	544	510	491	488	464
Jordbruksareal, FEm pr daa	479	445	441	461	468
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	21,1	22,0	23,2	23,6	23,2
Kumelk, liter omsatt	122 774	130 013	142 113	148 120	147 397
Melkekvote	126 653	134 343	146 693	151 275	148 982
Produsert melk pr årsku, kg	6 530	6 679	6 872	7 007	7 088
Storfekjøtt, kg omsatt	6 446	6 055	7 290	6 354	7 112
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 400	2 521	2 474	2 389	2 648
Ektefelle	441	402	381	370	242
Barn under 17 år	70	35	44	84	2
Sum familie	2 911	2 958	2 899	2 843	2 892
Leid arbeid, betalt	1 086	1 015	1 004	990	917
Leid arbeid, ubetalt	124	199	282	213	173
Sum timer i jordbruket	4 121	4 172	4 185	4 046	3 982
Sum timer i skogbruket	46	27	42	33	39
Sum timer i tilleggsnæring	71	70	81	170	169
Familiens arbeid på nyanlegg	77	50	34	5	4
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	875	811	727	647	913
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,93	1,81	1,89	1,92	1,84
Havre, kr pr kg	1,65	1,59	1,63	1,73	1,59
Hvete, kr pr kg	2,24	2,13	2,20	2,18	2,11
Kumelk, kr pr l	3,45	3,68	3,87	3,50	3,46
Kukjøtt, kr pr kg	23,71	25,15	25,14	26,34	28,64
Annet storfekjøtt, kr pr kg	29,02	30,56	30,78	31,59	34,16

Tabell 4b. Nettoinvesteringer

År	2000	2001	2002	2003	2004
Jord, grøfter og vannanlegg	6 187	11 025	-2 538	9 792	1 647
Driftsbygninger	9 918	62 243	14 381	-33 777	25 664
Maskiner og redskap	-33 704	50 924	7 227	-24 535	-40 751
Melkekvote (ku og geit)		28 524	24 376	6 844	6 982
Sum nettoinvesteringer	-17 599	152 716	43 446	-41 676	-6 458

1) Inkl. nyttet halm

Østlandet, Korn- og melkeproduksjon Flatbygder

Tabell 4c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2000	2001	2002	2003	2004
Bygg	97 224	114 375	113 918	118 144	133 595
Havre	30 780	42 466	24 597	27 254	27 734
Hvete	88 259	64 945	120 319	142 884	188 072
Annet korn og oljefrø	6 588	22 238	21 468	14 554	14 164
Andre planteprodukter	12 994	9 021	13 989	12 679	12 640
Planteprodukter i alt	235 845	253 045	294 291	315 515	376 205
Storfe, melk	423 666	478 639	550 288	518 782	510 239
Storfe, livdyr	9 597	17 438	14 584	18 008	10 889
Kuslakt	50 117	70 028	66 796	87 569	73 838
Annet storfeslakt	122 305	97 553	137 458	123 063	136 472
Slaktegriser	387	425	468	891	4 098
Andre inntekter, husdyrholdet	270	422	228	2 383	353
Husdyrprodukt i alt	606 342	664 505	769 822	750 696	735 889
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	50 419	49 345	55 670	57 723	57 774
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	57 428	71 481	86 600	89 171	107 082
Produksjonstillegg, husdyr	81 945	91 540	107 080	104 545	104 390
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstil:	97 567	89 745	93 989	86 012	79 601
Refunderte avløserutgifter	50 203	59 347	61 660	46 267	46 179
Andre tilskudd	17 214	2 357	26 063	21 823	18 055
Bunnfradrag ¹⁾			-5 739	-6 000	-6 000
Tilskudd i alt	354 776	363 815	425 323	399 541	407 081
Leieinntekter, traktor og redskap	17 031	11 811	15 747	20 283	21 809
Andre inntekter	5 587	3 108	7 067	6 076	662
Produksjonsinntekter i alt	1 219 581	1 296 284	1 512 250	1 492 111	1 541 646

Tabell 4d. Kostnader pr bruk

År	2000	2001	2002	2003	2004
Kraftfôr	168 878	169 042	190 854	200 528	198 404
Andre førkostnader inkl. beiteleie	12 765	14 608	6 968	11 134	16 615
Førkostnader i alt	181 643	183 650	197 822	211 662	215 019
Såvarer	23 184	27 815	35 770	29 797	37 549
Handelsgjødsel og kalk	54 612	55 912	70 802	75 173	75 869
Plantevernmidler	11 876	14 411	22 465	21 298	24 073
Konserveringsmidler	9 844	7 727	10 967	8 089	10 321
Andre forbruksartikler m.v.	51 608	59 330	61 938	64 684	67 655
Kjøp av dyr	16 848	18 447	17 116	22 438	12 769
Sum variable kostnader	349 615	367 292	416 880	433 141	443 255
Leid arbeid	129 916	126 789	140 336	139 182	137 200
Drivstoff	28 862	30 701	32 878	34 351	41 423
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	12 446	11 975	10 401	6 430	11 259
Vedl.h. driftsbygninger	23 097	30 046	40 954	38 984	32 767
Vedl.h. traktor og maskiner	65 295	66 578	68 975	83 314	96 562
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 090	4 453	3 962	4 395	3 555
Avskr. driftsbygninger	44 061	47 900	53 249	60 275	60 373
Avskr. traktor og maskiner	73 134	78 655	83 845	78 812	82 402
Maskinleie	30 244	28 906	37 908	48 102	62 194
Andre faste kostnader	108 054	128 036	141 418	165 434	173 367
Sum faste kostnader	519 199	554 039	613 926	659 279	701 102
Kostnader i alt	868 814	921 331	1 030 806	1 092 420	1 144 357
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,97	1,00	1,02	0,96	1,01
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,68	1,69	1,70	1,67	1,91
Netto mekaniseringskostnader pr daa	467	445	451	441	468

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Østlandet, Korn- og melkeproduksjon Flatbygder

Tabell 4e. Resultatregning

År	2000	2001	2002	2003	2004
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	350 767	374 953	481 444	399 691	397 289
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	140 586	154 179	175 009	129 311	102 723
Familiens arbeidsfortjeneste	210 181	220 774	306 435	270 380	294 566
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	127 771	129 024	177 734	163 237	177 316
Lønnsevne	340 097	347 563	446 771	409 562	431 766
Lønnsevne pr. time	82,53	83,31	106,76	101,23	108,43
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	191 742	192 933	241 762	216 372	226 791
Vederl. til fam. arb. og egenkap. pr årsv.	181 375	180 866	236 672	202 437	212 055
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	350 767	374 953	481 444	399 691	397 289
Driftsoverskudd, skogbruk	16 955	10 917	14 574	18 933	11 800
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	16 762	17 577	16 673	39 035	49 233
Driftsoverskudd, andre næringer	11 245	3 822	11 655	4 143	19 140
Lønnsinntekt	123 988	120 466	114 822	123 979	150 733
Pensjoner og sykepenger	19 372	31 737	48 040	37 000	28 460
Gevinst/utbytte verdipapir	21 449	146	42 856	57 050	44 820
Årlige erstatninger og lignende	238	430	455	3 316	7 007
Familiens arbeid på nyanlegg	8 623	6 505	4 635	676	607
Renteinntekter	11 276	12 124	15 011	9 544	3 296
- Renteutgifter	73 699	92 105	104 504	91 230	61 521
- Kårutgifter	9 695	11 831	11 922	12 217	11 805
Nettoinntekt	497 281	474 741	633 739	589 920	639 059
Privatforbruk ekskl. skatt	365 113	343 318	381 884	333 704	373 819
Betalte skatter	144 918	146 880	169 476	172 328	169 337

Tabell 4f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2000	2001	2002	2003	2004
Kontanter og bankinnskudd	136 523	169 157	171 816	201 921	238 795
Andre krav	139 183	150 320	150 667	173 147	91 264
Omløpsmidler, jordbruk	303 250	335 613	374 426	380 324	395 495
Omløpsmidler, andre næringer	133 006	172 862	189 241	200 042	201 687
Omløpsmidler i alt	711 962	827 952	886 150	955 434	927 241
Anleggsmidler, jordbruk	1 705 497	1 948 345	2 150 080	2 193 204	2 166 798
Anleggsmidler, skogbruk	149 525	149 970	190 893	184 848	211 303
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	36 598	40 409	46 731	92 159	45 423
Anleggsmidler, andre næringer	26 804	29 438	31 399	33 123	11 460
Privat hovedbygninger	484 414	544 327	595 350	633 788	745 883
Privat, annet	109 455	106 168	97 938	88 568	112 852
Anleggsmidler i alt	2 512 293	2 818 657	3 112 391	3 225 690	3 293 719
Eiendeler i alt	3 224 255	3 646 609	3 998 541	4 181 124	4 220 960
Eiendeler i jordbruket	2 008 747	2 283 958	2 524 506	2 573 528	2 562 293
Kortsiktig gjeld	487 706	548 267	535 969	539 661	593 386
Langsiktig gjeld	911 835	1 171 694	1 202 598	1 160 112	1 132 530
Gjeld i alt	1 399 541	1 719 961	1 738 567	1 699 773	1 725 916
Endring i året, kroner	29 044	252 997	-39 384	-69 882	-188 218
Egenkapital	1 824 714	1 926 648	2 259 974	2 481 351	2 495 044
Egenkapitalprosent	57	53	57	59	59
Endring i året (sparing)	27 873	47 237	104 397	120 942	263 906
Arbeidskapital	224 256	279 685	350 181	415 773	333 855
Endring i året	-5 578	71 814	878	88 850	33 870
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	7,0 %	7,0 %	5,0 %	4,0 %

Østlandet, Kornproduksjon kombinert med svin. Flatbygder

Tabell 5a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2000	2001	2002	2003	2004
Antall bruk	30	29	28	26	26
Brukers alder	50	49	48	48	49
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	136,8	138,6	117,4	109,0	91,0
Havre, daa	82,4	71,5	68,5	60,7	66,2
Hvete, daa	87,6	105,1	114,3	133,5	144,5
Annet korn, daa	2,7	1,4	0,9	5,7	19,3
Oljefrø og erter, daa	3,6	15,8	13,0	13,5	10,8
Korn i alt, daa	313,1	332,4	314,1	322,4	331,8
Grovfôr, daa	8,8	4,6	7,1	11,6	12,7
Annet areal i alt, daa	10,1	9,3	6,0	10,5	11,0
Jordbruksareal, daa	332,0	346,3	327,2	344,5	355,5
- herav leid areal, daa	73,1	77,8	86,5	92,3	109,0
Bygg, kg pr daa	421	444	408	458	526
Havre, kg pr daa	451	521	456	520	486
Hvete, kg pr daa	515	385	476	461	534
Oljefrø og erter, kg pr daa	220	206	163	141	335
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	435	419	419	442	509
Grovfôr, FEm pr daa	204	368	243	293	286
Jordbruksareal, FEm pr daa	421	413	412	434	489
Husdyrproduksjon					
Antall avlsgriser	30,3	32,6	32,2	38,3	36,1
Antall smågriskull	56	63	64	69	71
Salgbare smågriser	527	596	423	677	774
Antall smågris omsatt	184	266	282	316	373
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	33 348	43 831	41 302	39 455	40 119
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 777	1 883	2 004	1 878	1 922
Ektefelle	395	366	364	448	476
Barn under 17 år	20	2	2	5	2
Sum familie	2 192	2 251	2 370	2 331	2 399
Leid arbeid, betalt	584	510	577	399	426
Leid arbeid, ubetalt	68	76	9	81	67
Sum timer i jordbruket	2 844	2 837	2 956	2 811	2 892
Sum timer i skogbruket	57	40	64	34	48
Sum timer i tilleggsnæring	77	70	108	201	238
Familiens arbeid på nyanlegg	62	75	0	19	25
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 342	1 252	1 210	1 234	1 021
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,84	1,80	1,91	1,91	1,81
Havre, kr pr kg	1,69	1,61	1,75	1,70	1,66
Hvete, kr pr kg	2,20	2,22	2,25	2,24	2,10
Oljefrø og erter, kr pr kg	4,32	4,29	4,27	4,19	2,72
Smågris for salg, kr pr stk.	635	778	796	819	700
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	18,82	20,17	21,92	21,66	20,69

Tabell 5b. Nettoinvesteringer

År	2000	2001	2002	2003	2004
Jord, grøfter og vannanlegg	29 650	1 478	1 953	799	27 377
Driftsbygninger	86 465	88 183	1 024	124 351	244 226
Maskiner og redskap	-2 060	104 260	20 968	-2 590	10 696
Sum nettoinvesteringer	114 055	193 921	23 945	122 560	282 299

1) Inkl. nyttet halmavling

Østlandet, Kornproduksjon kombinert med svin. Flatbygder

Tabell 5c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2000	2001	2002	2003	2004
Bygg	99 286	114 373	93 594	86 890	86 545
Havre	56 915	59 998	47 568	51 195	50 321
Hvete	100 874	89 284	136 200	137 727	162 792
Annet korn og oljefrø	6 117	14 629	9 596	13 025	13 025
Andre planteprodukter	17 349	22 343	25 745	32 725	32 725
Planteprodukter i alt	280 541	300 627	312 703	321 562	355 932
Smågriser	118 619	204 852	233 227	266 789	232 432
Slaktegriser	614 926	895 256	897 755	838 736	824 568
Avlsgriser	73 331	69 116	90 347	96 987	71 548
Andre inntekter, husdyrholdet	1 143	0	0	6 786	15
Husdyrprodukt i alt	808 019	1 169 224	1 221 329	1 209 298	1 128 563
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	1 959	1 334	2 167	3 578	3 690
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	65 052	76 962	77 505	85 000	89 058
Produksjonstillegg, husdyr	21 784	35 261	40 368	47 288	45 394
Refunderte avløserutgifter	28 932	38 722	35 715	35 798	37 898
Andre tilskudd	19 218	5 533	11 082	16 447	12 941
Bunnfradrag ¹⁾			-5 714	-6 000	-6 000
Tilskudd i alt	136 945	157 812	161 123	182 111	182 981
Leieinntekter, traktor og redskap	13 298	8 988	13 074	6 245	14 655
Andre inntekter	9 005	2 498	3 497	963	4 715
Produksjonsinntekter i alt	1 247 808	1 639 149	1 711 726	1 720 179	1 686 846

Tabell 5d. Kostnader pr bruk

År	2000	2001	2002	2003	2004
Kraftfôr	383 282	516 650	537 718	540 453	535 397
Andre førkostnader inkl. beiteleie	317	1 210	21	1 792	699
Såvarer	23 908	30 974	24 943	29 465	29 534
Handelsgjødsel og kalk	32 405	36 165	43 605	43 918	41 909
Plantevernmidler	13 035	17 083	24 823	20 996	20 996
Konserveringsmidler	254	567	829	658	130
Andre forbruksartikler m.v.	53 763	54 759	66 617	67 250	52 740
Kjøp av gris	114 563	235 402	196 406	239 467	148 996
Kjøp av andre husdyr	192	0	0	0	0
Sum variable kostnader	621 719	892 810	894 962	943 999	855 322
Leid arbeid	64 353	61 481	72 506	57 133	61 510
Drivstoff	19 919	22 440	18 847	21 776	24 972
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	8 464	14 074	12 767	6 884	8 143
Vedl.h. driftsbygninger	20 134	21 712	31 799	28 161	24 091
Vedl.h. traktor og maskiner	44 879	49 425	49 209	49 668	57 556
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 317	1 794	1 487	1 073	1 155
Avskr. driftsbygninger	55 195	59 864	59 961	65 771	80 974
Avskr. traktor og maskiner	46 359	49 526	48 251	54 424	59 109
Maskinleie	12 769	17 430	18 695	27 608	46 073
Andre faste kostnader	99 286	110 741	117 458	132 441	149 211
Sum faste kostnader	373 675	408 487	430 980	444 939	512 794
Kostnader i alt	995 394	1 301 297	1 325 942	1 388 938	1 368 116
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,91	1,06	1,10	1,10	1,10
Netto mekaniseringskostnader pr daa	382	437	451	479	479

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Østlandet, Kornproduksjon kombinert med svin. Flatbygder

Tabell 5e. Resultatregning

År	2000	2001	2002	2003	2004
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	252 414	337 852	385 784	331 241	318 730
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	130 525	150 448	163 431	117 808	104 972
Familiens arbeidsfortjeneste	121 889	187 404	222 353	213 433	213 759
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	102 594	153 603	173 098	168 933	159 929
Lønnsevne	186 242	248 885	294 859	270 566	275 268
Lønnsevne pr. time	65,49	87,73	99,75	96,25	95,17
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	163 442	207 139	230 578	203 931	198 219
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	153 141	203 790	230 271	193 963	186 441
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	252 414	337 852	385 784	331 241	318 730
Driftsoverskudd, skogbruk	17 425	23 726	16 062	3 727	29 726
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	14 013	32 717	18 225	47 676	41 425
Driftsoverskudd, andre næringer	11 101	4 798	19 484	22 570	36 765
Lønnsinntekt	198 761	199 110	219 744	209 409	209 409
Pensjoner og sykepenger	28 482	24 026	23 068	31 913	43 602
Gevinst/utbytte verdipapir	14 073	-1 542	3 193	-658	-18 242
Årlige erstatninger og lignende	1 237	1 034	660	1 051	495
Familiens arbeid på nyanlegg	7 708	9 647	0	2 731	3 640
Renteinntekter	7 826	14 290	14 858	6 591	3 538
- Renteutgifter	87 253	109 124	124 287	111 342	71 287
- Kårutgifter	12 288	13 539	15 774	15 097	9 756
Nettoinntekt	453 499	522 995	561 017	529 812	578 241
Privatforbruk ekskl. skatt	296 530	314 307	343 328	372 295	370 842
Betalte skatter	162 217	134 118	164 564	163 504	176 673

Tabell 5f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2000	2001	2002	2003	2004
Kontanter og bankinnskudd	158 115	202 513	252 962	234 627	225 441
Andre krav	95 264	127 773	124 757	142 472	112 114
Omløpsmidler, jordbruk	318 761	390 263	395 890	374 372	353 949
Omløpsmidler, skogbruk	0	0	107	2 063	212
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	140	0	0	3 205	2 615
Omløpsmidler, andre næringer	117 178	110 703	120 153	125 742	112 318
Omløpsmidler i alt	689 458	831 252	893 869	882 481	806 649
Anleggsmidler, jordbruk	1 602 060	1 862 639	1 951 779	2 037 010	2 341 667
Anleggsmidler, skogbruk	137 310	118 136	131 356	153 696	175 916
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	44 456	63 323	58 988	157 211	224 547
Anleggsmidler, andre næringer	23 346	19 719	41 515	42 379	19 751
Privat hovedbygninger	384 930	427 445	531 800	497 981	483 540
Privat, annet	84 117	110 032	151 070	152 443	163 262
Anleggsmidler i alt	2 276 219	2 601 294	2 866 508	3 040 720	3 408 683
Eiendeler i alt	2 965 677	3 432 546	3 760 377	3 923 201	4 215 332
Eiendeler i jordbruket	1 920 821	2 252 902	2 347 669	2 411 382	2 341 667
Kortsiktig gjeld	407 744	545 612	571 892	619 236	642 684
Langsiktig gjeld	1 067 413	1 264 710	1 357 679	1 571 685	1 746 376
Gjeld i alt	1 475 157	1 810 322	1 929 571	2 190 921	2 389 060
Endring i året, kroner	160 969	246 045	22 999	159 761	167 951
Egenkapital	1 490 520	1 622 224	1 830 806	1 732 280	1 826 272
Egenkapitalprosent	50	47	49	44	43
Endring i året (sparing)	44 129	95 162	138 094	15 387	52 165
Arbeidskapital	281 714	285 640	321 977	263 245	163 965
Endring i året	19 016	6 699	-5 093	73 275	-196 902
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %

Østlandet, Kornproduksjon. Flatbygder

Tabell 6a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2000	2001	2002	2003	2004
Antall bruk	55	54	50	48	53
Brukers alder	48	49	49	49	49
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	117,6	136,8	152,5	125,7	121,5
Havre, daa	97,9	90,4	97,1	98,0	102,3
Hvete, daa	93,7	89,7	77,7	103,3	109,1
Annet korn, daa	6,1	1,3	0,5	1,2	4,8
Oljefrø, daa	14,4	23,3	26,0	24,2	27,3
Korn i alt, daa	329,7	341,5	353,8	352,4	364,9
Grovfôr, daa	4,1	10,1	10,5	9,8	10,4
Annet areal i alt, daa	17,6	11,7	8,9	10,5	7,2
Jordbruksareal, daa	351,4	363,3	373,2	372,7	382,5
- herav leid areal, daa	59,6	64,8	58,9	59,2	81,3
Bygg, kg pr daa	416	412	361	431	487
Havre, kg pr daa	467	463	398	429	483
Hvete, kg pr daa	494	430	434	488	502
Oljefrø, kg pr daa	217	180	177	184	178
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	423	397	360	416	451
Grovfôr, FEm pr daa	264	263	312	310	280
Jordbruksareal, FEm pr daa	408	391	357	410	442
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	878	1 003	987	887	875
Ektefelle	123	99	66	53	72
Barn under 17 år	5	2	1	2	3
Sum familie	1 006	1 104	1 054	942	950
Leid arbeid, betalt	96	77	53	66	61
Leid arbeid, ubetalt	60	51	49	64	70
Sum timer i jordbruket	1 162	1 232	1 156	1 072	1 081
Sum timer i skogbruket	94	90	68	52	53
Sum timer i tilleggsnæring	261	125	177	161	189
Familiens arbeid på nyanlegg	24	29	5	21	33
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	2 075	2 213	1 963	2 116	2 147
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,96	1,92	1,91	1,94	1,84
Havre, kr pr kg	1,70	1,62	1,66	1,71	1,57
Hvete, kr pr kg	2,28	2,28	2,26	2,34	2,31

Tabell 6b. Nettoinvesteringer

År	2000	2001	2002	2003	2004
Jord, grøfter og vannanlegg	11 389	252	13 032	-204	12 412
Driftsbygninger	26 097	13 567	5 591	-8 879	17 289
Maskiner og redskap	9 187	-31 860	-9 371	4 251	4 387
Sum nettoinvesteringer	46 673	-18 041	9 252	-4 832	34 088

1) Inkl. nyttet halmavling

Østlandet, Kornproduksjon. Flatbygder

Tabell 6c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2000	2001	2002	2003	2004
Bygg	86 905	104 904	107 744	102 294	107 412
Havre	71 436	67 670	66 911	68 965	77 803
Hvete	105 686	86 004	75 005	119 798	120 636
Annet korn og oljefrø	15 502	19 607	19 724	22 272	22 272
Andre planteprodukter	35 302	25 049	20 869	21 653	21 653
Planteprodukter i alt	314 831	303 234	290 253	334 982	350 819
Husdyrprodukt i alt	0	444	343	16 390	787
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	872	2 612	3 281	2 482	2 478
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	68 882	80 001	89 017	94 743	100 499
Areal og kulturlandskapstillegg, annet					
Produksjonstillegg, husdyr	15	826	518	935	640
Refunderte avløserutgifter		622		847	379
Andre tilskudd	21 620	6 242	23 338	22 949	21 308
Bunnfradrag ¹⁾			-5 040	-5 500	-6 000
Tilskudd i alt	91 389	90 303	111 114	116 456	119 304
Leieinntekter, traktor og redskap	14 929	16 494	13 197	12 861	10 489
Andre inntekter	5 625	6 581	12 829	7 853	7 374
Produksjonsinntekter i alt	426 774	417 056	427 736	488 542	488 773

Tabell 6d. Kostnader pr bruk

År	2000	2001	2002	2003	2004
Førkostnader i alt	376	1 375	421	5 704	704
Såvarer	23 882	28 924	27 920	27 755	29 587
Handelsgjødsel og kalk	33 753	38 859	49 370	46 417	40 364
Plantevernmidler	14 463	15 948	22 553	22 084	20 938
Konserveringsmidler	13	48	31	63	19
Andre forbruksartikler m.v.	4 084	3 882	3 484	4 000	3 394
Kjøp av dyr		1 058	383	124	28
Sum variable kostnader	76 571	90 094	104 162	106 147	95 034
Leid arbeid	8 583	8 607	5 578	7 641	7 404
Drivstoff	15 928	21 003	16 057	16 365	18 040
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	7 060	7 452	8 371	6 209	4 268
Vedl.h. driftsbygninger	5 837	8 764	11 802	12 751	12 109
Vedl.h. traktor og maskiner	31 084	29 229	32 355	30 924	34 982
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	3 900	2 895	3 019	2 630	2 682
Avskr. driftsbygninger	20 148	22 671	21 689	22 311	24 469
Avskr. traktor og maskiner	50 270	49 216	47 050	48 718	46 296
Maskinleie	13 255	11 112	16 159	18 548	14 080
Andre faste kostnader	60 246	66 312	66 557	75 667	82 727
Sum faste kostnader	216 311	227 261	228 637	241 764	247 057
Kostnader i alt	292 882	317 355	332 799	347 911	342 091
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,79	0,79	0,88	0,75	0,65
Netto mekaniseringskostnader pr daa	321	309	312	309	289

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Østlandet, Kornproduksjon. Flatbygder

Tabell 6e. Resultatregning

År	2000	2001	2002	2003	2004
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	133 892	99 701	94 937	140 631	146 682
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	73 418	82 782	85 654	63 047	49 826
Familiens arbeidsfortjeneste	60 474	16 919	9 283	77 584	96 856
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	104 667	27 026	15 528	142 289	175 195
Lønnsevne	69 057	25 526	14 861	85 225	104 260
Lønnsevne pr. time	59,43	20,72	12,86	79,50	96,45
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	196 385	121 343	114 009	213 173	229 927
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	199 215	115 684	110 156	213 145	230 285
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	133 892	99 701	94 937	140 631	146 682
Driftsoverskudd, skogbruk	16 687	22 755	33 555	3 256	21 751
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	44 379	44 455	51 514	30 373	57 593
Driftsoverskudd, andre næringer	20 863	30 593	31 588	25 522	33 891
Lønnsinntekt	295 998	334 524	345 840	385 112	388 129
Pensjoner og sykepenger	24 738	29 360	34 070	34 081	46 173
Gevinst/utbytte verdipapir	20 215	8 497	6 249	21 690	7 480
Årlige erstatninger og lignende	2 228	2 999	4 417	5 049	8 478
Familiens arbeid på nyanlegg	3 004	3 763	705	2 959	4 782
Renteinntekter	18 981	17 569	19 583	13 567	7 094
- Renteutgifter	35 346	52 470	57 514	46 434	37 065
- Kårutgifter	7 570	7 545	7 431	8 628	8 527
Nettoinntekt	538 069	534 201	557 513	607 178	676 461
Privatforbruk ekskl. skatt	319 903	346 584	347 055	398 196	408 954
Betalte skatter	171 202	178 091	180 519	163 829	186 936

Tabell 6f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2000	2001	2002	2003	2004
Kontanter og bankinnskudd	332 248	316 641	335 411	338 721	446 802
Andre krav	93 618	75 841	77 315	88 853	82 555
Omløpsmidler, jordbruk	182 731	195 563	183 261	209 815	189 103
Omløpsmidler, skogbruk	744	46	90	94	969
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	0	111	0	1 292	2 064
Omløpsmidler, andre næringer	147 395	128 673	104 059	167 487	82 349
Omløpsmidler i alt	756 736	716 875	700 136	806 262	803 842
Anleggsmidler, jordbruk	899 559	979 712	1 040 417	1 049 942	1 075 219
Anleggsmidler, skogbruk	137 195	139 154	149 495	134 373	179 979
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	80 681	66 456	123 422	101 916	152 885
Anleggsmidler, andre næringer	59 949	102 771	71 359	64 981	71 506
Privat hovedbygninger	434 905	499 342	578 445	541 935	581 598
Privat, annet	138 715	129 280	147 209	153 053	166 705
Anleggsmidler i alt	1 751 004	1 916 715	2 110 347	2 046 200	2 227 892
Eiendeler i alt	2 507 740	2 633 590	2 810 483	2 852 462	3 031 734
Eiendeler i jordbruket	1 082 290	1 175 275	1 223 678	1 259 757	1 264 322
Kortsiktig gjeld	231 211	222 340	269 638	227 462	246 872
Langsiktig gjeld	530 931	682 444	763 350	702 476	846 518
Gjeld i alt	762 142	904 784	1 032 988	929 938	1 093 390
Endring i året, kroner	122 403	8 577	81 150	-95 266	55 879
Egenkapital	1 745 598	1 728 806	1 777 495	1 922 524	1 938 343
Egenkapitalprosent	70	66	63	67	64
Endring i året (sparing)	101 750	55 122	74 747	112 039	143 849
Arbeidskapital	525 525	494 535	430 498	578 800	556 970
Endring i året	33 260	11 541	18 174	107 113	39 113
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	7,0 %	7,0 %	5,0 %	4,0 %

Østlandet, Kornproduksjon. Andre bygder

Tabell 7a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2000	2001	2002	2003	2004
Antall bruk	25	27	24	22	23
Brukers alder	50	51	51	51	52
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	65,9	85,0	73,2	78,4	62,7
Havre, daa	106,2	103,0	103,1	94,2	105,1
Hvete, daa	25,8	24,3	30,9	49,3	58,3
Annet korn, daa	0,0	0,1	1,4	0,0	4,8
Oljefrø, daa	7,0	4,1	9,2	8,4	7,7
Korn i alt, daa	204,9	216,5	217,8	230,3	238,6
Grovfôr, daa	3,3	7,9	9,5	10,7	13,2
Annet areal i alt, daa	9,0	4,1	4,0	2,6	2,5
Jordbruksareal, daa	217,2	228,5	231,3	243,6	254,3
- herav leid areal, daa	29,6	22,9	25,0	35,7	43,4
Bygg, kg pr daa	394	394	388	405	472
Havre, kg pr daa	417	427	345	411	471
Hvete, kg pr daa	432	459	366	464	473
Oljefrø, kg pr daa	136	151	150	91	118
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	367	377	331	379	421
Grovfôr, FEm pr daa	236	217	284	202	189
Jordbruksareal, FEm pr daa	356	371	327	371	409
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	820	862	845	818	862
Ektefelle	45	36	27	30	29
Barn under 17 år			1	1	1
Sum familie	865	898	873	849	892
Leid arbeid, betalt	72	56	46	33	55
Leid arbeid, ubetalt	24	13	24	38	42
Sum timer i jordbruket	961	967	943	920	989
Sum timer i skogbruket	180	146	152	138	166
Sum timer i tilleggsnæring	90	108	94	41	105
Familiens arbeid på nyanlegg	0	0	4	11	4
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 672	1 321	1 289	1 320	1 538
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,80	1,75	1,81	1,76	1,69
Havre, kr pr kg	1,68	1,62	1,66	1,70	1,65
Hvete, kr pr kg	2,31	2,19	2,03	2,22	2,06

Tabell 7b. Nettoinvesteringer

År	2000	2001	2002	2003	2004
Jord, grøfter og vannanlegg	-232	-1 809	1 272	12 719	5 003
Driftsbygninger	-5 380	-8 384	977	10 875	2 770
Maskiner og redskap	5 083	-8 797	-4 266	-10 245	4 957
Sum nettoinvesteringer	-529	-18 990	-2 017	13 349	12 730

1) Inkl. nyttet halmavling

Østlandet, Kornproduksjon. Andre bygder

Tabell 7c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2000	2001	2002	2003	2004
Bygg	42 890	61 226	51 169	52 776	47 939
Havre	72 218	73 591	61 306	58 606	79 393
Hvete	23 466	23 756	23 323	49 959	56 716
Annet korn og oljefrø	4 016	2 594	7 921	3 163	8 271
Andre planteprodukter	7 492	10 614	10 926	7 335	6 027
Planteprodukter i alt	150 082	171 781	154 645	171 839	198 346
Storfeslakt					
Andre inntekter, husdyrholdet	101	104	58	413	534
Husdyrprodukt i alt	101	104	58	413	534
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	1 803	2 023	2 294	2 890	3 266
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	54 948	61 221	65 840	66 648	77 689
Produksjonstillegg, husdyr			0	228	247
Refunderte avløserutgifter			0	0	0
Andre tilskudd	12 929	1 272	10 200	10 237	16 260
Bunnfradrag ¹⁾			-5 000	-5 455	-6 000
Tilskudd i alt	69 680	64 516	73 334	74 548	91 462
Leieinntekter, traktor og redskap	14 259	17 954	14 254	14 431	18 373
Andre inntekter	6 266	1 127	1 219	1 690	4 179
Produksjonsinntekter i alt	240 388	255 482	243 510	262 921	312 894

Tabell 7d. Kostnader pr bruk

År	2000	2001	2002	2003	2004
Førkostnader i alt	271	446	48	435	468
Såvarer	12 667	19 042	20 119	17 244	15 694
Handelsgjødsel og kalk	22 552	24 590	29 844	29 886	30 399
Plantevernmidler	7 091	8 007	10 510	11 266	9 748
Konserveringsmidler					0
Andre forbruksartikler m.v.	1 436	1 869	1 584	1 917	2 637
Kjøp av dyr	54	52	493	455	143
Sum variable kostnader	44 071	54 006	62 598	61 203	59 089
Leid arbeid	8 362	4 825	4 719	4 660	7 050
Drivstoff	11 465	11 185	10 558	10 761	11 846
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	3 500	4 884	3 283	3 716	2 011
Vedl.h. driftsbygninger	7 701	5 906	6 668	11 907	10 963
Vedl.h. traktor og maskiner	23 582	17 574	18 632	24 427	24 057
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 028	1 809	1 597	1 796	2 150
Avskr. driftsbygninger	10 656	11 162	11 875	13 813	15 846
Avskr. traktor og maskiner	32 864	28 616	29 366	27 486	31 149
Maskinleie	4 114	4 855	7 902	13 882	15 901
Andre faste kostnader	37 400	38 507	40 523	45 052	48 197
Sum faste kostnader	141 672	129 323	135 123	157 500	169 170
Kostnader i alt	185 743	183 329	197 721	218 703	228 259
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,90	0,66	0,85	0,78	0,69
Netto mekaniseringskostnader pr daa	319	245	279	289	283

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Østlandet, Kornproduksjon. Andre bygder

Tabell 7e. Resultatregning

År	2000	2001	2002	2003	2004
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	54 645	72 153	45 789	44 218	84 635
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	39 006	41 326	42 008	31 106	29 523
Familiens arbeidsfortjeneste	15 639	30 827	3 781	13 112	55 112
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	32 457	62 432	7 777	27 274	108 867
Lønnsevne	24 001	35 652	8 500	17 772	62 162
Lønnsevne pr. time	24,98	36,87	9,01	19,32	62,85
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	131 191	103 247	129 187	79 038	154 674
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	124 462	99 822	126 106	72 286	149 856
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	54 645	72 153	45 789	44 218	84 635
Driftsoverskudd, skogbruk	75 601	64 954	30 554	34 494	68 954
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	19 668	21 829	14 572	12 665	1 145
Driftsoverskudd, andre næringer	39 115	19 876	19 208	34 939	12 347
Lønnsinntekt	211 523	193 675	230 557	256 881	297 012
Pensjoner og sykepenger	23 188	28 207	28 209	37 512	42 450
Gevinst/utbytte verdipapir	4 132	3 344	7 604	23 931	9 225
Årlige erstatninger og lignende	4 734	11 473	11 794	9 910	10 041
Familiens arbeid på nyanlegg			556	1 556	633
Renteinntekter	23 680	24 574	28 151	19 450	8 503
- Renteutgifter	27 650	35 225	37 583	30 650	27 962
- Kårutgifter	6 382	6 100	5 159	4 814	5 222
Nettoinntekt	422 254	398 760	374 252	440 092	501 766
Privatforbruk ekskl. skatt	296 272	270 849	74 515	305 063	326 800
Betalte skatter	140 672	128 472	126 493	139 072	142 883

Tabell 7f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2000	2001	2002	2003	2004
Kontanter og bankinnskudd	368 472	388 574	410 657	476 388	480 883
Andre krav	97 258	91 818	115 572	108 320	132 462
Omløpsmidler, jordbruk	86 669	84 251	80 427	73 858	82 463
Omløpsmidler, skogbruk	9 418	3 320	5 403	5 182	1 880
Omløpsmidler, tilleggsnæringer			0	1 182	2 750
Omløpsmidler, andre næringer	126 897	122 162	112 233	145 215	200 249
Omløpsmidler i alt	688 714	690 125	724 292	810 145	900 687
Anleggsmidler, jordbruk	482 454	496 157	516 841	552 162	666 727
Anleggsmidler, skogbruk	433 021	459 973	462 927	489 435	552 666
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	35 987	47 118	48 523	45 614	72 603
Anleggsmidler, andre næringer	59 824	40 507	29 449	29 665	117 339
Privat hovedbygninger	341 069	364 280	367 359	408 504	432 594
Privat, annet	125 931	147 455	165 783	180 933	157 564
Anleggsmidler i alt	1 478 286	1 555 490	1 590 882	1 706 313	1 999 493
Eiendeler i alt	2 167 000	2 245 615	2 315 174	2 516 458	2 900 180
Eiendeler i jordbruket	569 123	580 408	597 268	626 020	749 190
Kortsiktig gjeld	172 708	170 035	178 935	110 081	132 144
Langsiktig gjeld	454 704	439 926	456 664	531 647	655 763
Gjeld i alt	627 412	609 961	635 599	641 728	787 907
Endring i året, kroner	18 071	15 027	-13 370	18 979	75 270
Egenkapital	1 539 588	1 635 654	1 679 575	1 874 730	2 112 273
Egenkapitalprosent	71	73	73	74	73
Endring i året (sparing)	51 152	19 609	19 949	67 322	140 039
Arbeidskapital	516 006	520 090	545 357	700 064	768 543
Endring i året	11 296	8 671	31 869	65 428	109 077
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	4,0 %

Østlandet, Sauehold Andre bygder

Tabell 8a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2000	2001	2002	2003	2004
Antall bruk	22	24	25	23	30
Brukers alder	48	48	48	47	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa					0,8
Grovfôr, daa	117,1	126,9	152,3	146,6	158,8
Annet areal, daa	0,2	0,1	0,1	1,8	0,3
Jordbruksareal, daa	117,3	127,0	152,4	148,4	159,9
- herav leid areal, daa	26,6	38,1	60,4	47,7	55,7
Grovfôr, FEm pr daa	245	260	254	248	225
Jordbruksareal, FEm pr daa	245	260	254	248	226
Husdyrproduksjon					
Antall vinterfôra sauer (vfs)	87	93	106	91	102
Antall gagnslam pr vfs	1,4	1,4	1,3	1,6	1,5
Kg kjøtt pr vfs	29	28	27	32	31
Ull, kg omsatt pr vfs	6,0	4,4	5,1	5,1	5,9
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 525	1 496	1 507	1 378	1 397
Ektefelle	289	316	258	333	320
Barn under 17 år	7	16	14	13	34
Sum familie	1 821	1 828	1 779	1 724	1 751
Leid arbeid, betalt	235	202	222	233	220
Leid arbeid, ubetalt	5	41	52	22	38
Sum timer i jordbruket	2 061	2 071	2 053	1 979	2 009
Sum timer i skogbruket	78	110	70	65	73
Sum timer i tilleggsnæring	105	192	131	176	237
Familiens arbeid på nyanlegg	64	22	32	0	7
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 537	1 566	1 381	1 823	1 775
Oppnådde priser					
Lammekjøtt, kr pr kg	34,93	35,04	33,62	34,24	33,10
Sauerkjøtt, kr pr kg	20,74	16,28	13,24	14,48	12,46
Ull, kr pr kg	33,32	32,50	33,96	33,82	32,21

Tabell 8b. Nettoinvesteringer

År	2000	2001	2002	2003	2004
Jord, grøfter og vannanlegg	2 482	64	584	443	5 791
Driftsbygninger	3 176	19 609	-1 650	-2 476	-9 774
Maskiner og redskap	-2 773	-4 636	23 753	10 300	21 805
Sum nettoinvesteringer	2 885	15 037	22 687	8 267	17 822

Østlandet, Sauehold Andre bygder

Tabell 8c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2000	2001	2002	2003	2004
Korn					
Andre planteprodukter	1 411	5 390	8 283	3 381	2 428
Planteprodukter i alt	1 411	5 390	8 283	3 381	2 428
Sauer, livdyr	4 574	4 604	5 617	6 142	6 160
Saue- og lammeslakt	90 893	82 274	88 156	92 964	97 896
Ull	14 239	13 794	18 196	16 555	17 999
Andre inntekter, husdyrholdet	363	259	550	2 611	599
Husdyrprodukt i alt	110 069	100 931	112 519	118 272	122 654
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	46 607	43 594	54 965	55 663	54 683
Produksjonstillegg, husdyr	44 808	38 502	44 240	42 416	52 838
Refunderte avløserutgifter	23 434	29 650	28 659	23 187	24 344
Grunntilskudd, distriktstilskudd	26 120	26 043	27 391	24 776	29 794
Andre tilskudd	19 002	13 290	22 897	21 650	25 761
Bunnfradrag 1)			-5 760	-6 000	-6 000
Tilskudd i alt	159 971	151 079	172 392	161 692	181 420
Leieinntekter, traktor og redskap	6 121	7 406	10 925	8 234	9 266
Andre inntekter	1 039	274	1 255	115	339
Produksjonsinntekter i alt	278 611	265 080	305 374	291 694	316 107

Tabell 8d. Kostnader pr bruk

År	2000	2001	2002	2003	2004
Kraffôr	18 258	24 500	26 506	29 536	26 704
Andre førkostnader inkl. beiteleie	6 374	2 308	2 661	5 238	8 905
Såvarer	1 438	1 439	1 854	2 709	2 325
Handelsgjødsel og kalk	10 177	10 322	11 573	12 618	12 322
Plantevernmidler	258	260	137	314	190
Konserveringsmidler	1 967	1 659	1 609	1 168	1 706
Andre forbruksartikler m.v.	11 594	14 562	16 840	18 126	16 981
Kjøp av sau	1 224	1 425	1 039	1 324	2 149
Kjøp av andre husdyr		24	200	537	104
Sum variable kostnader	51 290	56 499	62 419	71 570	71 386
Leid arbeid	27 584	26 722	29 838	27 213	29 595
Drivstoff	5 292	7 193	8 025	8 666	9 059
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 240	4 109	1 479	3 295	6 324
Vedl.h. driftsbygninger	8 278	9 577	8 908	7 612	9 691
Vedl.h. traktor og maskiner	14 728	17 712	22 364	24 047	21 832
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	927	591	678	816	623
Avskr. driftsbygninger	11 812	14 694	15 228	16 288	17 613
Avskr. traktor og maskiner	15 319	16 094	21 745	22 090	21 531
Maskinleie	5 739	5 730	8 750	8 891	9 496
Andre faste kostnader	38 389	41 437	45 169	50 849	45 968
Sum faste kostnader	130 308	143 859	162 184	169 767	171 732
Kostnader i alt	181 598	200 358	224 603	241 337	243 118
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,39	1,41	1,52	1,71	1,65
Netto mekaniseringskostnader pr daa	341	366	386	423	372

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Østlandet, Sauehold Andre bygger

Tabell 8e. Resultatregninga

År	2000	2001	2002	2003	2004
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	97 013	64 722	80 771	50 357	72 989
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	29 507	36 047	41 486	31 136	26 354
Familiens arbeidsfortjeneste	67 506	28 675	39 285	19 221	46 634
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	68 208	28 307	39 585	20 311	48 094
Lønnsevne	95 090	55 397	69 123	46 434	76 229
Lønnsevne pr. time	46,14	26,75	33,67	23,46	37,94
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	105 653	73 223	87 242	62 518	87 701
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	91 379	54 758	67 753	42 105	67 965
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	97 013	64 722	80 771	50 357	72 989
Driftsoverskudd, skogbruk	10 054	14 454	7 606	8 101	15 294
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	9 371	17 502	31 526	30 132	40 106
Driftsoverskudd, andre næringer	21 243	31 096	17 333	32 886	20 390
Lønnsinntekt	197 403	220 753	230 919	261 153	302 088
Pensjoner og sykepenger	28 494	15 731	24 550	35 101	31 278
Gevinst/utbytte verdipapir	1 964	2 592	24 241	630	2 813
Årlige erstatninger og lignende	1 770	2 733	4 185	4 527	4 234
Familiens arbeid på nyanlegg	7 741	2 758	4 144	0	941
Renteinntekter	9 619	15 047	14 768	10 533	4 591
- Renteutgifter	16 495	24 873	34 274	25 563	17 231
- Kårutgifter	4 428	3 989	6 431	5 799	4 416
Nettoinntekt	363 749	358 526	399 338	402 058	473 077
Privatforbruk ekskl. skatt	256 694	250 439	280 954	289 357	323 170
Betalte skatter	101 954	108 933	107 056	115 289	122 109

Tabell 8f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kontanter og bankinnskudd	266 472	289 836	353 153	333 054	411 860
Andre krav	65 962	88 165	99 305	92 111	106 774
Omløpsmidler, jordbruk	23 580	25 916	33 417	35 352	31 343
Omløpsmidler, skogbruk		2 604	0	0	0
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	521	371	285	2 527	3 567
Omløpsmidler, andre næringer	45 714	78 272	63 376	144 660	130 213
Omløpsmidler i alt	402 249	485 164	549 536	607 704	683 757
Anleggsmidler, jordbruk	400 185	496 196	567 629	593 285	633 793
Anleggsmidler, skogbruk	71 666	112 623	111 492	115 313	102 373
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	44 796	46 487	44 812	55 567	62 876
Anleggsmidler, andre næringer	1 367	1 204	1 110	17 962	15 349
Privat hovedbygninger	321 167	339 495	374 099	368 931	429 236
Privat, annet	143 785	158 881	193 886	124 668	134 888
Anleggsmidler i alt	982 966	1 154 886	1 293 028	1 275 726	1 378 515
Eiendeler i alt	1 385 215	1 640 050	1 842 564	1 883 430	2 062 273
Eiendeler i jordbruket	423 765	522 112	601 046	628 637	665 136
Kortsiktig gjeld	36 120	88 852	43 756	61 807	56 052
Langsiktig gjeld	261 348	294 722	389 332	385 679	423 638
Gjeld i alt	297 468	383 574	433 088	447 486	479 690
Endring i året, kroner	6 559	37 005	-21 268	14 334	35 428
Egenkapital	1 087 747	1 256 476	1 409 476	1 435 944	1 582 583
Egenkapitalprosent	79	77	76	76	77
Endring i året (sparing)	81 056	30 420	141 220	36 707	63 687
Arbeidskapital	366 129	396 312	505 780	545 897	627 705
Endring i året	39 740	-10 477	114 788	27 978	50 139
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	7,0 %	7,0 %	5,0 %	4,0 %

Fylkestall, Østfold, alle driftsformer

Tabell 9a. Produksjonstekniske data og oppnådde

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Antall bruk	52	54	55	55	54
Brukers alder	49	49	50	51	52
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	292,2	315,0	318,9	334,5	321,0
Grovfôr, daa	61,4	65,8	67,3	70,7	78,0
Annet areal, daa	15,4	12,4	12,1	11,5	11,3
Jordbruksareal, daa	369,0	393,2	398,3	416,7	410,3
- herav leid areal, daa	76,2	93,6	101,1	118,4	131,1
Korn, FEm pr daa ¹⁾	432	401	399	414	476
Grovfôr, FEm pr daa	498	433	439	414	407
Jordbruksareal, FEm pr daa	433	400	403	411	466
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	6,2	6,1	5,7	5,3	5,4
Kumelk, liter omsatt	33 650	33 888	32 288	30 760	31 422
Melkekvote	34 909	34 494	32 725	31 190	31 828
Produsert melk pr årsku, kg	6 100	6 255	6 319	6 382	6 483
Storfekjøtt, kg omsatt	2 188	1 903	1 893	1 430	1 879
Antall avlsgriser	7,3	7,0	6,8	7,2	6,9
Salgbare smågriser	138	137	148	151	164
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	6 040	9 358	9 398	8 587	6 582
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 730	1 731	1 780	1 675	1 749
Ektefelle	306	263	242	274	259
Barn under 17 år	7	8	7	22	16
Sum familie	2 043	2 002	2 029	1 971	2 024
Leid arbeid, betalt	502	446	508	391	391
Leid arbeid, ubetalt	62	64	82	41	74
Sum timer i jordbruket	2 607	2 512	2 619	2 403	2 489
Sum timer i skogbruket	73	65	56	44	56
Sum timer i tilleggsnæring	301	131	120	108	105
Familiens arbeid på nyanlegg	47	63	23	3	30
Familiens arb. i annen virksomhet	1 414	1 538	1 423	1 488	1 400
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,83	1,79	1,89	1,89	1,78
Havre, kr pr kg	1,67	1,62	1,70	1,77	1,62
Hvete, kr pr kg	2,22	2,19	2,29	2,26	2,15
Kumelk, kr pr l	3,69	3,98	4,27	3,54	3,51
Kukjøtt, kr pr kg	24,56	24,57	24,56	26,35	28,54
Annet storfekjøtt, kr pr kg	29,42	30,21	30,16	31,33	33,75
Smågris for salg, kr pr stk.	642	802	824	824	692
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	18,80	20,57	21,66	21,71	21,11

Tabell 9b. Nettoinvesteringer

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Jord, grøfter og vannanlegg	5 000	850	6 657	7 041	23 868
Driftsbygninger	-2 066	79 890	12 799	50 403	74 227
Maskiner og redskap	-14 513	48 463	20 890	21 670	16 849
Melkekvote (ku og geit)		4 442	3 278	16	2 281
Sum nettoinvesteringer	-11 579	133 645	43 624	79 130	117 225

1) Inkl. nyttet halm

Fylkestall, Østfold, alle driftsformer

Tabell 9c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Korn	253 451	257 081	273 360	296 832	300 876
Andre planteprodukter	22 942	32 142	36 185	36 518	44 451
Planteprodukter i alt	276 393	289 223	309 545	333 350	345 327
Storfe, melk	124 013	134 816	137 779	108 816	110 314
Storfe, livdyr	11 523	11 535	15 106	15 705	13 899
Kuslakt	16 417	17 476	17 011	22 406	16 992
Annet storfeslakt	42 809	30 964	32 823	28 536	39 534
Smågriser	45 560	49 247	51 981	54 758	51 101
Slaktegriser	99 830	195 608	200 573	176 895	141 722
Avlsgriser	29 348	18 131	27 738	39 226	25 759
Andre inntekter, husdyrholdet	48 541	104 782	127 551	121 514	132 851
Husdyrprodukt i alt	418 041	562 559	610 562	567 856	532 172
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	18 776	17 047	18 056	18 174	18 884
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	56 803	69 589	79 293	83 464	82 030
Produksjonstillegg, husdyr	36 502	39 207	42 963	41 123	42 131
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	27 585	24 027	22 495	19 654	18 795
Refunderte avløserutgifter	25 979	25 104	29 624	22 087	22 732
Andre tilskudd	17 765	7 329	21 191	25 232	21 664
Bunnfradrag ¹⁾			-5 091	-5 673	-6 000
Tilskudd i alt	183 410	182 303	208 531	204 061	200 236
Leieinntekter, traktor og redskap	9 368	9 367	12 555	13 189	14 893
Andre inntekter	5 879	5 507	17 780	17 933	10 719
Produksjonsinntekter i alt	893 091	1 048 959	1 158 973	1 136 389	1 103 347

Tabell 9d. Kostnader pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kraftfôr	155 698	217 387	234 373	223 070	215 316
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	5 696	4 422	2 766	3 970	2 859
Såvarer	21 852	28 390	30 276	28 483	25 762
Handelsgjødsel og kalk	43 396	44 137	53 509	55 452	47 292
Plantevernmidler	13 133	13 420	19 657	19 435	22 250
Konserveringsmidler	3 865	2 455	2 639	2 116	1 856
Andre forbruksartikler m.v.	31 051	36 665	41 948	33 159	37 102
Kjøp av dyr	40 319	87 756	80 928	83 478	50 577
Sum variable kostnader	315 010	434 632	466 096	449 163	403 014
Leid arbeid	58 947	52 703	66 600	52 838	57 792
Drivstoff	20 455	23 374	21 156	22 856	25 505
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	11 175	11 459	10 328	7 659	5 331
Vedl.h. driftsbygninger	15 919	18 210	27 626	25 911	17 612
Vedl.h. traktor og maskiner	47 794	45 894	48 209	48 589	57 276
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 412	2 090	1 809	2 048	2 187
Avskr. driftsbygninger	32 611	33 887	36 180	42 240	46 221
Avskr. traktor og maskiner	52 536	50 314	51 142	50 217	48 540
Maskinleie	16 610	18 901	23 676	34 698	38 741
Andre faste kostnader	84 029	98 643	105 822	120 541	122 064
Sum faste kostnader	342 488	355 475	392 548	407 597	421 269
Kostnader i alt	657 498	790 107	858 644	856 760	824 283
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,66	0,92	0,95	0,92	0,87
Netto mekaniseringskostnader pr daa	284	370	384	379	405

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Fylkestall, Østfold, alle driftsformer

Tabell 9e. Resultatregning

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	235 593	258 852	300 329	279 629	279 064
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	106 294	112 021	121 081	88 458	72 972
Familiens arbeidsfortjeneste	129 299	146 831	179 248	191 171	206 092
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	116 768	135 316	162 993	175 303	181 239
Lønnsevne	188 255	199 534	245 850	244 009	263 884
Lønnsevne pr. time	72,21	79,44	93,87	101,55	106,04
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	178 809	193 248	222 063	223 412	228 138
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	174 938	193 907	226 075	222 919	219 833
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	235 593	258 852	300 329	279 629	279 064
Driftsoverskudd, skogbruk	16 694	16 210	13 068	15 492	24 175
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	46 786	42 469	42 259	41 817	32 615
Driftsoverskudd, andre næringer	18 623	19 813	28 203	31 641	22 940
Lønnsinntekt	200 388	226 962	231 232	256 200	247 472
Pensjoner og sykepenger	30 933	27 234	40 251	44 357	56 826
Gevinst/utbytte verdipapir	30 431	-210	13 191	32 688	-6 260
Årlige erstatninger og lignende	5 498	3 692	2 261	4 693	9 262
Familiens arbeid på nyanlegg	5 359	8 143	3 143	491	4 422
Renteinntekter	12 602	17 750	18 631	14 794	5 551
- Renteutgifter	70 661	83 300	90 705	72 606	49 531
- Kårutgifter	7 760	8 700	8 052	7 265	5 101
Nettoinntekt	524 486	528 915	593 811	641 931	621 435
Privatforbruk ekskl. skatt	332 410	336 482	370 088	391 977	354 448
Betalte skatter	152 373	166 002	186 182	165 967	167 866

Tabell 9f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kontanter og bankinnskudd	259 306	239 498	256 767	325 533	299 094
Andre krav	118 927	140 215	126 961	156 171	136 359
Omløpsmidler, jordbruk	236 297	268 451	274 871	270 402	261 617
Omløpsmidler, andre næringer	160 386	153 723	157 974	211 107	122 571
Omløpsmidler i alt	774 916	801 887	816 573	963 213	819 641
Anleggsmidler, jordbruk	1 286 601	1 402 529	1 471 912	1 537 125	1 623 400
Anleggsmidler, skogbruk	181 752	170 384	184 358	172 318	178 990
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	114 589	121 380	123 785	94 812	158 840
Anleggsmidler, andre næringer	56 253	118 146	125 052	118 395	168 688
Privat hovedbygninger	395 094	403 473	438 533	437 042	436 442
Privat, annet	127 212	137 117	175 993	178 705	156 461
Anleggsmidler i alt	2 161 501	2 353 029	2 519 633	2 538 397	2 722 821
Eiendeler i alt	2 936 417	3 154 916	3 336 206	3 501 610	3 542 462
Eiendeler i jordbruket	1 522 898	1 670 980	1 746 783	1 807 527	1 885 017
Kortsiktig gjeld	317 536	353 040	445 386	438 128	449 600
Langsiktig gjeld	914 649	1 071 887	1 012 906	1 022 379	1 096 640
Gjeld i alt	1 232 185	1 424 927	1 458 292	1 460 507	1 546 240
Endring i året, kroner	61 964	137 409	-16 019	43 490	95 464
Egenkapital	1 704 232	1 729 989	1 877 914	2 041 103	1 996 222
Egenkapitalprosent	58	55	56	58	56
Endring i året (sparing)	125 349	94 212	119 014	147 525	136 000
Arbeidskapital	457 380	448 847	371 187	525 085	370 041
Endring i året	119 686	8 291	11 509	68 280	-64 628
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %

Fylkestell, Akershus, alle driftsformer

Tabell 10a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Antall bruk	45	41	39	34	37
Brukers alder	48	49	51	50	51
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	319,2	340,2	334,6	356,3	356,6
Grovfôr, daa	67,4	69,1	75,2	69,0	80,0
Annet areal, daa	8,3	8,7	8,4	9,7	13,4
Jordbruksareal, daa	394,9	418,0	418,2	435,0	450,0
- herav leid areal, daa	84,0	79,4	89,3	107,3	112,0
Korn, FEm pr daa1)	411	395	365	421	465
Grovfôr, FEm pr daa	448	431	408	403	377
Jordbruksareal, FEm pr daa	416	403	375	421	450
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	6,0	6,2	6,1	5,6	6,2
Kumelk, liter omsatt	34 694	35 946	37 627	36 115	39 794
Melkevot	36 643	36 049	37 781	35 926	39 034
Produsert melk pr årsku, kg	6 586	6 708	7 175	7 299	7 364
Storfejøtt, kg omsatt	1 966	1 895	1 692	1 310	1 649
Antall avlsgriser	3,1	3,4	3,6	4,6	4,0
Salgbare smågriser	48	58	72	78	70
Svinejøtt slaktegris, kg omsatt	6 506	4 820	3 659	4 902	5 991
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 618	1 654	1 644	1 660	1 627
Ektefelle	399	393	361	362	349
Barn under 17 år	49	20	27	31	12
Sum familie	2 066	2 067	2 032	2 053	1 988
Leid arbeid, betalt	538	389	385	385	542
Leid arbeid, ubetalt	40	89	83	83	88
Sum timer i jordbruket	2 644	2 545	2 500	2 521	2 618
Sum timer i skogbruket	47	37	46	34	60
Sum timer i tilleggsnæring	112	113	183	411	372
Familiens arbeid på nyanlegg	78	43	10	33	20
Familiens arb. i annen virksomhet	1 427	1 469	1 386	1 435	1 573
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,92	1,88	1,86	1,87	1,78
Havre, kr pr kg	1,70	1,62	1,64	1,67	1,55
Hvete, kr pr kg	2,27	2,24	2,12	2,26	2,24
Kumelk, kr pr l	3,49	3,77	4,05	3,61	3,59
Kukjøtt, kr pr kg	23,07	24,72	25,02	27,30	28,97
Annet storfejøtt, kr pr kg	27,73	30,70	30,36	31,25	33,51
Smågris for salg, kr pr stk.	608	730	818	765	688
Svinejøtt slaktegris, kr pr kg	18,20	19,44	21,75	21,25	20,34

Tabell 10b. Nettoinvesteringer

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Jord, grøfter og vannanlegg	20 245	14 633	-4 620	-4 954	-16
Driftsbygninger	106 650	19 047	-12 494	-2 586	7 558
Maskiner og redskap	16 918	19 893	36 666	1 321	-22 864
Melkevot (ku og geit)		17 199	6 657	1 871	955
Sum nettoinvesteringer	143 813	70 772	26 209	-4 348	-14 367

1)Inkl. nyttet halm

Fylkestall, Akershus, alle driftsformer

Tabell 10c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Korn	250 829	257 292	248 823	299 759	319 756
Andre planteprodukter	49 284	41 621	38 774	62 306	82 885
Planteprodukter i alt	300 113	298 913	287 597	362 065	402 641
Storfe, melk	121 141	135 438	152 509	130 540	143 026
Storfe, livdyr	5 508	7 692	16 296	15 897	18 282
Kuslakt	19 481	18 789	16 307	15 589	18 409
Annet storfeslakt	29 899	32 585	26 856	22 478	29 802
Smågriser	3 500	10 682	22 347	18 006	11 493
Slaktegriser	116 328	90 210	80 252	111 256	113 992
Avlsgriser	9 039	14 380	17 218	27 537	26 217
Andre inntekter, husdyrholdet	20 064	32 524	34 303	38 778	32 740
Husdyrprodukt i alt	324 960	342 300	366 088	380 081	393 961
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	20 395	19 003	20 731	19 768	22 980
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	69 974	86 232	91 358	96 116	108 042
Produksjonstillegg, husdyr	30 658	33 856	39 676	38 029	37 881
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	30 254	27 656	26 477	24 253	23 499
Refunderte avløserutgifter	26 431	21 272	22 359	19 156	20 621
Andre tilskudd	28 004	8 177	29 445	26 026	21 678
Bunnfradrag ¹⁾			-5 231	-5 824	-6 297
Tilskudd i alt	205 716	196 196	224 815	217 524	228 404
Leieinntekter, traktor og redskap	16 996	14 652	20 921	18 309	16 817
Andre inntekter	14 499	4 075	20 767	267	8 768
Produksjonsinntekter i alt	862 284	856 136	920 188	978 246	1 050 591

Tabell 10d. Kostnader pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kraftfôr	117 598	118 406	126 495	138 581	142 482
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	5 763	7 974	5 522	4 463	4 801
Såvarer	24 281	28 870	29 457	31 470	29 940
Handelsgjødsel og kalk	36 896	42 388	50 609	52 659	46 504
Plantevernmidler	11 959	16 144	20 197	21 154	20 453
Konserveringsmidler	1 880	1 736	2 441	1 684	3 186
Andre forbruksartikler m.v.	28 746	29 027	32 841	33 015	38 775
Kjøp av dyr	43 746	30 614	22 771	31 612	42 075
Sum variable kostnader	270 869	275 159	290 333	314 638	328 216
Leid arbeid	60 822	48 356	53 903	53 712	72 674
Drivstoff	21 855	25 432	21 795	23 662	24 924
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	8 550	9 800	10 710	7 275	8 221
Vedl.h. driftsbygninger	13 495	19 184	21 503	24 746	20 090
Vedl.h. traktor og maskiner	47 872	43 822	42 417	52 662	54 400
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 475	4 550	4 389	4 362	3 979
Avskr. driftsbygninger	36 592	39 550	41 247	45 494	49 627
Avskr. traktor og maskiner	56 805	60 948	59 885	62 053	58 499
Maskinleie	20 439	25 346	31 982	35 570	37 998
Andre faste kostnader	83 680	88 465	100 664	110 451	111 407
Sum faste kostnader	354 585	365 453	388 495	419 987	441 819
Kostnader i alt	625 454	640 612	678 828	734 625	770 035
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,91	0,97	1,02	0,96	0,85
Netto mekaniseringskostnader pr daa	378	391	383	402	384

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Fylkestall, Akershus, alle driftsformer

Tabell 10e. Resultatregning

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	236 830	215 524	241 360	243 621	280 556
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	108 270	121 462	125 187	92 602	77 044
Familiens arbeidsfortjeneste	128 560	94 062	116 173	151 019	203 512
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	0	0	0	0	180 867
Lønnsevne	189 382	142 418	170 076	204 731	276 186
Lønnsevne pr. time	71,64	55,95	68,02	81,57	105,48
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	183 350	160 963	184 276	189 162	226 034
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	180 330	155 024	177 776	182 999	220 459
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	236 830	215 524	241 360	243 621	280 556
Driftsoverskudd, skogbruk	16 394	39 198	32 804	42 360	28 559
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	39 286	44 619	46 312	84 042	103 844
Driftsoverskudd, andre næringer	30 985	27 004	35 997	17 260	47 866
Lønnsinntekt	210 732	237 766	256 382	294 205	298 226
Pensjoner og sykepenger	17 021	25 732	26 274	18 373	20 442
Gevinst/utbytte verdipapir	7 002	10 447	18 573	17 427	42 918
Årlige erstatninger og lignende	3 669	5 367	6 643	5 988	12 342
Familiens arbeid på nyanlegg	9 697	5 596	1 413	4 679	2 853
Renteinntekter	15 008	17 997	22 038	10 416	4 758
- Renteutgifter	57 373	69 929	78 434	70 135	57 556
- Kårutgifter	7 757	8 365	8 320	9 235	8 865
Nettoinntekt	521 494	550 956	601 042	659 001	775 943
Privatforbruk ekskl. skatt	338 024	352 349	391 437	374 613	429 446
Betalte skatter	175 993	178 366	182 105	179 851	206 198

Tabell 10f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kontanter og bankinnskudd	259 590	292 801	333 804	219 178	290 990
Andre krav	90 572	77 473	99 615	135 253	146 481
Omløpsmidler, jordbruk	252 492	263 233	248 198	287 452	267 556
Omløpsmidler, andre næringer	100 780	141 104	144 000	193 439	345 666
Omløpsmidler i alt	703 434	774 611	825 617	835 322	1 050 693
Anleggsmidler, jordbruk	1 378 083	1 506 412	1 548 662	1 571 113	1 644 437
Anleggsmidler, skogbruk	145 133	152 628	138 431	285 206	278 879
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	51 896	67 478	87 978	143 684	149 692
Anleggsmidler, andre næringer	60 427	62 036	23 647	14 290	13 227
Privat hovedbygninger	553 037	595 070	638 229	712 087	729 741
Privat, annet	147 980	167 279	195 812	219 077	212 808
Anleggsmidler i alt	2 336 556	2 550 903	2 632 759	2 945 457	3 028 784
Eiendeler i alt	3 039 990	3 325 514	3 458 376	3 780 779	4 079 477
Eiendeler i jordbruket	1 630 575	1 769 645	1 796 860	1 858 565	1 911 993
Kortsiktig gjeld	354 355	332 772	343 909	329 080	310 621
Langsiktig gjeld	810 568	897 102	967 505	1 090 470	1 183 935
Gjeld i alt	1 164 923	1 229 874	1 311 414	1 419 550	1 494 556
Endring i året, kroner	179 418	56 198	33 277	58 766	-26 301
Egenkapital	1 875 067	2 095 640	2 146 962	2 361 229	2 584 921
Egenkapitalprosent	62	63	62	62	63
Endring i året (sparing)	143 915	101 786	73 623	151 492	311 089
Arbeidskapital	349 079	441 839	481 708	506 242	740 072
Endring i året	-10 855	36 714	43 649	86 770	267 806
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %

Fylkestall, Hedmark, alle driftsformer

Tabell 11a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Antall bruk	94	84	82	80	84
Brukers alder	48	49	49	49	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	142,7	149,1	160,2	153,5	158,1
Grovfôr, daa	120,4	121,3	133,2	138,3	137,1
Annet areal, daa	14,6	18,4	16,1	12,7	18,3
Jordbruksareal, daa	277,7	288,8	309,5	304,5	313,5
- herav leid areal, daa	60,6	71,9	75,8	71,1	79,4
Korn, FEm pr daa ¹⁾	421	423	392	447	545
Grovfôr, FEm pr daa	390	390	387	375	354
Jordbruksareal, FEm pr daa	414	415	396	419	434
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	8,1	7,6	8,7	8,9	8,0
Kumelk, liter omsatt	45 025	41 845	48 097	51 564	46 021
Melkekvote	48 565	44 269	49 187	51 879	47 597
Produsert melk pr årsku, kg	6 242	6 189	6 213	6 519	6 577
Storfekjøtt, kg omsatt	2 268	2 230	2 277	2 448	2 225
Antall avlsgriser	2,3	1,9	3,3	4,0	3,0
Salgbare smågriser	42	78	68	74	59
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	3 340	4 138	4 415	4 901	3 434
Antall vinterfôra sauer (vfs)	10	11	15	10	15
Kg kjøtt pr vfs	30	27	22	31	26
Ull, kg omsatt pr vfs	8,3	3,8	4,3	5,4	4,9
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 738	1 798	1 887	1 835	1 776
Ektefelle	358	303	316	336	351
Barn under 17 år	22	14	21	33	17
Sum familie	2 118	2 115	2 224	2 204	2 144
Leid arbeid, betalt	536	589	528	523	478
Leid arbeid, ubetalt	100	94	136	146	129
Sum timer i jordbruket	2 754	2 798	2 888	2 873	2 751
Sum timer i skogbruket	69	66	74	38	54
Sum timer i tilleggsnæring	68	67	47	68	90
Familiens arbeid på nyanlegg	45	21	9	11	36
Familiens arb. i annen virksomhet	1 431	1 422	1 310	1 406	1 425
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,97	1,86	1,96	1,97	1,94
Havre, kr pr kg	1,71	1,63	1,59	1,58	1,65
Kumelk, kr pr l	3,28	3,37	3,57	3,42	3,45
Kukjøtt, kr pr kg	23,61	25,50	25,34	26,21	28,11
Annet storfekjøtt, kr pr kg	28,20	30,33	30,51	31,44	33,72
Smågris for salg, kr pr stk.	655	766	792	844	710
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	18,68	19,80	21,87	21,76	20,68
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	30,71	29,93	28,98	29,56	27,14
Ull, kr pr kg	32,22	32,54	33,12	32,82	29,29

Tabell 11b. Nettoinvesteringer

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Jord, grøfter og vannanlegg	-375	774	1 220	2 516	2 461
Driftsbygninger	21 860	13 967	-7 225	-5 392	29 989
Maskiner og redskap	-4 660	-309	-2 977	-3 536	-4 859
Melkekvote (ku og geit)	-308	4 905	4 536	6 917	2 900
Sum nettoinvesteringer	16 517	19 337	-4 446	505	30 491

¹⁾ Inkl. nyttet halm

Fylkestall, Hedmark, alle driftsformer

Tabell 11c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Korn	113 824	122 435	123 970	132 541	170 213
Andre planteprodukter	53 226	63 019	67 474	59 381	90 600
Planteprodukter i alt	167 050	185 454	191 444	191 922	260 813
Storfe, melk	147 656	140 865	171 916	176 516	158 885
Storfe, livdyr	9 467	7 259	6 820	6 508	6 284
Kuslakt	22 044	23 195	24 477	29 498	26 246
Annet storfeslakt	36 975	36 467	43 308	46 835	43 043
Smågriser	4 478	35 489	31 104	34 713	25 805
Slaktegriser	64 872	87 599	93 329	109 136	70 018
Avlsgriser	3 915	5 687	7 216	6 554	2 970
Sauer, livdyr og slakt	11 175	10 818	12 788	11 447	13 781
Ull	1 808	1 571	1 961	1 921	2 006
Andre inntekter, husdyrholdet	33 066	58 353	57 043	61 667	75 877
Husdyrprodukt i alt	335 456	407 303	449 962	484 795	424 915
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	36 898	38 933	42 149	44 172	45 850
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	29 737	34 310	40 043	40 248	43 683
Produksjonstillegg, husdyr	45 011	47 526	53 078	54 813	53 988
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	53 397	50 192	55 184	56 391	54 509
Refunderte avløserutgifter	25 552	29 772	33 897	30 299	30 219
Andre tilskudd	19 342	13 239	21 208	20 290	23 483
Bunnfradrag ¹⁾			-5 927	-6 000	-6 000
Tilskudd i alt	209 937	213 972	239 632	240 213	245 732
Leieinntekter, traktor og redskap	4 509	5 112	7 832	9 341	5 491
Andre inntekter	27 954	4 124	3 774	1 793	4 443
Produksjonsinntekter i alt	744 906	815 965	892 644	928 064	941 394

Tabell 11d. Kostnader pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Krafftôr	114 984	143 224	152 754	163 686	139 719
Andre førkostnader inkl. beiteleie	6 169	6 832	4 122	7 321	5 430
Såvarer	14 214	16 906	18 955	17 907	19 307
Handelsgjødsel og kalk	29 664	29 876	35 554	31 348	36 978
Plantevernmidler	8 494	12 060	14 674	11 650	15 990
Konserveringsmidler	3 972	3 933	5 529	5 695	5 056
Andre forbruksartikler m.v.	26 876	27 748	31 238	34 941	36 137
Kjøp av dyr	22 209	47 117	48 259	52 791	45 663
Sum variable kostnader	226 582	287 696	311 085	325 339	304 280
Leid arbeid	59 879	67 206	67 506	71 592	63 736
Drivstoff	15 627	17 465	17 339	16 189	18 619
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 232	6 539	7 687	5 282	7 025
Vedl.h. driftsbygninger	16 009	16 292	20 574	22 283	24 525
Vedl.h. traktor og maskiner	41 160	40 495	42 930	44 726	45 216
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 252	2 186	2 066	2 345	1 900
Avskr. driftsbygninger	30 616	33 611	34 425	40 221	40 433
Avskr. traktor og maskiner	45 772	45 276	49 041	43 883	47 195
Maskinleie	17 321	17 832	15 169	19 829	31 657
Andre faste kostnader	76 888	89 028	93 042	101 920	104 314
Sum faste kostnader	311 756	335 930	349 779	368 270	384 620
Kostnader i alt	538 338	623 626	660 864	693 609	688 900
Netto mek.kostnader pr FEM totalavl.	1,12	1,17	1,13	1,01	1,07
Netto mekaniseringskostnader pr daa	465	484	449	423	463

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og hudyrtilskudd

Fylkestall, Hedmark, alle driftsformer

Tabell 11e. Resultatregning

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	206 568	192 339	231 780	234 455	252 494
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	86 815	97 583	108 631	80 447	65 400
Familiens arbeidsfortjeneste	119 753	94 756	123 149	154 008	187 094
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	104 317	82 659	102 163	128 922	151 880
Lønnsevne	179 632	161 962	190 655	225 600	250 830
Lønnsevne pr. time	65,23	57,88	66,02	78,52	91,18
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	153 307	140 031	158 349	170 011	189 934
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	147 182	126 625	149 624	161 762	178 141
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	206 568	192 339	231 780	234 455	252 494
Driftsoverskudd, skogbruk	13 263	18 087	24 213	9 618	31 724
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	15 194	15 147	25 092	18 823	18 780
Driftsoverskudd, andre næringer	8 643	10 743	6 437	8 640	11 207
Lønnsinntekt	204 030	208 643	241 772	242 438	255 582
Pensjoner og sykepenger	22 452	20 661	20 822	28 437	26 117
Gevinst/utbytte verdipapir	2 490	4 086	4 499	2 879	3 643
Årlige erstatninger og lignende	939	1 854	2 169	2 029	2 855
Familiens arbeid på nyanlegg	5 473	2 667	1 265	1 564	5 089
Renteinntekter	12 702	17 070	19 334	14 537	6 506
- Renteutgifter	56 495	70 802	76 430	62 170	46 449
- Kårutgifter	12 355	13 253	15 716	13 707	17 482
Nettoinntekt	422 518	406 308	485 237	487 543	550 066
Privatforbruk ekskl. skatt	292 116	297 004	319 378	324 077	338 741
Betalte skatter	131 632	132 410	135 479	143 301	145 662

Tabell 11f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kontanter og bankinnskudd	234 792	259 945	311 416	361 991	398 979
Andre krav	75 152	76 545	81 285	61 073	92 298
Omløpsmidler, jordbruk	200 154	229 849	239 332	239 324	264 589
Omløpsmidler, skogbruk	271	1 273	320	846	1 402
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	2 475	5 422	10 169	16 120	14 142
Omløpsmidler, andre næringer	86 882	84 284	106 963	119 793	130 888
Omløpsmidler i alt	599 726	657 318	749 485	799 147	902 298
Anleggsmidler, jordbruk	1 051 879	1 177 298	1 305 403	1 372 858	1 391 054
Anleggsmidler, skogbruk	132 320	129 917	145 483	162 050	239 230
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	43 814	49 027	50 089	86 458	84 385
Anleggsmidler, andre næringer	7 514	4 199	8 097	7 123	14 708
Privat hovedbygninger	357 468	402 860	436 449	423 653	467 628
Privat, annet	112 799	111 270	130 921	140 528	147 838
Anleggsmidler i alt	1 705 794	1 874 571	2 076 442	2 192 670	2 344 843
Eiendeler i alt	2 305 520	2 531 889	2 825 927	2 991 817	3 247 141
Eiendeler i jordbruket	1 252 033	1 407 147	1 544 735	1 612 182	1 655 643
Kortsiktig gjeld	302 848	370 537	335 240	304 213	289 992
Langsiktig gjeld	692 128	776 081	864 106	889 876	998 987
Gjeld i alt	994 976	1 146 618	1 199 346	1 194 089	1 288 979
Endring i året, kroner	29 394	88 792	-8 782	-474	49 272
Egenkapital	1 310 544	1 385 271	1 626 581	1 797 728	1 958 162
Egenkapitalprosent	57	55	58	60	60
Endring i året (sparing)	40 773	8 224	98 602	60 259	115 486
Arbeidskapital	296 878	286 781	414 245	494 934	612 306
Endring i året	25 035	-23 510	51 533	50 505	109 444
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %

Fylkestall, Oppland, alle driftsformer

Tabell 12a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Antall bruk	80	80	77	73	76
Brukers alder	48	48	48	48	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	53,9	47,8	50,6	50,4	52,2
Grovfôr, daa	152,1	166,6	175,2	172,8	179,1
Annet areal, daa	5,4	6,3	5,8	6,2	6,6
Jordbruksareal, daa	211,4	220,7	231,6	229,4	237,9
- herav leid areal, daa	49,9	49,4	57,2	63,1	63,6
Korn, FEm pr daa ¹⁾	420	407	364	408	441
Grovfôr, FEm pr daa	380	365	347	351	332
Jordbruksareal, FEm pr daa	392	377	356	369	363
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	9,2	10	10,1	9,5	8,9
Kumelk, liter omsatt	50 739	52 922	53 955	50 930	48 914
Melkevot	50 610	53 240	54 249	51 481	49 625
Produsert melk pr årsku, kg	6 281	6 108	6 144	6 109	6 343
Storfekjøtt, kg omsatt	3 771	3 669	4 107	3 918	3 571
Antall avlsgriser	1,8	1,5	1,6	1,5	1,1
Salgbare smågriser	27	32	30	21	30
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	1 924	1 948	2 020	722	1 233
Antall vinterfôra sauer (vfs)	13	14	14	16	18
Kg kjøtt pr vfs	27	26	28	29	31
Ull, kg omsatt pr vfs	4,9	5,3	4,4	4,6	6,1
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 052	2 062	2 064	1 979	1 874
Ektefelle	440	421	405	382	407
Barn under 17 år	20	9	13	33	34
Sum familie	2 512	2 492	2 482	2 394	2 315
Leid arbeid, betalt	584	527	458	436	444
Leid arbeid, ubetalt	52	67	139	115	109
Sum timer i jordbruket	3 148	3 086	3 079	2 945	2 868
Sum timer i skogbruket	50	47	47	33	38
Sum timer i tilleggsnæring	82	106	119	122	118
Familiens arbeid på nyanlegg	42	20	19	8	20
Familiens arb. i annen virksomhet	1 153	1 078	996	1 084	1 168
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,86	1,75	1,85	1,90	1,82
Kumelk, kr pr l	3,27	3,43	3,64	3,42	3,42
Kukjøtt, kr pr kg	23,78	25,12	25,19	26,27	28,36
Annet storfekjøtt, kr pr kg	28,96	31,08	31,69	32,17	34,32
Smågris for salg, kr pr stk.	601	740	754	776	689
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	18	20	22	22	20,53
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	31,45	30,61	29,58	30,9	29,14
Ull, kr pr kg	30,59	32,19	31,98	35,07	30,85

Tabell 12b. Nettoinvesteringer

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Jord, grøfter og vannanlegg	-868	-1 930	4 240	8 682	2 527
Driftsbygninger	-714	-1 263	-12 160	12 985	3 610
Maskiner og redskap	-10 963	-4 022	-5 150	7 752	-2 761
Melkevot (ku og geit)		3 079	1 864	2 659	2 439
Sum nettoinvesteringer	-12 545	-4 136	-11 206	32 078	5 815

Inkl. nyttet halm

Fylkestall, Oppland, alle driftsformer

Tabell 12c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Korn	40 276	34 696	35 031	37 399	40 801
Andre planteprodukter	21 659	26 921	31 063	33 023	34 340
Planteprodukter i alt	61 935	61 617	66 094	70 422	75 141
Storfe, melk	166 047	181 715	196 387	174 257	167 057
Storfe, livdyr	12 119	11 875	11 718	7 742	13 658
Kuslakt	24 369	29 752	30 454	33 127	30 042
Annet storfeslakt	81 264	79 353	92 605	98 382	77 881
Smågriser	11 329	20 999	19 440	18 028	17 126
Slaktegriser	34 954	38 222	46 326	16 708	22 881
Avlsgriser	1 990	1 530	2 076	3 629	1 396
Sauer, livdyr og slakt	12 923	12 666	12 709	14 323	16 117
Ull	1 665	2 240	2 498	3 090	2 918
Andre inntekter, husdyrholdet	12 614	17 943	15 186	20 725	17 129
Husdyrprodukt i alt	359 274	396 295	429 399	390 011	366 205
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	52 735	52 152	57 865	56 651	58 567
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	13 503	14 882	15 945	15 242	18 713
Produksjonstillegg, husdyr	58 884	59 087	66 594	67 480	67 558
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	83 334	77 443	90 093	75 957	71 867
Refunderte avløserutgifter	40 352	42 553	46 997	36 796	39 312
Andre tilskudd	13 277	12 515	12 226	13 270	16 475
Bunnfradrag ¹⁾			-5 911	-5 836	-6 000
Tilskudd i alt	262 085	258 632	283 809	259 560	266 492
Leieinntekter, traktor og redskap	5 979	6 376	10 131	8 602	7 809
Andre inntekter	18 115	4 357	9 498	8 623	11 046
Produksjonsinntekter i alt	707 388	727 277	798 931	737 218	726 693

Tabell 12d. Kostnader pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kraftfôr	117 292	132 858	131 474	122 576	111 854
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	10 205	12 290	11 001	12 096	10 736
Såvarer	7 894	8 631	9 399	8 456	9 329
Handelsgjødsel og kalk	22 912	21 987	24 257	22 407	21 419
Plantevernmidler	2 938	7 621	3 818	3 598	4 058
Konserveringsmidler	4 039	3 963	4 325	4 650	4 939
Andre forbruksartikler m.v.	30 269	28 528	34 679	32 879	34 795
Kjøp av dyr	29 421	35 781	38 261	37 385	26 642
Sum variable kostnader	224 970	251 659	257 214	244 047	223 772
Leid arbeid	63 172	62 185	61 704	59 076	59 332
Drivstoff	13 160	13 537	13 609	13 408	15 196
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 835	5 103	4 887	4 160	5 045
Vedl.h. driftsbygninger	14 698	21 310	20 067	25 344	22 341
Vedl.h. traktor og maskiner	34 005	37 050	40 501	35 995	40 128
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 260	2 145	2 051	2 046	1 922
Avskr. driftsbygninger	26 140	26 724	27 673	29 446	30 315
Avskr. traktor og maskiner	42 717	42 694	44 096	42 448	40 096
Maskinleie	15 478	15 665	18 864	22 269	29 393
Andre faste kostnader	66 806	72 447	77 773	79 810	76 746
Sum faste kostnader	283 271	298 860	311 225	314 002	320 514
Kostnader i alt	508 241	550 519	568 439	558 049	544 286
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,40	1,40	1,50	1,39	1,46
Netto mekaniseringskostnader pr daa	536	527	534	512	530

¹⁾ Bunnfradrag for 2002 er fordelt på A < K-tilskudd og husdyrtilskudd

Fylkestall, Oppland, alle driftsformer

Tabell 12e. Resultatregning

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	199 147	176 758	230 492	179 169	182 407
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	73 976	77 524	81 167	56 997	48 324
Familiens arbeidsfortjeneste	125 171	90 604	149 325	122 172	134 083
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	90 070	65 324	105 114	89 840	102 056
Lønnsevne	188 343	152 789	211 029	181 248	193 415
Lønnsevne pr. time	59,83	49,51	68,54	61,54	67,44
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	140 756	129 173	160 238	136 362	144 814
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	-43 597	-43 604	-42 833	122 219	126 187
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	199 147	176 758	230 492	179 169	182 407
Driftsoverskudd, skogbruk	15 162	18 563	11 380	10 912	14 852
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	10 589	15 539	15 369	24 344	19 643
Driftsoverskudd, andre næringer	15 738	19 789	17 548	19 585	20 121
Lønnsinntekt	146 811	145 048	144 638	173 122	195 061
Pensjoner og sykepenger	26 130	25 736	27 590	30 976	29 199
Gevinst/utbytte verdipapir	19 130	3 411	6 143	7 832	4 721
Årlige erstatninger og lignende	9 657	5 573	8 400	5 894	6 724
Familiens arbeid på nyanlegg	5 099	2 520	2 549	1 108	2 868
Renteinntekter	17 281	20 421	24 533	15 916	7 691
- Renteutgifter	39 071	41 372	46 257	37 584	28 291
- Kårutgifter	5 986	6 655	6 509	7 055	7 665
Nettoinntekt	419 687	385 331	435 876	424 219	447 331
Privatforbruk ekskl. skatt	272 958	279 051	268 983	277 151	310 785
Betalte skatter	125 149	126 554	123 173	131 415	122 741

Tabell 12f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kontanter og bankinnskudd	303 445	331 452	422 691	389 289	443 432
Andre krav	94 931	117 553	117 453	99 575	116 942
Omløpsmidler, jordbruk	151 209	152 186	162 571	152 059	148 144
Omløpsmidler, skogbruk	1 968	4 517	1 684	1 562	676
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	788	783	1 468	1 315	1 618
Omløpsmidler, andre næringer	97 684	109 986	92 946	134 676	142 060
Omløpsmidler i alt	650 025	716 477	798 813	778 476	852 872
Anleggsmidler, jordbruk	904 580	952 426	991 208	1 007 321	1 058 723
Anleggsmidler, skogbruk	89 918	98 423	104 401	101 928	127 343
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	35 116	37 256	49 491	41 645	46 902
Anleggsmidler, andre næringer	23 272	32 468	47 506	52 953	37 077
Privat hovedbygninger	376 471	409 783	406 874	415 524	418 444
Privat, annet	95 035	98 734	114 222	107 987	117 835
Anleggsmidler i alt	1 524 392	1 629 090	1 713 702	1 727 358	1 806 324
Eiendeler i alt	2 174 417	2 345 567	2 512 515	2 505 834	2 659 196
Eiendeler i jordbruket	1 055 789	1 104 612	1 153 779	1 159 380	1 206 867
Kortsiktig gjeld	207 448	228 272	222 862	197 812	201 733
Langsiktig gjeld	488 928	477 145	532 437	562 087	573 446
Gjeld i alt	696 376	705 417	755 299	759 899	775 179
Endring i året, kroner	16 392	36 546	-2 507	35 846	27 403
Egenkapital	1 478 041	1 640 150	1 757 216	1 745 935	1 884 017
Egenkapitalprosent	68	70	70	70	71
Endring i året (sparing)	34 096	5 978	90 813	31 414	42 494
Arbeidskapital	442 577	488 205	575 951	580 664	651 139
Endring i året	55 663	18 725	66 016	57 448	41 849
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %

Fylkestall, Buskerud, alle driftsformer
Tabell 13a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Antall bruk	56	56	60	54	55
Brukers alder	47	47	48	49	51
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	116,9	123,2	108,8	115,9	121,3
Grovfôr, daa	120,5	126,2	131,3	136,9	131,8
Annet areal, daa	6,4	3,6	5,4	5,5	6,9
Jordbruksareal, daa	243,8	253,0	245,5	258,3	260,0
- herav leid areal, daa	77,2	72,8	69,8	77,2	80,0
Korn, Fem pr daa ¹⁾	399	405	346	391	413
Grovfôr, Fem pr daa	350	340	335	316	332
Jordbruksareal, Fem pr daa	368	369	340	347	371
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	5,7	6,0	6,3	7,1	6,6
Kumelk, liter omsatt	32 553	34 409	35 345	40 002	40 156
Melkekvote	32 962	34 563	36 642	40 774	39 519
Produsert melk pr årsku, kg	6 356	6 401	6 270	6 324	6 832
Storfekjøtt, kg omsatt	3 060	2 589	713	2 344	2 338
Antall avlisgriser	0,5	0,7	0,8	0,8	0,0
Salgbare smågriser	5	7	13	17	0
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	460	456	551	632	44
Antall vinterfôra sauer (vfs)	13	13	15	13	15
Kg kjøtt pr vfs	30	33	35	34	39
Ull, kg omsatt pr vfs	5,1	4,7	5,8	4,5	5,9
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 699	1 717	1 704	1 665	1 609
Ektefelle	388	411	375	364	310
Barn under 17 år	3	10	3	24	9
Sum familie	2 090	2 138	2 082	2 053	1 928
Leid arbeid, betalt	459	465	345	367	437
Leid arbeid, ubetalt	108	92	163	146	107
Sum timer i jordbruket	2 657	2 695	2 590	2 566	2 472
Sum timer i skogbruket	118	91	84	78	76
Sum timer i tilleggsnæring	142	100	130	78	101
Familiens arbeid på nyanlegg	58	55	23	20	41
Familiens arb. i annen virksomhet	1 447	1 298	1 102	1 149	1 300
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,69	1,78	1,81	1,82	1,73
Havre, kr pr kg	1,61	1,58	1,61	1,58	1,54
Hvete, kr pr kg	2,19	2,21	2,22	2,31	2,15
Kumelk, kr pr l	3,54	3,52	3,61	3,52	3,40
Kukjøtt, kr pr kg	24,55	25,77	25,85	26,92	28,61
Annet storfekjøtt, kr pr kg	29,94	32,08	31,68	32,21	35,29
Smågris for salg, kr pr stk.	634	750	783	777	0
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	19,10	20,16	22,47	21,37	20,58
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	32,74	31,72	30,65	31,67	30,66
Ull, kr pr kg	35,15	34,13	37,08	37,13	32,62

Tabell 13b. Nettoinvesteringer

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Jord, grøfter og vannanlegg	3 418	585	11 131	4 195	3 414
Driftsbygninger	3 516	8 599	2 247	2	1 668
Maskiner og redskap	20 306	5 255	12 278	5 013	21 745
Melkekvote (ku og geit)	-457	8 172	4 582	2 269	2 854
Sum nettoinvesteringer	26 783	22 611	30 238	11 479	29 681

¹⁾ Inkl. nyttet halmavling

Fylkestall, Buskerud, alle driftsformer
Tabell 13c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Korn	88 169	97 378	72 964	92 782	95 091
Andre planteprodukter	16 815	15 224	37 529	24 928	42 934
Planteprodukter i alt	104 984	112 602	110 493	117 710	138 025
Storfe, melk	115 318	121 008	127 659	140 967	136 357
Storfe, livdyr	5 282	14 638	6 117	10 581	6 046
Kuslakt	22 757	21 634	25 105	24 923	27 005
Annet storfeslakt	70 190	50 626	58 439	47 484	54 954
Smågriser	302	6 769	4 119	6 402	-84
Slaktegriser	9 438	8 773	13 081	14 110	935
Avlsgriser	1 568	1 587	1 192	1 412	0
Sauer, livdyr og slakt	14 586	14 331	16 019	13 944	19 040
Ull	2 080	2 081	3 709	2 203	2 533
Andre inntekter, husdyrholdet	6 891	22 717	41 379	65 390	69 491
Husdyrprodukt i alt	248 412	264 164	296 819	327 416	316 277
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	41 466	39 432	43 682	45 993	40 555
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	28 934	32 992	32 371	32 116	38 605
Produksjonstillegg, husdyr	43 399	43 709	46 932	52 773	51 831
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	52 343	48 420	54 481	50 123	46 316
Refunderte avløserutgifter	31 032	34 060	31 317	31 985	29 489
Andre tilskudd	26 430	13 330	18 961	17 619	23 076
Bunnfradrag ¹⁾			-5 700	-5 889	-6 000
Tilskudd i alt	223 604	211 943	222 044	224 720	223 872
Leieinntekter, traktor og redskap	11 120	10 624	14 596	15 681	11 068
Andre inntekter	25 366	10 443	9 992	13 459	7 179
Produksjonsinntekter i alt	613 486	609 776	653 944	698 986	696 421

Tabell 13d. Kostnader pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kraftfôr	67 046	78 887	89 997	103 954	98 294
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	10 412	12 146	9 713	12 396	15 256
Såvarer	13 998	14 355	12 144	12 827	13 470
Handelsgjødsel og kalk	25 483	23 295	27 957	26 704	25 841
Plantevernmidler	5 850	7 621	9 896	8 621	9 567
Konserveringsmidler	3 217	3 512	3 016	3 297	2 568
Andre forbruksartikler m.v.	22 278	24 201	26 389	26 982	25 754
Kjøp av dyr	23 241	15 789	18 000	23 668	15 655
Sum variable kostnader	171 525	179 806	197 112	218 449	206 405
Leid arbeid	47 107	49 627	45 187	50 944	60 897
Drivstoff	14 447	15 725	14 296	14 500	14 625
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	7 029	6 648	6 832	9 399	7 185
Vedl.h. driftsbygninger	13 947	20 186	17 558	19 435	17 937
Vedl.h. traktor og maskiner	39 788	37 519	42 958	44 033	45 444
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 972	1 909	1 759	2 397	2 013
Avskr. driftsbygninger	26 847	28 565	28 037	29 997	28 711
Avskr. traktor og maskiner	45 641	41 778	39 445	38 597	38 489
Maskinleie	13 964	13 392	16 543	18 145	28 089
Andre faste kostnader	68 197	70 859	69 262	76 118	83 843
Sum faste kostnader	278 939	286 208	281 877	303 565	327 233
Kostnader i alt	450 464	466 014	478 989	522 014	533 638
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,20	1,20	1,39	1,25	1,28
Netto mekaniseringskostnader pr daa	457	431	473	434	476

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Fylkestall, Buskerud, alle driftsformer

Tabell 13e. Resultatregning

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	163 022	143 762	174 955	176 972	162 783
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	78 675	85 237	86 221	63 025	49 618
Familiens arbeidsfortjeneste	84 347	58 525	88 734	113 947	113 165
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	74 459	50 505	78 633	102 452	102 599
Lønnsevne	131 454	108 152	133 921	164 891	174 062
Lønnsevne pr. time	49,47	40,13	51,71	64,26	70,41
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	132 008	116 310	138 694	149 374	153 448
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	126 236	103 786	132 492	140 985	131 189
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	163 022	143 762	174 955	176 972	162 783
Driftsoverskudd, skogbruk	35 771	30 232	26 920	25 554	19 470
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	29 529	24 654	25 881	19 188	23 863
Driftsoverskudd, andre næringer	43 645	44 609	39 046	13 846	34 892
Lønnsinntekt	184 768	175 810	180 062	208 384	220 117
Pensjoner og sykepenger	17 243	29 630	27 226	30 152	42 194
Gevinst/utbytte verdipapir	7 363	5 860	11 961	14 433	17 202
Årlige erstatninger og lignende	4 424	9 796	7 192	7 245	7 553
Familiens arbeid på nyanlegg	7 191	7 016	3 151	2 763	5 850
Renteinntekter	15 753	16 724	18 928	11 075	5 245
- Renteutgifter	36 886	43 388	47 416	36 132	34 823
- Kårutgifter	7 774	8 605	8 867	8 782	6 896
Nettoinntekt	464 049	436 100	459 039	464 698	497 450
Privatforbruk ekskl. skatt	297 498	290 777	316 632	311 993	312 607
Betalte skatter	141 464	138 468	136 239	134 819	137 300

Tabell 13f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Konter og bankinnskudd	283 343	282 356	277 015	354 886	389 627
Andre krav	132 472	124 642	144 540	123 493	121 551
Omløpsmidler, jordbruk	125 201	124 888	119 114	115 487	102 211
Omløpsmidler, andre næringer	97 670	109 480	114 898	105 289	118 375
Omløpsmidler i alt	638 686	641 366	655 567	699 155	731 374
Anleggsmidler, jordbruk	1 024 471	1 105 474	1 133 161	1 155 464	1 146 587
Anleggsmidler, skogbruk	257 042	256 695	213 998	228 078	226 379
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	48 242	57 570	39 208	59 419	41 435
Anleggsmidler, andre næringer	70 183	65 227	59 746	51 326	96 135
Privat hovedbygninger	429 381	502 143	504 210	496 691	528 131
Privat, annet	94 361	141 348	170 471	143 937	155 312
Anleggsmidler i alt	1 923 680	2 128 457	2 120 794	2 134 915	2 193 979
Eiendeler i alt	2 562 366	2 769 823	2 776 361	2 834 070	2 925 743
Eiendeler i jordbruket	1 149 672	1 230 362	1 252 275	1 270 951	1 248 798
Kortsiktig gjeld	211 108	239 808	250 007	196 983	215 708
Langsiktig gjeld	609 451	720 572	692 714	607 575	841 866
Gjeld i alt	820 559	960 380	942 721	804 558	1 057 574
Endring i året, kroner	36 413	104 349	61 423	-21 291	75 484
Egenkapital	1 741 807	1 809 443	1 833 640	2 029 512	1 868 169
Egenkapitalprosent	68	65	66	72	64
Endring i året (sparing)	74 792	46 027	42 169	75 267	75 484
Arbeidskapital	427 578	401 558	405 560	502 172	516 056
Endring i året	3 790	3 740	22 222	62 028	37 011
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %

Fylkestall, Vestfold, alle driftsformer

Tabell 14a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2000	2001	2002	2003	2004
Antall bruk	36	33	32	34	34
Brukers alder	48	49	48	47	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	230,0	227,0	226,3	228,3	234,2
Grovfôr, daa	62,1	55,4	68,9	71,5	62,4
Annet areal, daa	27,2	16,9	13,1	18,5	31,8
Jordbruksareal, daa	319,3	299,3	308,3	318,3	328,4
- herav leid areal, daa	106,3	81,5	102,0	121,4	127,3
Korn, FEm pr daa ¹⁾	424	403	354	436	428
Grovfôr, FEm pr daa	473	454	476	420	372
Jordbruksareal, FEm pr daa	424	407	377	436	409
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	5,3	5,1	6,3	6,7	4,3
Kumelk, liter omsatt	33 129	33 807	40 241	43 498	28 834
Melkekvote	36 079	33 985	40 433	43 704	27 283
Produsert melk pr årsku, kg	6 887	7 299	7 115	7 090	7 138
Storfekjøtt, kg omsatt	1 383	1 604	1 644	1 827	1 489
Antall avlsgriser	5,9	6,6	5,1	7,0	7,3
Salgbare smågriser	103	113	102	121	154
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	8 824	9 578	7 819	8 090	13 658
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 705	1 575	1 519	1 721	1 538
Ektefelle	365	407	390	390	347
Barn under 17 år	23	2	7	19	12
Sum familie	2 093	1 984	1 916	2 130	1 897
Leid arbeid, betalt	391	351	327	323	362
Leid arbeid, ubetalt	74	107	113	192	35
Sum timer i jordbruket	2 558	2 442	2 356	2 645	2 294
Sum timer i skogbruket	107	109	100	88	105
Sum timer i tilleggsnæring	109	159	216	139	209
Familiens arbeid på nyanlegg	22	8	0	22	13
Familiens arb. i annen virksomhet	1 439	1 406	1 200	1 241	1 349
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,78	1,83	1,85	1,86	1,78
Havre, kr pr kg	1,66	1,62	1,69	1,72	1,61
Hvete, kr pr kg	2,28	2,27	2,23	2,26	2,21
Kumelk, kr pr l	3,35	3,35	3,57	3,46	3,49
Kukjøtt, kr pr kg	24,97	25,63	25,78	26,45	28,51
Annet storfekjøtt, kr pr kg	29,79	30,50	31,09	32,12	33,29
Smågris for salg, kr pr stk.	623	764	752	782	707
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	19,12	20,27	21,95	21,48	19,93

Tabell 14b. Nettoinvesteringer

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Jord, grøfter og vannanlegg	15 056	-349	12 140	4 824	3 114
Driftsbygninger	-252	-15 903	-15 308	46 077	33 389
Maskiner og redskap	-20 115	26 520	-17 971	18 842	-11 871
Melkekvote (ku og geit)		5 695	7 058	4 561	-1 338
Sum nettoinvesteringer	-5 311	15 963	-14 081	74 304	23 294

1) Inkl. nyttet halm

Fylkestall, Vestfold, alle driftsformer

Tabell 14c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Korn	186 716	189 805	171 578	214 687	201 805
Andre planteprodukter	47 772	47 540	37 187	108 920	96 741
Planteprodukter i alt	234 488	237 345	208 765	323 607	298 546
Storfe, melk	111 037	113 104	143 627	150 304	100 773
Storfe, livdyr	14 798	5 704	8 215	3 691	6 093
Kuslakt	16 525	18 883	21 130	21 787	16 718
Annet storfeslakt	24 264	23 081	29 509	33 087	22 675
Smågriser	15 440	18 800	24 424	35 365	17 470
Slaktegriser	166 537	195 769	171 778	187 110	263 223
Avlsgriser	10 947	13 721	8 698	15 167	5 911
Andre inntekter, husdyrholdet	51 983	69 938	87 803	195 498	190 348
Husdyrprodukt i alt	411 531	459 000	495 184	642 009	623 211
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	17 782	15 439	18 656	20 661	14 837
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	50 039	52 776	53 348	55 682	64 979
Produksjonstillegg, husdyr	30 797	35 111	40 021	42 949	34 772
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	23 191	21 252	26 274	22 563	17 654
Refunderte avløserutgifter	25 628	21 780	27 085	23 061	21 672
Andre tilskudd	28 735	5 952	19 956	17 055	18 646
Bunnfradrag ¹⁾			-5 813	-5 647	-6 000
Tilskudd i alt	176 172	152 310	179 527	176 324	166 560
Leieinntekter, traktor og redskap	9 116	14 651	16 586	23 414	21 775
Andre inntekter	4 855	11 642	3 100	7 245	18 709
Produksjonsinntekter i alt	836 162	874 948	903 162	1 172 599	1 128 801

Tabell 14d. Kostnader pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kraftfôr	159 642	179 284	183 778	261 699	267 775
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	6 663	5 715	1 891	4 036	3 899
Såvarer	20 448	26 344	22 768	30 611	28 677
Handelsgjødsel og kalk	31 564	37 492	43 799	43 854	42 732
Plantevernmidler	10 821	12 722	16 921	27 106	23 061
Konserveringsmidler	2 568	2 033	2 463	1 873	1 764
Andre forbruksartikler m.v.	26 156	28 050	30 099	36 467	35 805
Kjøp av dyr	48 087	56 400	61 166	100 356	93 829
Sum variable kostnader	305 949	348 040	362 885	506 002	497 542
Leid arbeid	41 674	36 476	41 714	40 605	49 455
Drivstoff	18 126	18 311	15 530	19 506	17 717
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 179	6 741	7 649	9 046	8 065
Vedl.h. driftsbygninger	15 104	15 016	14 937	18 851	17 437
Vedl.h. traktor og maskiner	33 419	33 847	32 547	40 997	36 338
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	3 405	1 554	1 127	838	1 118
Avskr. driftsbygninger	42 053	41 861	43 114	50 080	49 724
Avskr. traktor og maskiner	54 974	48 592	46 045	49 411	51 121
Maskinleie	25 370	18 323	26 627	31 411	30 895
Andre faste kostnader	85 284	81 029	85 287	118 312	130 478
Sum faste kostnader	324 588	301 750	314 577	379 057	392 348
Kostnader i alt	630 537	649 790	677 462	885 059	889 890
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,85	0,97	1,06	0,98	0,93
Netto mekaniseringskostnader pr daa	359	394	401	426	381

¹⁾Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Fylkestall, Vestfold, alle driftsformer
Tabell 14e. Resultatregning

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	205 625	225 158	225 700	287 540	238 911
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	103 676	107 105	112 289	96 825	78 236
Familiens arbeidsfortjeneste	101 949	118 053	113 411	190 715	160 675
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	89 869	109 782	109 208	165 196	153 360
Lønnsevne	143 623	154 529	155 125	231 320	210 130
Lønnsevne pr. time	56,15	63,28	65,84	87,46	91,60
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	147 935	166 884	173 790	196 793	205 886
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	144 066	171 488	173 532	209 203	197 132
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	205 625	225 158	225 700	287 540	238 911
Driftsoverskudd, skogbruk	15 063	23 563	23 769	6 116	8 449
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	34 797	39 503	55 745	47 057	64 813
Driftsoverskudd, andre næringer	32 705	35 146	33 860	25 426	14 193
Lønnsinntekt	184 240	195 083	201 821	202 311	226 722
Pensjoner og sykepenger	20 903	31 971	53 529	47 491	43 699
Gevinst/utbytte verdipapir	-2 480	6 040	7 653	425	12 951
Årlige erstatninger og lignende	2 699	2 093	5 163	815	3 185
Familiens arbeid på nyanlegg	2 705	993	0	3 133	1 927
Renteinntekter	9 918	10 624	11 020	8 001	3 566
- Renteutgifter	69 871	69 792	79 349	73 349	53 199
- Kårutgifter	4 337	4 150	4 349	5 139	4 908
Nettoinntekt	431 967	496 232	534 562	549 827	560 309
Privatforbruk ekskl. skatt	304 884	323 803	335 314	346 562	371 343
Betalte skatter	150 054	142 877	159 464	147 263	160 317

Tabell 14f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kontanter og bankinnskudd	212 067	206 949	248 544	260 181	251 878
Andre krav	135 548	147 465	129 743	168 675	147 417
Omløpsmidler, jordbruk	220 819	210 076	188 533	286 730	225 574
Omløpsmidler, andre næringer	124 568	117 296	83 886	83 596	95 749
Omløpsmidler i alt	693 002	681 786	650 706	799 182	720 618
Anleggsmidler, jordbruk	1 263 533	1 321 390	1 408 032	1 723 777	1 715 754
Anleggsmidler, skogbruk	157 950	209 866	250 539	278 668	364 758
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	25 612	22 386	78 772	36 211	112 238
Anleggsmidler, andre næringer	35 725	72 521	47 948	35 397	30 767
Privat hovedbygninger	389 196	401 430	488 097	433 006	455 225
Privat, annet	105 441	100 170	101 448	95 702	108 254
Anleggsmidler i alt	1 977 457	2 127 763	2 374 836	2 602 761	2 786 996
Eiendeler i alt	2 670 459	2 809 549	3 025 542	3 401 943	3 507 614
Eiendeler i jordbruket	1 484 352	1 531 466	1 596 565	2 010 507	1 941 328
Kortsiktig gjeld	402 743	306 167	286 547	385 020	349 661
Langsiktig gjeld	837 002	827 091	1 013 003	1 141 074	1 233 047
Gjeld i alt	1 239 745	1 133 258	1 299 550	1 526 094	1 582 708
Endring i året, kroner	70 524	-12 915	98 906	118 913	-151 013
Egenkapital	1 430 714	1 676 291	1 725 992	1 875 849	1 924 906
Egenkapitalprosent	54	60	57	55	55
Endring i året (sparing)	60 750	79 307	49 849	79 572	145 544
Arbeidskapital	290 259	375 619	364 159	414 162	370 957
Endring i året	35 932	18 188	23 751	106 596	-20 460
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %

Fylkestall, Telemark, alle driftsformer
Tabell 15a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Antall bruk	31	29	26	28	28
Brukers alder	45	46	45	46	46
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	59,5	74,2	85,6	74,3	69,5
Grovfôr, daa	116,8	135,5	144,0	153,9	156,1
Annet areal, daa	3,4	1,1	0,2	0,1	3,1
Jordbruksareal, daa	179,7	210,8	229,8	228,3	228,7
- herav leid areal, daa	86,3	114,7	133,2	124,8	128,7
Korn, FEm pr daa ¹⁾	340	373	294	323	439
Grovfôr, FEm pr daa	313	297	307	302	301
Jordbruksareal, FEm pr daa	318	323	303	309	344
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	5,5	6,0	5,8	6,6	5,9
Kumelk, liter omsatt	31 328	33 147	31 793	36 568	32 129
Melkekvote	35 076	35 366	36 490	40 556	36 755
Produsert melk pr årsku, kg	6 524	6 485	6 393	6 362	6 358
Storfekjøtt, kg omsatt	1 936	1 682	1 376	1 546	1 497
Antall avlsgriser	4,4	5,0	4,9	4,4	3,0
Salgbare smågriser	80	111	128	129	90
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	2 218	7 174	7 265	7 855	4 649
Antall vinterfôra sauer (vfs)	12	12	20	18	27
Kg kjøtt pr vfs	26	30	28	29	31
Ull, kg omsatt pr vfs	4,7	5,3	5,5	6,4	6,2
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 553	1 570	1 549	1 603	1 450
Ektefelle	331	364	361	430	443
Barn under 17 år	24	32	24	18	19
Sum familie	1 908	1 966	1 934	2 051	1 912
Leid arbeid, betalt	431	332	386	468	401
Leid arbeid, ubetalt	74	74	101	93	61
Sum timer i jordbruket	2 413	2 372	2 421	2 612	2 374
Sum timer i skogbruket	91	63	103	77	78
Sum timer i tilleggsnæring	125	163	228	203	242
Familiens arbeid på nyanlegg	121	62	25	7	36
Familiens arb. i annen virksomhet	1 199	1 059	1 012	1 084	1 373
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,71	1,72	1,78	1,72	1,61
Havre, kr pr kg	1,57	1,49	1,58	1,62	1,60
Kumelk, kr pr l	3,23	3,40	3,87	3,62	3,71
Kukjøtt, kr pr kg	24,26	25,60	26,35	26,29	29,07
Annet storfekjøtt, kr pr kg	28,93	30,65	30,71	31,26	33,15
Smågris for salg, kr pr stk.	669	848	808	851	751
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	19,48	20,15	22,59	21,13	21,04
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	33,64	30,96	30,21	31,10	29,16
Ull, kr pr kg	32,03	29,36	30,22	30,04	34,79

Tabell 15b. Nettoinvesteringer

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Jord, grøfter og vannanlegg	2 281	-2 012	1 706	8 339	-135
Driftsbygninger	26 842	45 723	57 398	39 447	59 833
Maskiner og redskap	9 463	13 965	-6 932	26 565	16 226
Melkekvote (ku og geit)	307	8 500	3 918	11 120	9 130
Sum nettoinvesteringer	38 893	66 176	56 090	85 471	85 054

¹⁾Inkl. nyttet halm

Fylkestall, Telemark, alle driftsformer
Tabell 15c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Korn	33 053	50 918	48 450	46 726	56 180
Andre planteprodukter	13 056	9 368	8 759	8 188	23 926
Planteprodukter i alt	46 109	60 286	57 209	54 914	80 106
Storfe, melk	101 226	112 825	123 149	132 291	119 179
Storfe, livdyr	12 981	5 784	3 462	10 531	7 930
Kuslakt	12 797	14 125	15 873	20 697	15 390
Annet storfeslakt	31 426	31 830	31 953	32 529	30 781
Smågriser	27 105	51 012	56 835	59 749	58 308
Slaktegriser	45 822	144 667	167 006	178 624	76 435
Avlsgriser	17 670	26 009	25 933	39 408	8 347
Sauer, livdyr og slakt	12 646	12 436	16 147	17 231	25 662
Ull	1 418	2 056	3 171	3 485	5 817
Andre inntekter, husdyrholdet	12 042	13 815	18 007	21 506	15 748
Husdyrprodukt i alt	275 133	414 559	461 536	516 051	363 597
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	38 941	41 668	46 891	50 994	52 417
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	15 054	19 926	25 230	26 091	24 064
Produksjonstillegg, husdyr	44 524	45 895	54 124	56 152	54 770
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	48 722	45 982	61 120	62 089	57 349
Refunderte avløserutgifter	33 538	38 769	40 711	33 396	31 531
Andre tilskudd	25 476	25 359	28 127	17 756	24 369
Bunnfradrag ¹⁾			-6 000	-6 000	-6 214
Tilskudd i alt	206 255	217 599	250 203	240 478	238 286
Leieinntekter, traktor og redskap	9 966	11 456	18 565	12 822	8 607
Andre inntekter	16 316	15 773	96	732	6 332
Produksjonsinntekter i alt	553 779	719 673	787 609	824 997	696 928

Tabell 15d. Kostnader pr bruk

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kraftfôr	98 308	142 695	162 385	182 004	110 237
Andre førkostnader inkl. beiteleie	11 615	3 163	5 437	7 285	3 897
Såvarer	6 357	9 891	10 628	11 336	10 364
Handelsgjødsele og kalk	15 128	19 193	23 208	23 794	23 199
Plantevernmidler	3 104	4 027	6 323	4 979	4 850
Konserveringsmidler	3 314	1 855	3 916	3 029	2 672
Andre forbruksartikler m.v.	30 657	31 232	29 677	38 680	29 059
Kjøp av dyr	8 968	47 414	54 455	73 212	35 511
Sum variable kostnader	177 451	259 470	296 029	344 319	219 789
Leid arbeid	49 783	43 225	50 177	62 509	54 993
Drivstoff	10 308	12 850	14 217	12 657	13 499
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	3 468	5 301	4 704	3 807	11 081
Vedl.h. driftsbygninger	14 245	12 427	13 650	15 926	18 489
Vedl.h. traktor og maskiner	24 950	25 216	31 282	34 454	37 997
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	3 032	2 207	1 964	2 331	2 596
Avskr. driftsbygninger	22 731	28 218	34 082	36 213	35 607
Avskr. traktor og maskiner	35 049	37 537	35 252	35 856	36 803
Maskinleie	11 816	13 261	15 568	13 523	17 452
Andre faste kostnader	58 636	72 054	73 034	86 614	81 615
Sum faste kostnader	234 018	252 296	273 930	303 890	310 132
Kostnader i alt	411 469	511 766	569 959	648 209	529 921
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,43	1,34	1,36	1,36	1,35
Netto mekaniseringskostnader pr daa	456	433	413	420	466

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Fylkestall, Telemark, alle driftsformer
Tabell 15e. Resultatregning

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	142 310	207 907	217 650	176 788	167 007
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	64 983	76 913	85 056	65 607	52 304
Familiens arbeidsfortjeneste	77 327	130 994	132 594	111 181	114 703
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	74 774	122 932	126 492	100 014	107 262
Lønnsevne	127 110	174 219	182 771	173 690	169 696
Lønnsevne pr. time	52,68	73,45	75,49	66,50	71,48
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	131 640	172 759	180 690	149 869	159 609
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	118 343	167 871	178 322	134 631	140 623
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	142 310	207 907	217 650	176 788	167 007
Driftsoverskudd, skogbruk	1 859	8 745	2 482	3 447	19 465
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	17 936	24 256	37 554	34 937	45 567
Driftsoverskudd, andre næringer	34 821	14 706	47 656	37 044	25 804
Lønnsinntekt	139 070	139 662	151 867	161 889	218 932
Pensjoner og sykepenger	37 400	36 109	28 205	31 346	17 065
Gevinst/utbytte verdipapir	5 366	255	-4 226	13 848	20 521
Årlige erstatninger og lignende	866	1 367	1 029	2 880	2 591
Familiens arbeid på nyanlegg	14 966	8 047	3 385	999	5 200
Renteinntekter	11 872	18 434	18 655	10 837	6 573
- Renteutgifter	38 645	52 614	54 746	46 080	29 031
- Kårutgifter	4 810	5 523	6 508	5 434	4 496
Nettoinntekt	363 011	401 351	443 003	422 501	495 198
Privatforbruk ekskl. skatt	270 783	273 657	297 695	294 428	304 835
Betalte skatter	97 576	109 322	123 396	129 862	115 271

Tabell 15f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004
Kontanter og bankinnskudd	281 890	313 513	296 414	300 626	354 519
Andre krav	81 800	58 373	59 821	90 813	109 934
Omløpsmidler, jordbruk	81 365	99 343	110 394	124 427	78 174
Omløpsmidler, skogbruk	71	76	142	971	79
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 660	621	692	2 429	3 750
Omløpsmidler, andre næringer	73 801	64 726	73 869	71 774	72 362
Omløpsmidler i alt	520 587	536 652	541 332	591 040	618 818
Anleggsmidler, jordbruk	867 451	1 031 569	1 138 443	1 240 493	1 260 241
Anleggsmidler, skogbruk	139 495	124 870	170 255	173 455	198 281
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	64 769	55 470	71 595	65 107	65 943
Anleggsmidler, andre næringer	9 332	14 499	16 036	14 980	36 998
Privat hovedbygninger	356 907	395 367	391 924	376 520	393 080
Privat, annet	117 183	116 588	117 732	108 645	121 537
Anleggsmidler i alt	1 555 137	1 738 363	1 905 985	1 979 200	2 076 080
Eiendeler i alt	2 075 724	2 275 015	2 447 317	2 570 240	2 694 898
Eiendeler i jordbruket	948 816	1 130 912	1 248 837	1 364 920	1 338 415
Kortsiktig gjeld	171 214	245 407	182 625	275 523	212 300
Langsiktig gjeld	533 022	617 287	682 306	712 207	780 108
Gjeld i alt	704 236	862 694	864 931	987 730	992 408
Endring i året, kroner	76 494	94 191	18 934	92 025	-6 504
Egenkapital	1 371 488	1 412 321	1 582 386	1 582 510	1 702 490
Egenkapitalprosent	66	62	65	62	63
Endring i året (sparing)	26 155	54 532	30 935	64 683	123 200
Arbeidskapital	349 373	291 245	358 707	315 517	406 518
Endring i året	37 688	-4 050	41 669	15 370	66 694
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %

Forklaring på faguttrykk

Anleggsmidler er eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk; det vil si alle eiendeler unntatt omløpsmidler. Anleggsmidlene har en funksjonstid i foretaket på over ett år. Eksempler på anleggsmidler er jord- og skogbruksarealer, driftsbygninger, maskiner og avlsdyr.

Arbeid: Både leid arbeid og familiens arbeid registreres i timer etter medgått arbeidstid. For personer under 18 år eller over 65 år, regnes arbeidstimene om til fullverdige timer.

Kårfolk og familiens egne barn over 17 år som har arbeidet i jord- eller skogbruket, føres som leid hjelp i driftsregnskapet. Familiens arbeid på nyanlegg blir ført særskilt da vederlaget for dette arbeidet blir balanseført (aktivert).

Arbeidskapital er omløpsmidler minus kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er et uttrykk for familiens likvide situasjon.

Avlinger registreres som lagringsdyktig avling; det vil si kg innhøstet poteter, kg innkjørt høy, m³ ferdig surfôrmasse, antall rundballer, FEm oppfôra gras, grønnfôr og beite. Alle avlinger regnes om til FEm per daa.

Avskrivninger defineres som planmessig fordeling av eiendelenes verdiforringelse over eiendelenes forventede levetid. I driftsregnskapet benyttes lineære avskrivninger slik at den nominelle verdiforringelsen blir like stor hvert år i avskrivningsperioden. De avskrivbare anleggsmidlene avskrives individuelt og avskrivningstiden fastsettes ut fra sannsynlig varighet/brukstid, slik at for eksempel brukt utstyr avskrives over kortere tid enn nytt.

Balansen er en oppstilling for brukerfamiliens eiendeler, gjeld og egenkapital per 31.12 hvert år.

Dekningsbidrag er produksjonsinntekter minus variable kostnader.

Driftsoverskuddet er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskuddet er den godtgjørelse familien får for egen arbeidsinnsats og for egen og lånt kapital.

Egenkapitalen er den delen av totalkapitalen som tilhører brukerfamilien. Egenkapitalen beregnes ved å trekke samlet gjeld fra samlet verdi av eiendelene.

Eiendeler består av omløpsmidler og anleggsmidler.

Familien består av bruker og eventuell ektefelle, samboer eller partner og deres barn under 17 år.

Familiens arbeidsfortjeneste (beregnes bare for jordbruket) er driftsoverskuddet fratrukket kalkulert rente av eiendelene i jordbruket, og viser det familien har igjen for arbeidsinnsatsen i jordbruksvirksomheten. Som uttrykk for jordbrukseiendelenes verdi brukes gjennomsnittet av inngående og utgående balanse.

Faste kostnader er kostnader som i en gitt periode ikke endrer seg nevneverdig med omfanget av produksjonen. Eksempler på faste kostnader er avskrivninger og vedlikehold av driftsbygninger.

Jordbruksareal: Areal av de enkelte vekstslag i dekar (daa). Jordbruksarealet omfatter både eget og leid areal, og det er registrert hvor stort deg leide arealet er. Overflatedyrket areal er med som redusert areal. Utmarksbeite er ikke tatt med.

Kortsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling innen ett år fra regnskapsavslutning, eller som er direkte knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Kostnader er verdien av de varer og tjenester som er satt inn i produksjonen i regnskapsperioden, uten verdien av eget arbeid og rentekostnader.

Langsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling ett år eller senere etter regnskapsavslutning, og som ikke er knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Lønnsevne (beregnes bare for jordbruket) viser hvor mye jordbruket kan betale for samlet arbeidsinnsats. Den angis i kroner per bruk eller kroner per time.

Nettoinntekt er samlet driftsoverskudd fra all næringsvirksomhet med tillegg av lønnsinntekter, pensjoner, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på nyanlegg samt renteinntekter, men fratrukket rente- og kårutgifter.

Nettoinvestering er nyanlegg minus avskrivninger, frasalg og investeringstilskudd.

Omløpsmidler er eiendeler som ikke er skaffet for varig eie eller bruk. De har enten en funksjonstid i foretaket på under ett år, eller de er knyttet til den kortsiktige omsetningen av varer og tjenester. Eksempler på omløpsmidler er bankinnskudd, kontanter, andre krav, slaktedyr og varelager.

Produksjonsinntekter er verdien av varer og tjenester som er produsert i løpet av året. Produksjonsinntektene omfatter derfor både hva som er solgt eller tatt ut til forbruk i løpet av året, og endringene i lagerbeholdningene.

Rentekrav er kalkulert rente av gjennomsnittlig verdi av eiendeler i jordbruket.

Sparing er økning i egenkapitalen i løpet av året.

Variable kostnader er kostnader som i en gitt periode forandrer seg proporsjonalt med omfanget av produksjonen, slik som for eksempel såfrø, gjødsel og innkjøpt fôr. Drivstoff regnes som en fast kostnad fordi det er umulig å fordele posten mellom ulike produksjoner.

Vederlag til arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet tillagt kostnadene for leid arbeid, og fratrukket jordbrukets andel av utgifter til renter og kår. Jordbrukets andel settes til verdien av eiendeler i jordbruket i prosent av sum eiendeler.

Vederlag til familiens arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet tillagt kostnadene for leid arbeid, og fratrukket jordbrukets andel av utgifter til renter og kår. Jordbrukets andel settes til verdien av eiendeler i jordbruket i prosent av sum eiendeler.

Årsverk: Et årsverk var 1 875 registrerte timer i 2000, gikk ned til 1 860 timer i 2001, og har vært 1 845 timer fra 2002. I framstillingene i dette heftet er alle tall omregnet til et årsverk på 1 845 timer.